แนวทาง
การขับเคลื่อนจริยธรรม
สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

กลุ่มส่งเสริมธรรมาภิบาลภาครัฐ
สำนักพัฒนาและส่งเสริมธรรมาภิบาล
สำนักงาน ป.ป.ช.

แนวทางการขับเคลื่อนจริยธรรมสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

จัดพิมพ์และเผยแพร่โดย

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.)
สำนักพัฒนาและส่งเสริมธรรมาภิบาล
361 ถนนนนทบุรี ตำบลท่าทราย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี 11000
สายด่วน 1205 เว็บไซต์ www.nacc.go.th

คณะผู้จัดทำ

บรรณาธิการที่ปรึกษา	นายทวิชาติ นิลกาญจน์	ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช.
	นายอนิวัต โพธิ์ประเสริฐ	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาและส่งเสริมธรรมาภิบาล
บรรณาธิการบริหาร	นายมีชัย โอ้น	ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมธรรมาภิบาลภาครัฐ
บรรณาธิการ	นางสุวิมล สุจริต	เจ้าพนักงานป้องกันการทุจริตชำนาญการพิเศษ

ลิขสิทธิ์ของสำนักงาน ป.ป.ช.
การผลิตและลอกเลียนเนื้อหาเล่มนี้ไม่ว่ารูปแบบใดต้องได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากสำนักงาน ป.ป.ช.

เอกสารเล่มนี้จัดทำขึ้นด้วยงบประมาณแผ่นดิน **“ห้ามจำหน่าย”**

สามารถดาวน์โหลดเอกสารดิจิทัลฉบับนี้ได้ที่ https://ggde.nacc.go.th/ หรือ www.nacc.go.th

บทสรุปผู้บริหาร

ตามที่สำนักงาน ป.ป.ช. ได้มีข้อแนะนำแนวทางการขับเคลื่อนจริยธรรมสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เมื่อปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อันนำไปสู่การยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใสสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปรากฏว่าเมื่อพิจารณาผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 แบบวัดการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment : OIT) ข้อ O21 การขับเคลื่อนจริยธรรม พบว่ามีหน่วยงานภาครัฐที่ไม่มีคะแนน จำนวน 587 แห่ง โดยส่วนใหญ่เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 573 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 97.61 สะท้อนให้เห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังคงต้องเร่งพัฒนาให้มีการขับเคลื่อนจริยธรรมของหน่วยงานและเปิดเผยข้อมูลอย่างมีคุณภาพให้ครบทุกแห่งต่อไป

สำนักงาน ป.ป.ช. จึงได้ดำเนินการวิเคราะห์สถานการณ์การขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 โดยนำผลการประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 แบบวัดการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ ข้อ O21 การขับเคลื่อนจริยธรรม มาประมวลผลและวิเคราะห์ โดยกำหนดเกณฑ์ระดับสถานการณ์การขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็น 4 ระดับ ตามคะแนนและกำหนดสีตามระดับ ดังนี้

เกณฑ์การประเมินสถานการณ์การขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น		
คะแนน	**ระดับ**	**สี**
95.00 - 100	**ผ่านดีเยี่ยม**	**ม่วง**
85.00 - 94.99	**ผ่าน**	**เขียว**
70.00 – 84.99	**ต้องปรับปรุง**	**ส้ม**
0 – 69.99	**ต้องปรับปรุงโดยด่วน**	**แดง**

ผลการวิเคราะห์สถานการณ์การขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 สรุปได้ดังนี้

1. สถานการณ์การขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาพรวมมีคะแนนเฉลี่ย 92.70 คะแนน อยู่ในระดับ “ผ่าน” มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีคะแนน จำนวน 7,277 แห่ง และไม่มีคะแนน จำนวน 573 แห่ง จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน 7,850 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 7.30 ซึ่งหากเปรียบเทียบกับปีก่อนหน้า พบว่ามีจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีคะแนนการเปิดเผยข้อมูลด้านการขับเคลื่อนจริยธรรมเพิ่มขึ้น จำนวน 1,109 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 14.13

สะท้อนให้เห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการพัฒนาการขับเคลื่อนจริยธรรมในภาพรวมเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า ส่งผลทำให้สามารถยกระดับผลการประเมิน ITA ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ในภาพรวมมีคะแนนเฉลี่ย 93.17 คะแนน สูงขึ้นจากปีที่ผ่านมา 2.97 คะแนน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบรรลุเป้าหมายผ่านเกณฑ์การประเมิน ITA เพิ่มมากขึ้นถึงจำนวน 935 แห่ง หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.91 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า

นอกจากนี้ ยังพบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสัดส่วนมากที่สุดของจำนวนหน่วยงานภาครัฐที่ไม่มีการขับเคลื่อนจริยธรรม คิดเป็นร้อยละ 97.61 จากหน่วยงานภาครัฐที่ไม่มีการขับเคลื่อนจริยธรรม จำนวน 587 แห่ง

สะท้อนให้เห็นว่าต้องเร่งพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 573 แห่ง ให้มีการขับเคลื่อนจริยธรรมของหน่วยงาน และรักษาระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการขับเคลื่อนจริยธรรมให้ดำเนินการ

ขับเคลื่อนจริยธรรมที่มีคุณภาพอย่างต่อเนื่องต่อไป ซึ่งจะสามารถส่งผลต่อการยกระดับการขับเคลื่อนจริยธรรมของหน่วยงานภาครัฐในภาพรวมได้

2. สถานการณ์การขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกตามรายประเภทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่ามีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ในระดับ “ผ่านดีเยี่ยม” จำนวน 4 ประเภท คิดเป็นร้อยละ 66.67 และอยู่ในระดับผ่าน จำนวน 2 ประเภท คิดเป็นร้อยละ 33.33

โดยพบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยงานที่ไม่มีคะแนนในการขับเคลื่อนจริยธรรมมากที่สุด จำนวน 407 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 71.03 ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่มีการขับเคลื่อนจริยธรรม มีคะแนนเฉลี่ยในการขับเคลื่อนจริยธรรมต่ำสุด คือ 92.32 คะแนน อยู่ในระดับ “ผ่าน” รองลงมาคือ เทศบาลตำบล จำนวน 156 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 27.23 มีคะแนนเฉลี่ย 93.06 คะแนน โดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้คะแนน 100 คะแนน จำนวน 2 ประเภท ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ

สะท้อนให้เห็นว่าการพัฒนาการขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำแนกรายประเภท ควรเร่งพัฒนาการขับเคลื่อนจริยธรรมไปที่องค์การบริหารส่วนตำบล และเทศบาลตำบล

3. สถานการณ์การขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระดับพื้นที่ จำแนกตามรายภาค พบว่าพื้นที่ภาคส่วนใหญ่อยู่ในระดับ “ผ่าน” จำนวน 6 ภาค จาก 9 ภาค คิดเป็นร้อยละ 66.67

โดยพื้นที่ภาคที่มีการขับเคลื่อนจริยธรรมต่ำที่สุดอยู่ในพื้นที่ภาค 3 มีคะแนนเฉลี่ย 88.75 คะแนน รองลงมาคือพื้นที่ภาค 8 มีคะแนนเฉลี่ย 89.05 คะแนน และพื้นที่ภาค 4 มีคะแนนเฉลี่ย 91.26 คะแนน ตามลำดับ โดยมีระดับการขับเคลื่อนจริยธรรมมากที่สุด คือ พื้นที่ภาค 9 มีคะแนนเฉลี่ย 97.12 คะแนน

สะท้อนให้เห็นว่าการพัฒนาการขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับพื้นที่ภาค ควรเร่งพัฒนาการขับเคลื่อนจริยธรรมไปที่ภาค 3 ภาค 8 และภาค 4

4. สถานการณ์การขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระดับพื้นที่ จำแนกตามรายจังหวัด พบว่ามีจังหวัดที่อยู่ในระดับต้องปรับปรุง จำนวน 7 จังหวัด คิดเป็นร้อยละ 9.21 ระดับ “ผ่าน” และ “ผ่านดีเยี่ยม” รวมจำนวน 69 จังหวัด คิดเป็นร้อยละ 90.79

โดยจังหวัดที่มีการขับเคลื่อนจริยธรรมในระดับ “ต้องปรับปรุง” ที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ นครนายก มีคะแนนเฉลี่ย 80.43 คะแนน รองลงมาเป็นหนองบัวลำภู มีคะแนนเฉลี่ย 80.88 คะแนน อุดรธานี มีคะแนนเฉลี่ย 81.22 คะแนน ราชบุรี มีคะแนนเฉลี่ย 81.25 คะแนน มหาสารคาม มีคะแนนเฉลี่ย 82.52 คะแนน นครศรีธรรมราช มีคะแนนเฉลี่ย 84.32 คะแนน และบุรีรัมย์ มีคะแนนเฉลี่ย 84.69 คะแนน ตามลำดับ

ทั้งนี้ จังหวัดที่มีการขับเคลื่อนจริยธรรมระดับ “ผ่านดีเยี่ยม” คะแนนเฉลี่ย 100 คะแนน รวมจำนวน 10 จังหวัด

สะท้อนให้เห็นว่าการพัฒนาการขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับพื้นที่จังหวัด ควรเร่งพัฒนาการขับเคลื่อนจริยธรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปที่จังหวัดที่อยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง จำนวน 7 จังหวัด เป็นลำดับแรก ได้แก่ นครนายก หนองบัวลำภู อุดรธานี ราชบุรี มหาสารคาม นครศรีธรรมราช และบุรีรัมย์

สำนักงาน ป.ป.ช. จึงได้พิจารณาจัดทำข้อแนะนำแนวทางการขับเคลื่อนจริยธรรมสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการส่งเสริม กำกับ ติดตาม การขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นำไปใช้เป็นแนวทางในการยกระดับการขับเคลื่อนจริยธรรม โดยพิจารณาจากการวิเคราะห์สถานการณ์ระดับการขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรายประเภทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระดับพื้นที่ภาค และระดับพื้นที่จังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 โดยจำแนกระดับความเข้มข้นในการดำเนินการส่งเสริม ผลักดัน และยกระดับให้

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการขับเคลื่อนจริยธรรมครบทุกแห่ง หรือร้อยละ 100 ตามระดับสถานการณ์ โดยแบ่งพื้นที่ออกเป็น 4 พื้นที่สี ตามเกณฑ์การประเมินสถานการณ์การขับเคลื่อนจริยธรรม ดังนี้

พื้นที่สี	สถานการณ์	มาตรการ
ม่วง	การขับเคลื่อนจริยธรรม อยู่ในระดับ “ผ่านดีเยี่ยม” มีคะแนนเฉลี่ย 95.00 - 100	รักษาระดับมาตรฐาน และติดตามประเมินผลให้ได้รับการพัฒนาการขับเคลื่อนจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง และดำเนินการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะครบถ้วนอย่างมีคุณภาพทุกแห่ง
เขียว	การขับเคลื่อนจริยธรรม อยู่ในระดับ “ผ่าน” มีคะแนนเฉลี่ย 85.00 - 94.99	ส่งเสริมให้มีความรู้ความเข้าใจในการขับเคลื่อนจริยธรรมอย่างถูกต้องชัดเจนตามสภาพปัญหา และชี้ข้อบกพร่องในการขับเคลื่อนจริยธรรมอย่างใกล้ชิด ให้ได้รับการปรับปรุงผลักดันและยกระดับขับเคลื่อนจริยธรรม และดำเนินการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะครบถ้วนอย่างมีคุณภาพทุกแห่ง
ส้ม	การขับเคลื่อนจริยธรรม อยู่ในระดับ “ต้องปรับปรุง” มีคะแนนเฉลี่ย 70.00 – 84.99	เร่งส่งเสริมให้มีความรู้ความเข้าใจในการขับเคลื่อนจริยธรรมอย่างครบถ้วนโดยเร็ว วิเคราะห์ปัญหาการขับเคลื่อนจริยธรรมอย่างละเอียดและเร่งด่วนในทุกประเด็นอย่างใกล้ชิด เพื่อให้ได้รับการปรับปรุงพัฒนาให้มีการขับเคลื่อนจริยธรรม และดำเนินการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะครบถ้วนอย่างมีคุณภาพทุกแห่ง
แดง	การขับเคลื่อนจริยธรรม อยู่ในระดับ “ต้องปรับปรุงโดยด่วน” มีคะแนนเฉลี่ย 0 – 69.99	ติดตามให้คำแนะนำเชิงลึกอย่างใกล้ชิด เข้มข้น โดยเร่งส่งเสริมให้เกิดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการขับเคลื่อนจริยธรรมตั้งแต่หลักการพื้นฐานทุกมิติ เพื่อพัฒนายกระดับให้มีการขับเคลื่อนจริยธรรม และดำเนินการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะครบถ้วนอย่างมีคุณภาพทุกแห่ง

รวมทั้ง ได้จัดทำตัวอย่างการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะด้านการขับเคลื่อนจริยธรรม เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้พิจารณานำไปประยุกต์ใช้ในการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะด้านการขับเคลื่อนจริยธรรมให้ครบถ้วนอย่างมีคุณภาพต่อไป

สำนักงาน ป.ป.ช. หวังเป็นอย่างยิ่งว่าแนวทางฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อการขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้ผู้บริหารท้องถิ่นแสดงเจตจำนงสุจริตในการบริหารราชการด้วยการขับเคลื่อนจริยธรรมไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม มีการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะด้านการขับเคลื่อนจริยธรรมครบถ้วนอย่างมีคุณภาพทุกแห่ง ส่งผลต่อการยกระดับธรรมาภิบาลและผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อันจะช่วยผลักดันให้นำไปสู่การบรรลุเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ “ประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ”

สำนักพัฒนาและส่งเสริมธรรมาภิบาล
สำนักงาน ป.ป.ช.
พฤศจิกายน 2567

สารบัญ

		หน้า
บทสรุปผู้บริหาร		**ก**
ส่วนที่ 1	**องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับการขับเคลื่อนจริยธรรม**	**1 - 8**
	1. สถานการณ์ปัญหาการทุจริตของประเทศไทย	1
	1.1 ผลคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต	1
	1.2 ภาพรวมของคำกล่าวหาร้องเรียนการทุจริต	1
	- ตารางแสดงสถิติจำนวนคำกล่าวหา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 - 2567 จำแนกตามลักษณะความผิด	2
	- ตารางแสดงวงเงินงบประมาณของโครงการหรือจำนวนเงินที่มีการทุจริตตามคำกล่าวหาที่สำนักงาน ป.ป.ช. รับไว้ดำเนินการเอง จำแนกตามลักษณะความผิด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567	3
	2. สถานการณ์ปัญหาการทุจริตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	3
	- ตารางสถิติเปรียบเทียบจำนวนคำกล่าวหาระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 – 2567 จำแนกตามหน่วยงานที่ถูกกล่าวหา	4
	3. สถานการณ์การขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	5
	- แผนภูมิแสดงคะแนนเฉลี่ยผลการประเมิน ITA ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	5
	- แผนภูมิแสดงร้อยละของจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ITA	6
	- ตารางแสดงจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ITA ตามเป้าหมายแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ (21) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 -2567	5
	- ตารางแสดงผลการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ ข้อ O21 ด้านการขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เปรียบเทียบจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 - 2566	7
	4. ความสำคัญและความจำเป็นของการขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	7
ส่วนที่ 2	**กฎหมาย มาตรการ และแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนจริยธรรม สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**	**9 - 22**
	1. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	9
	2. พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562	9
	3. ประมวลจริยธรรมสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	10
	3.1 ประมวลจริยธรรมผู้บริหารท้องถิ่น	10
	3.2 ประมวลจริยธรรมสมาชิกสภาท้องถิ่น	13
	3.3 ประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น	16
	4. ข้อกำหนดว่าด้วยกระบวนการรักษาจริยธรรม กลไก การบังคับใช้ประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น	17
	5. การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ	21
ส่วนที่ 3	**การวิเคราะห์สถานการณ์การขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567**	**23 - 30**
	1. เกณฑ์การประเมินสถานการณ์การขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	23

สารบัญ (ต่อ)

		หน้า
	2. สถานการณ์การขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาพรวม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567	23
	- ตารางแสดงคะแนนเฉลี่ยการขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เปรียบเทียบปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 - 2566	23
	- ตารางแสดงผลการขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เปรียบเทียบจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 - 2566	23
	3. สถานการณ์การขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รายประเภท ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567	23
	- ตารางแสดงระดับการขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 จำแนกตามรายประเภท	25
	4. สถานการณ์การขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับพื้นที่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567	26
	4.1 สถานการณ์การขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับพื้นที่ภาค	26
	- ตารางแสดงระดับการขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 จำแนกตามพื้นที่รายภาค	27
	4.2 สถานการณ์การขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับพื้นที่จังหวัด	27
	- ตารางแสดงระดับการขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 จำแนกตามพื้นที่รายจังหวัด	28
ส่วนที่ 4	**แนวทางการขับเคลื่อนจริยธรรมสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568**	**31 - 39**
	1. การกำหนดเกณฑ์การประเมินสถานการณ์การขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	31
	2. การกำหนดแนวทางการขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568	32
	3. แนวทางการขับเคลื่อนจริยธรรมสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568	33
	3.1 แนวทางการขับเคลื่อนจริยธรรมสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รายประเภท	33
	3.2 แนวทางการขับเคลื่อนจริยธรรมสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระดับพื้นที่	34
	3.2.1 แนวทางการขับเคลื่อนจริยธรรมสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระดับพื้นที่ภาค	34
	3.2.2 แนวทางการขับเคลื่อนจริยธรรมสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระดับพื้นที่จังหวัด	35
ส่วนที่ 5	**ตัวอย่างการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ การขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**	**40 - 68**
	1. การเปิดเผยข้อมูลสาธารณะตามหลักเกณฑ์การประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568	40
	2. ตัวอย่างการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ	41
	2.1 การแสดงประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ	41

สารบัญ (ต่อ)

		หน้า
	2.2 การแสดงผลการเสริมสร้างมาตรฐานทางจริยธรรมให้แก่เจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน	54
	2.2.1 การจัดตั้งทีมให้คำปรึกษาตอบคำถามทางจริยธรรมหรือคณะทำงานขับเคลื่อนเรื่องจริยธรรม โดยให้แสดงเป็นคำสั่งแต่งตั้งที่เป็นทางการ	54
	2.2.2 แนวปฏิบัติ Dos & Don'ts เพื่อลดความสับสนเกี่ยวกับพฤติกรรมสีเทาและเป็นแนวทางในการประพฤติตนทางจริยธรรม ที่จัดทำขึ้นโดยหน่วยงาน	59
	2.2.3 ผลการฝึกอบรมที่มีการสอดแทรกสาระด้านจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐในหลักสูตร หรือผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมที่ดำเนินการโดยหน่วยงาน ในปี พ.ศ. 2568	66
ส่วนที่ 6	**สื่อการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนจริยธรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**	**69 - 70**
	1. สื่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	69
	2. ช่องทางการเรียนรู้และให้คำปรึกษาธรรมาภิบาล	70

ส่วนที่ 1
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับการขับเคลื่อนจริยธรรม

1. สถานการณ์ปัญหาการทุจริตของประเทศไทย

สถานการณ์ปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบเป็นปัญหาที่สำคัญของประเทศไทย ที่ต้องเร่งดำเนินการแก้ไข และทุกภาคส่วนต้องให้ความสำคัญ การทุจริตในประเทศไทยที่ผ่านมาส่งผลเสียต่อประเทศอย่างมหาศาล ส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการภาครัฐ การพัฒนาเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน การพัฒนาประเทศ รวมถึงภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศไทย ทั้งในด้านการรับรู้ของภาคประชาชนและภาคธุรกิจ โดยการทุจริตก็มีแนวโน้มจะทวีความรุนแรง ซับซ้อน และยากแก่การตรวจสอบมากยิ่งขึ้น อันเนื่องมาจากเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยและก้าวหน้าอย่างรวดเร็วของสังคมโลกและพลวัตของการทุจริตที่ผู้กระทำการทุจริตหาช่องทางการทุจริตที่ยากแก่การตรวจสอบมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้กระบวนการป้องกันการทุจริตยิ่งทวีความสำคัญ โดยต้องพัฒนากระบวนการและรูปแบบของการป้องกันการทุจริตให้เท่าทันต่อพลวัตของการทุจริต เพื่อให้สามารถระงับยับยั้งการทุจริตได้อย่างเท่าทัน ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายขึ้น

1.1 ผลคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index - CPI)

องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International - TI) เผยแพร่ผลคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index - CPI) ประจำปี 2566 ปรากฏว่าประเทศไทยได้คะแนน CPI 35 คะแนน จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน ซึ่งลดลงจากปี 2565 จากเดิม 36 คะแนน ในส่วนของอันดับ ประเทศไทยจัดอยู่ในอันดับที่ 108 ซึ่งลดลงจากอันดับ 110 ในปี 2565 หากพิจารณาข้อมูลจากทั้ง 9 แหล่งที่ใช้อ้างอิงในการสำรวจ จะพบว่า 8 แหล่งมีคำถามเกี่ยวกับการทุจริตเรื่องสินบน และ 7 แหล่ง มีคำถามที่เกี่ยวข้องกับการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ จึงปฏิเสธไม่ได้เลยว่าการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมและการให้ - รับสินบน ส่งผลต่อค่าคะแนน CPI ของประเทศไทยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ทั้งนี้ ในปี 2566 ประเทศไทยมีคะแนน CPI ลดลงจากปี 2565 จำนวน 3 แหล่ง โดยเมื่อวิเคราะห์แหล่งข้อมูลที่ได้คะแนนลดลงจากปี 2565 จำนวน 3 แหล่ง คือ BF(TI) ลดลงจาก 37 เป็น 33 คะแนน WEF ลดลงจาก 45 เป็น 36 คะแนน และ WJP ลดลงจาก 34 เป็น 33 คะแนน เนื่องจากการรับรู้ของผู้ประเมินรับรู้ว่ายังคงมีปัญหาการจ่ายเงินสินบนให้กับเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อแลกกับการได้รับการอนุมัติ/อนุญาต การอำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ หรือเพื่อเพิ่มโอกาสและความได้เปรียบในการแข่งขัน ประกอบกับยังคงปรากฏกรณีที่เป็นข่าวเกี่ยวกับการทุจริตใช้ตำแหน่งหน้าที่เพื่อแสวงหาประโยชน์ส่วนตัว การเรียกรับสินบนของเจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมทั้งการใช้ทรัพยากรของรัฐเพื่อประโยชน์ส่วนตัวอยู่เป็นระยะ ซึ่งปัญหาเหล่านี้ส่งผลต่อภาพลักษณ์ของประเทศอย่างมีนัยสำคัญ

1.2 ภาพรวมของคำกล่าวหาร้องเรียนการทุจริต

สำนักงาน ป.ป.ช. เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่รับเรื่องกล่าวหาร้องเรียนการทุจริตของเจ้าพนักงานของรัฐทุกระดับ รวมถึงสามารถมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการแทนได้ในบางกรณี โดยคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะเน้นการทำคดีทุจริตที่เป็นเรื่องสำคัญและเป็นความผิดร้ายแรง ซึ่งถือเป็นการร่วมกันดำเนินงานระหว่างหน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เพื่อให้เกิดความรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เมื่อพิจารณาสถิติจำนวนคำกล่าวหา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 – 2567 จำแนกตามลักษณะความผิด พบว่าการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบหรือโดยทุจริตมีจำนวนมากที่สุด โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 มีจำนวน 7,609 เรื่อง รองลงมา คือ การจัดซื้อจัดจ้าง จำนวน 1,429 เรื่อง และการใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่โดยมิชอบหรือโดยทุจริต จำนวน 1,016 เรื่อง ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางแสดงสถิติจำนวนคำกล่าวหา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 - 2567 จำแนกตามลักษณะความผิด

ตารางแสดงสถิติจำนวนคำกล่าวหา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 - 2567 จำแนกตามลักษณะความผิด

หน่วย : เรื่อง

ลำดับที่	ลักษณะความผิด	ปีงบประมาณ พ.ศ.						จำนวนรวม
		2562	2563	2564	2565	2566	2567	
1	ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบหรือโดยทุจริต	8,027	7,455	5,935	6,441	6,218	7,609	**41,685**
2	จัดซื้อจัดจ้าง	974	771	847	1,465	1,252	1,429	**6,738**
3	ใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่โดยมิชอบหรือโดยทุจริต	809	641	775	863	792	1,016	**4,896**
4	เรียกรับสินบนให้/ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ	314	193	269	298	363	434	**1,871**
5	ร่ำรวยผิดปกติ	184	136	122	143	178	184	**947**
6	เจ้าพนักงานยักยอกทรัพย์		39	149	161	159	210	**718**
7	การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม	91	49	57	73	45	72	**387**
8	ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง	25	19	117	61	58	67	**347**
9	จงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย	19	16	29	20	18	13	**115**
10	จงใจไม่ยื่นทรัพย์สินและหนี้สิน/จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินหรือหนี้สินอันเป็นเท็จ	1	3	5	2	1	-	**12**
11	การจัดทำโครงการหรืออนุมัติหรือจัดสรรงบประมาณอันเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญมาตรา 114	1	3	1	1	-	1	**7**
12	ไม่ระบุ	100	110	183	241	182	277	**1,093**
รวมทั้งหมด		**10,545**	**9,435**	**8,489**	**9,769**	**9,266**	**11,312**	**58,816**

หมายเหตุ 1. ข้อมูลจากระบบตรวจรับคำกล่าวหา (PESCA) ณ วันที่ 30 กันยายน 2567
2. ประมวลผลข้อมูลโดยกลุ่มบริหารข้อมูลคดี สำนักบริหารงานกลาง สำนักงาน ป.ป.ช.

นอกจากนี้ หากพิจารณาลักษณะความผิดในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ที่สำนักงาน ป.ป.ช. รับไว้ดำเนินการเอง จำนวน 2,990 เรื่อง พบว่าคำกล่าวหาที่มีจำนวนมากที่สุด คือ การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบหรือโดยทุจริต เช่น ละเลย เพิกเฉยต่อการปฏิบัติตามหน้าที่ กระทำการเกินอำนาจหน้าที่โดยทุจริต เป็นต้น จำนวน 1,748 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 58.29 รองลงมา คือ ประเภทจัดซื้อจัดจ้าง จำนวน 681 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 22.76 และใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่โดยมิชอบหรือโดยทุจริต จำนวน 242 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 8.09 ตามลำดับ

หากพิจารณามูลค่าความเสียหาย พบว่าคำกล่าวหาที่มีมูลค่าความเสียหายมากที่สุด คือ จัดซื้อจัดจ้าง จำนวน 6,600,743,833.73 บาท รองลงมา คือ การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบหรือโดยทุจริต จำนวน 4,327,321,891.66 บาท และเจ้าพนักงานยักยอกทรัพย์ จำนวน 163,532,597.50 บาท รายละเอียดดังตารางแสดงวงเงินงบประมาณของโครงการหรือจำนวนเงินที่มีการทุจริตตามคำกล่าวหาที่สำนักงาน ป.ป.ช. รับไว้ดำเนินการเอง จำแนกตามลักษณะความผิด

ตารางแสดงวงเงินงบประมาณของโครงการหรือจำนวนเงินที่มีการทุจริตตามคำกล่าวหาที่สำนักงาน ป.ป.ช. รับไว้ดำเนินการเอง จำแนกตามลักษณะความผิด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

ลักษณะความผิด	มูลค่าความเสียหาย (บาท)	จำนวนคำกล่าวหา (เรื่อง)
1. จัดซื้อจัดจ้าง	6,600,743,833.73	681
2. ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบหรือโดยทุจริต	4,327,321,891.66	1,748
3. เจ้าพนักงานยักยอกทรัพย์	163,532,597.50	41
4. ร่ำรวยผิดปกติ	109,058,699.88	91
5. ใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่โดยมิชอบหรือโดยทุจริต	30,123,077.57	242
6. เรียกรับสินบนให้/ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ	26,791,910.00	97
7. จงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย	6,125,793.11	6
8. การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม	1,127,000.00	25
9. การจัดทำโครงการหรืออนุมัติหรือจัดสรรงบประมาณอันเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญมาตรา 114	ไม่ระบุ	1
10. ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง	ไม่ระบุ	30
11. ไม่ระบุ	280,000.00	28
รวมทั้งหมด	**11,265,104,803.45**	**2,990**

หมายเหตุ 1. ข้อมูลจากระบบตรวจรับคำกล่าวหา (PESCA) ณ วันที่ 30 กันยายน 2567
2. ประมวลผลข้อมูลโดยกลุ่มบริหารข้อมูลคดี สำนักบริหารงานกลาง สำนักงาน ป.ป.ช.

2. สถานการณ์ปัญหาการทุจริตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จากสถิติคำกล่าวหาโดยรวมในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 จำนวน 11,312 เรื่อง เมื่อจำแนกตามหน่วยงานที่มีจำนวนการกล่าวหาการกระทำความผิด พบว่าหน่วยงานที่มีคำกล่าวหาเป็นอันดับหนึ่ง คือ หน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 2,557 เรื่อง เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 จำนวน 64 เรื่อง และมีจำนวนคำกล่าวหาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 – 2567 รวมจำนวน 19,056 เรื่อง รายละเอียดดังตารางสถิติเปรียบเทียบจำนวนคำกล่าวหาระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 – 2567 จำแนกตามหน่วยงานที่ถูกกล่าวหา

ตารางสถิติเปรียบเทียบจำนวนคำกล่าวหาระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 – 2567
จำแนกตามหน่วยงานที่ถูกกล่าวหา

หน่วย : เรื่อง

ลำดับที่	หน่วยงาน	ปีงบประมาณ พ.ศ.						จำนวนรวม
		2562	2563	2564	2565	2566	2567	
1	หน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	3,708	3,635	3,043	3,620	2,493	2,557	**19,056**
2	กระทรวงมหาดไทย	1,464	1,130	1,051	1,169	815	2,224	**7,853**
3	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	918	915	970	1,024	781	952	**5,560**
4	กระทรวงศึกษาธิการ	838	625	426	601	513	804	**3,807**
5	กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	454	518	317	291	219	181	**1,980**
6	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	402	305	285	329	233	420	**1,974**
7	กระทรวงคมนาคม	415	270	214	330	173	268	**1,670**
8	กระทรวงสาธารณสุข	296	314	226	251	210	326	**1,623**
9	กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	273	204	161	226	197	203	**1,264**
10	กระทรวงการคลัง	246	190	167	272	164	220	**1,259**
11	กระทรวงยุติธรรม	150	111	138	148	141	202	**890**
12	กระทรวงกลาโหม	126	108	118	123	117	107	**699**
13	สำนักนายกรัฐมนตรี	148	151	112	114	42	84	**651**
14	กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	66	75	82	46	43	47	**359**
15	กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม	71	55	75	48	44	60	**353**
16	กระทรวงวัฒนธรรม	54	42	50	26	18	80	**270**
17	กระทรวงพลังงาน	62	38	49	42	20	48	**259**
18	กระทรวงอุตสาหกรรม	52	41	47	43	31	40	**254**
19	กระทรวงพาณิชย์	76	39	39	44	31	27	**256**
20	กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	53	39	29	41	32	58	**252**
21	กระทรวงแรงงาน	34	20	39	36	24	52	**205**
22	กระทรวงการต่างประเทศ	5	1	15	5	3	1	**30**
23	หน่วยงานในสังกัดรัฐสภา	11	44	144	96	66	-	**361**
24	หน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ	203	180	345	400	218	276	**1,622**
25	ส่วนราชการที่ไม่สังกัดกระทรวง/ทบวง	82	89	95	101	60	96	**523**
26	ส่วนราชการมีฐานะเป็นกรมไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีหรือกระทรวง	106	105	88	103	63	108	**573**
27	ไม่ระบุ	232	191	164	240	2,515	1,871	**5,213**
รวมหน่วยงาน		**10,545**	**9,435**	**8,489**	**9,769**	**9,266**	**11,312**	**58,816**

หมายเหตุ 1. ข้อมูลจากระบบตรวจรับคำกล่าวหา (PESCA) ณ วันที่ 30 กันยายน 2567
2. ประมวลผลข้อมูลโดยกลุ่มบริหารข้อมูลคดี สำนักบริหารงานกลาง สำนักงาน ป.ป.ช.

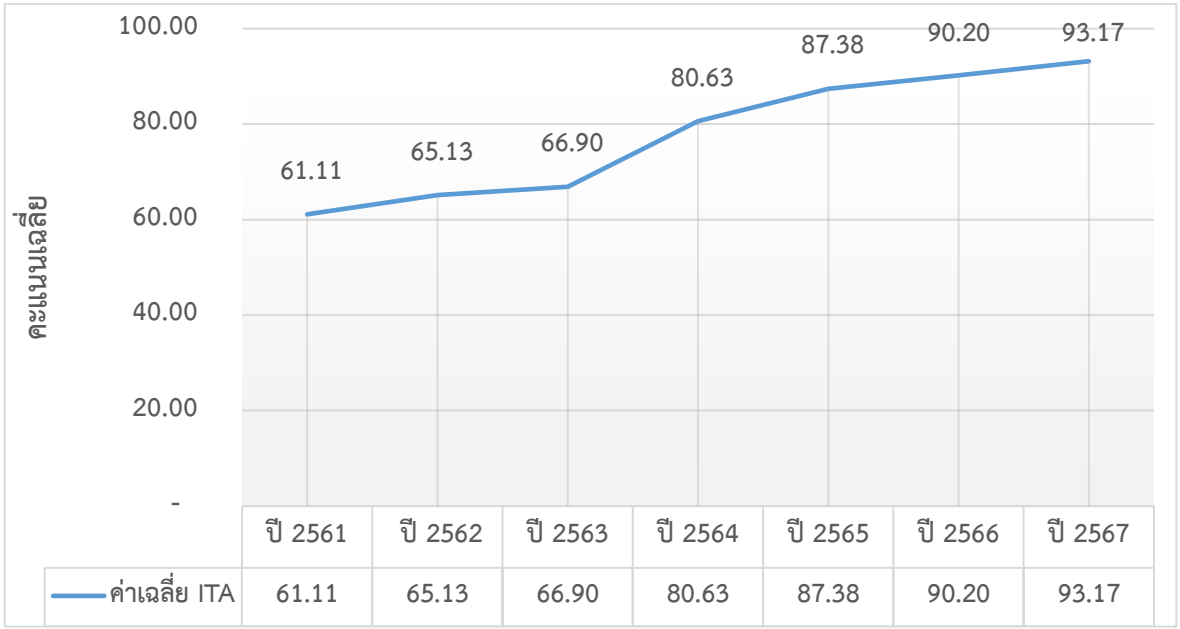
3. สถานการณ์การขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ในประเด็นที่ (21) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. 2566 – 2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ได้นำผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ไปกำหนดเป็นตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายไว้ว่า ในปี พ.ศ. 2570 หน่วยงานที่เข้าร่วมการประเมิน ITA ทั้งหมด (ร้อยละ 100) ต้องได้คะแนน 85 คะแนนขึ้นไป

สำหรับผลการประเมิน ITA ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาพรวม ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 จนถึงปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 จะเห็นว่าไม่มีปีใดเลยที่ผลการประเมิน ITA ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ในประเด็นที่ (21) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ อย่างไรก็ตาม แม้ว่าผลการประเมิน ITA ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะยังไม่บรรลุเป้าหมายตามแผนแม่ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ในประเด็นที่ (21) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ แต่ผลการประเมิน ITA ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าว มีแนวโน้มไปในทิศทางที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความพยายามที่จะพัฒนาและยกระดับมาตรฐานการดำเนินงานด้านคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงาน ตามกลไกการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ

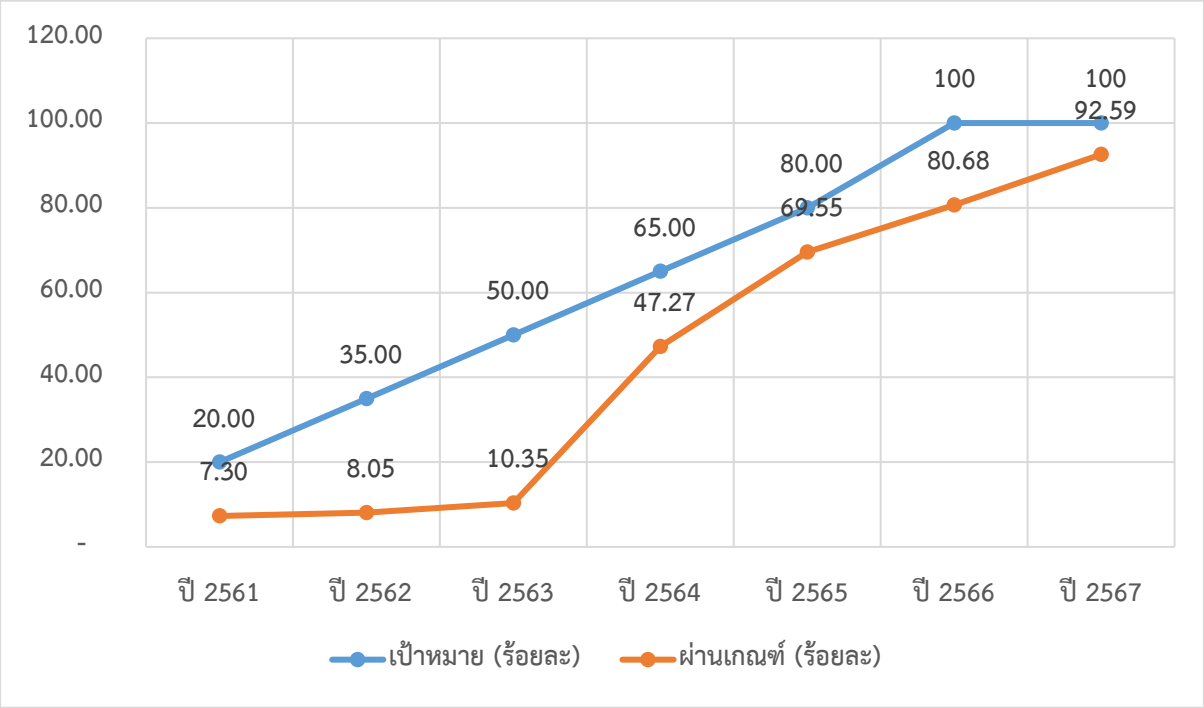
ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาผลการประเมิน ITA ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ในภาพรวม มีคะแนนเฉลี่ย 93.17 คะแนน สูงขึ้นจากปีที่ผ่านมา 2.97 คะแนน และมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านเกณฑ์การประเมินได้ 85 คะแนนขึ้นไปตามเป้าหมาย จำนวน 7,268 แห่ง จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 7,850 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 92.59 เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 พบว่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.91 หรือ จำนวน 935 แห่ง[1] ยิ่งสะท้อนให้เห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีศักยภาพในการพัฒนาและยกระดับมาตรฐานการดำเนินงานด้านคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงาน ตามกลไกการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ

<u>แผนภูมิแสดงคะแนนเฉลี่ยผลการประเมิน ITA ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น</u>

[1] กลุ่มส่งเสริมธรรมาภิบาลภาครัฐ สำนักพัฒนาและส่งเสริมธรรมาภิบาล สำนักงาน ป.ป.ช., รายงานวิเคราะห์ผลการขับเคลื่อนจริยธรรมสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567, หน้าที่ 16 - 17

แผนภูมิแสดงร้อยละของจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ITA

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าผลการประเมิน ITA ดังกล่าวจะยังไม่สามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ว่าทุกหน่วยงานต้องผ่าน 85 คะแนนขึ้นไป แต่ผลการประเมินในปี พ.ศ. 2567 ได้สะท้อนให้เห็นถึงการพัฒนาของหน่วยงานภาครัฐอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบรรลุเป้าหมายเพิ่มมากขึ้นถึงจำนวน 935 หน่วยงาน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.91 เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2566 ที่ผ่านมา

ตารางแสดงจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ITA ตามเป้าหมายแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ (21) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 -2567

ปีงบประมาณ	ผ่านเป้าหมายแผนแม่บทฯ	ไม่ผ่านเป้าหมายแผนแม่บทฯ
พ.ศ. 2566	80.68% (6,333 แห่ง)	19.32% (1,517 แห่ง)
พ.ศ. 2567	92.59% (7,268 แห่ง)	7.41% (582 แห่ง)

เมื่อพิจารณาการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ **ข้อ O21 ด้านการขับเคลื่อนจริยธรรมในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567** พบว่า**ในภาพรวมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีคะแนนเฉลี่ย 92.70 คะแนน มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีคะแนน จำนวน 7,277 แห่ง และไม่มีคะแนน จำนวน 573 แห่ง จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 7,850 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 7.30**

ซึ่งหากเปรียบเทียบกับปีก่อนหน้า **พบว่ามีจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีคะแนนการเปิดเผยข้อมูลด้านการขับเคลื่อนจริยธรรมเพิ่มขึ้น จำนวน 1,109 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 14.13** สะท้อนให้เห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการพัฒนาการขับเคลื่อนจริยธรรมในภาพรวมเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า **ส่งผลทำให้สามารถยกระดับผลการประเมิน ITA ปี 2567 ในภาพรวม มีคะแนนเฉลี่ย 93.17 คะแนน สูงขึ้นจากปีที่ผ่านมา 2.97 คะแนน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบรรลุเป้าหมายเพิ่มมากขึ้นถึง จำนวน 935 แห่ง หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.91** เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า

ตารางแสดงผลการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ ข้อ O21 ด้านการขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เปรียบเทียบจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 - 2566

คะแนน ข้อ O21	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พัฒนาการ
มีคะแนน	78.57% (6,168 แห่ง)	92.70% (7,277 แห่ง)	+14.13 (1,109 แห่ง)
ไม่มีคะแนน	21.43% (1,682 แห่ง)	7.30% (573 แห่ง)	-14.13 (1,109 แห่ง)
รวมจำนวน	**7,850 หน่วยงาน**	**7,850 หน่วยงาน**	

จากผลการประเมิน ITA ดังกล่าว สะท้อนให้เห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความสามารถในการพัฒนาการขับเคลื่อนจริยธรรมของหน่วยงาน แต่หากพิจารณาผลการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ ข้อ O21 ด้านการขับเคลื่อนจริยธรรม ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ของหน่วยงานภาครัฐที่เข้าร่วมการประเมิน ITA จะพบว่าในภาพรวมมีคะแนนเฉลี่ย 92.95 คะแนน มีหน่วยงานภาครัฐที่มีคะแนน จำนวน 7,738 แห่ง และมีหน่วยงานไม่มีคะแนน จำนวน 587 แห่ง โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่มีคะแนนการขับเคลื่อนจริยธรรมมีสัดส่วนมากที่สุดของหน่วยงานภาครัฐที่ไม่มีการขับเคลื่อนจริยธรรม คือ จำนวน 573 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 97.61[2]

ดังนั้น จึงจำเป็นต้องเร่งพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีการขับเคลื่อนจริยธรรมที่มีคุณภาพครบทุกแห่งต่อไป ซึ่งจะสามารถส่งผลต่อการยกระดับการขับเคลื่อนจริยธรรมของหน่วยงานในภาพรวมได้

4. ความสำคัญและความจำเป็นของการขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 65 กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เป็นเอกภาพในการขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมายดังกล่าว โดยมียุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่จะเป็นแนวทางการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุผลตามวิสัยทัศน์ ในปี พ.ศ. 2580 กล่าวคือ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยมีเป้าหมายในการพัฒนาประเทศให้ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยจะมีการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ ทั้งการพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ในประเด็นที่ (21) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. 2566 – 2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) กำหนดเป้าหมายไว้ว่า ประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยกำหนดตัวชี้วัดไว้ว่า ในปี พ.ศ. 2580 ประเทศไทยต้องมีคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index - CPI) อยู่ในอันดับ 1 ใน 20 และ/หรือได้คะแนนไม่ต่ำกว่า 73 คะแนน (คะแนนเต็ม 100 คะแนน) เพื่อให้บรรลุผลดังกล่าว โดยได้นำผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ

[2] กลุ่มส่งเสริมธรรมาภิบาลภาครัฐ สำนักพัฒนาและส่งเสริมธรรมาภิบาล สำนักงาน ป.ป.ช., รายงานวิเคราะห์ผลการขับเคลื่อนจริยธรรมสำหรับหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567, หน้าที่ 40 - 41

(Integrity and Transparency Assessment : ITA) ไปกำหนดเป็นตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายไว้ว่าหน่วยงานที่เข้าร่วมการประเมิน ITA ทั้งหมด (ร้อยละ 100) ต้องได้คะแนน 90 คะแนนขึ้นไป โดยในในปี พ.ศ. 2570 ได้กำหนดตัวชี้วัดไว้ว่า ประเทศไทยต้องมีคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index - CPI) อยู่ในอันดับ 1 ใน 43 และ/หรือได้คะแนนไม่ต่ำกว่า 57 คะแนน และหน่วยงานที่เข้าร่วมการประเมิน ITA ทั้งหมด (ร้อยละ 100) ต้องได้คะแนน 85 คะแนนขึ้นไป

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญยิ่งในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ เป็นหน่วยงานของรัฐภายใต้โครงสร้างการจัดระเบียบบริหารราชการตามหลักการกระจายอำนาจการปกครองที่มุ่งเน้นการกระจายอำนาจจากส่วนกลางลงสู่ท้องถิ่นและเป็นกลไกหนึ่งในการส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตย เป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น ถือเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่นซึ่งนำไปสู่การพัฒนาทั่วทั้งประเทศ การพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เกิดความยั่งยืน รัฐจะต้องให้ความเป็นอิสระแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยยึดหลักแห่งการปกครองชุมชนของตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น และส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำบริการสาธารณะ รวมทั้งมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาในระดับพื้นที่ส่วนการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะทำได้เท่าที่จำเป็นตามกรอบกฎหมายกำหนด และต้องเป็นไปเพื่อการคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น

จากสถิติคำกล่าวหาร้องเรียนการทุจริตหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ที่มีจำนวน 2,557 เรื่อง ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ถูกกล่าวหามากที่สุด ประกอบกับผลการประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ตัวชี้วัดการป้องกันการทุจริต ด้านการขับเคลื่อนจริยธรรม ที่พบว่ายังมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ได้คะแนนด้านการขับเคลื่อนจริยธรรม จำนวน 573 แห่ง จากหน่วยงานภาครัฐที่ไม่ได้คะแนน จำนวน 587 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 97.61 ของจำนวนหน่วยงานที่ไม่มีคะแนน ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยังคงต้องพัฒนาการขับเคลื่อนจริยธรรม และมีการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะครบถ้วนอย่างมีคุณภาพทุกแห่ง เพื่อยกระดับธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป

ด้วยเหตุผลดังกล่าว การขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การสร้างกลไกให้บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพึงมีจิตสำนึกความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่โดยยึดมั่นในศีลธรรม คุณธรรม ยึดมั่นในประมวลจริยธรรมของท้องถิ่น รวมถึงมาตรฐานและจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ มีการจัดทำแนวปฏิบัติ Dos & Don’ts เพื่อลดความสับสนเกี่ยวกับพฤติกรรมสีเทา ป้องกันการใช้ตำแหน่งหน้าที่เพื่อแสวงหาประโยชน์ส่วนตัว การเรียกรับสินบนของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และการใช้ทรัพยากรของรัฐเพื่อประโยชน์ส่วนตัว โดยคำนึงถึงประโยชน์สุขของประชาชนเป็นหลักสำคัญ อันจะส่งผลต่อการยกระดับธรรมาภิบาลและผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และนำพาประเทศไทยไปสู่การบรรลุเป้าหมาย “ประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ”

ดังนั้น สำนักงาน ป.ป.ช. ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการรณรงค์เสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมในทุกภาคส่วน จึงได้ดำเนินการจัดทำ **“แนวทางขับเคลื่อนจริยธรรมสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568”** เพื่อยกระดับการขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีการขับเคลื่อนจริยธรรมครบทุกแห่ง และมีการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะด้านการขับเคลื่อนจริยธรรมครบถ้วนอย่างมีคุณภาพทุกแห่ง อันนำไปสู่การยกระดับธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป

ส่วนที่ 2
กฎหมาย มาตรการ และแนวคิด
ที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนจริยธรรมสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 76 วรรคสาม บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้น ๆ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว

2. พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562

พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562[3] มาตรา 5 ได้บัญญัติไว้ว่ามาตรฐานทางจริยธรรม คือ หลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งจะต้องประกอบด้วย

(1) ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(2) ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่

(3) กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม

(4) คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ

(5) มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

(6) ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ

(7) ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ

มาตรฐานทางจริยธรรมตามวรรคหนึ่ง ให้ใช้เป็นหลักสำคัญในการจัดทำประมวลจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐที่จะกำหนดเป็นหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติตนของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เกี่ยวกับสภาพคุณงามความดีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องยึดถือสำหรับการปฏิบัติงาน การตัดสินความถูกผิด การปฏิบัติที่ควรกระทำหรือไม่ควรกระทำ ตลอดจนการดำรงตนในการกระทำความดีและละเว้นความชั่ว

โดยบัญญัติในมาตรา 6 ไว้ว่าให้องค์กรกลางบริหารงานบุคคลของหน่วยงานของรัฐมีหน้าที่จัดทำประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในความรับผิดชอบ

[3] ศึกษาเพิ่มเติมได้จากพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562. (2562, 16 เมษายน). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 136 ตอนที่ 50 ก หน้าที่ 1 – 9.

3. ประมวลจริยธรรมสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประมวลจริยธรรมสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย 3 ฉบับ ได้แก่ ประมวลจริยธรรมของผู้บริหารท้องถิ่น ประมวลจริยธรรมสมาชิกสภาท้องถิ่น และประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น รายละเอียด ดังนี้

3.1 ประมวลจริยธรรมผู้บริหารท้องถิ่น

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยกำหนดให้มีประมวลจริยธรรมผู้บริหารท้องถิ่น[4] โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

ข้อ 3 ผู้บริหารท้องถิ่นต้องยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยต้องดำรงตน ดังต่อไปนี้

(1) ปกป้อง ดูแล และยึดถือประโยชน์ของชาติเป็นสำคัญ พิทักษ์รักษาไว้ซึ่งเอกราชและอธิปไตยของชาติ และไม่ประพฤติตนอันอาจก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อเกียรติภูมิของชาติ

(2) ยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม ตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ และเคารพความแตกต่างของแต่ละศาสนา

(3) จงรักภักดีและเทิดทูนไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์

(4) ยึดมั่นและธำรงไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(5) เป็นแบบอย่างที่ดีในการรักษาไว้และปฏิบัติตามซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทุกประการ

ข้อ 4 ผู้บริหารท้องถิ่นพึงปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่ โดยอย่างน้อยต้องดำรงตน ดังต่อไปนี้

(1) ปฏิบัติหน้าที่เพื่อรับใช้ประเทศชาติและประชาชนอย่างเต็มความสามารถ ด้วยความรับผิดชอบ ยึดมั่นในหลักนิติธรรม ซื่อสัตย์สุจริต เสียสละ เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และปราศจากอคติ

(2) ไม่ใช้หรือยินยอมให้ผู้อื่นใช้สถานะหรือตำแหน่งของตน ไปแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น ไม่ว่าจะเป็นประโยชน์ในทางทรัพย์สินหรือไม่ก็ตาม

(3) ไม่เรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นในประการที่อาจทำให้กระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติหน้าที่

(4) ไม่ร่วมมือหรือสนับสนุนการทุจริตและประพฤติมิชอบทุกรูปแบบ

(5) ไม่ใช้หรือบิดเบือนข้อมูลข่าวสารของราชการเพื่อให้เกิดความเข้าใจผิด หรือเพื่อผลประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่น

(6) ไม่กระทำการใดที่ก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อเกียรติศักดิ์ของการดำรงตำแหน่ง

(7) แสดงความรับผิดชอบตามควรแก่กรณีเมื่อปฏิบัติหน้าที่บกพร่องหรือผิดพลาด

ข้อ 5 ผู้บริหารท้องถิ่นพึงกล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม โดยต้องดำรงตน ดังต่อไปนี้

(1) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความยุติธรรม เป็นกลาง และปราศจากอคติ โดยไม่หวั่นไหวต่ออิทธิพลแรงกดดัน หรือกระแสสังคม อันมิชอบด้วยกฎหมาย

(2) ยึดมั่นในกฎหมายและไม่ใช้ช่องว่างทางกฎหมายเพื่อเอื้อประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่น

[4] ศึกษาเพิ่มเติมได้จากประมวลจริยธรรมผู้บริหารท้องถิ่น.(2565, 7 เมษายน).ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 139 ตอนพิเศษ 81 ง หน้าที่ 6 – 10.

(3) คำนึงถึงระบบคุณธรรมในการแต่งตั้งผู้สมควรดำรงตำแหน่งต่าง ๆ

(4) ต้องเปิดเผยข้อมูลการทุจริต การใช้อำนาจในทางที่ผิด การฉ้อฉล หลอกลวง หรือการกระทำอื่นใดที่ทำให้ราชการเสียหายต่อเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ

(5) เปิดเผยหรือให้ข้อมูลข่าวสารอันอยู่ในความรับผิดชอบของตน อย่างถูกต้อง ครบถ้วนและไม่บิดเบือน แก่ประชาชน

ข้อ 6 ผู้บริหารท้องถิ่นพึงยึดถือประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติและความผาสุกของประชาชนโดยรวม และมีจิตสาธารณะ โดยอย่างน้อยต้องดำรงตน ดังต่อไปนี้

(1) มีอุดมการณ์ในการทำงานเพื่อประเทศชาติและต้องถือเอาผลประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนเป็นสิ่งสูงสุด

(2) ไม่กระทำการอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวมไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญและกฎหมาย

(3) ไม่นำข้อมูลข่าวสารอันเป็นความลับของราชการ ซึ่งตนได้มาในระหว่างอยู่ในตำแหน่งไปใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่เอกชน ทั้งในระหว่างการดำรงตำแหน่งและเมื่อพ้นจากตำแหน่ง

(4) มีจิตสาธารณะ จิตอาสา และอุทิศตนปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติและความผาสุกของประชาชนโดยรวม

(5) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบโดยมุ่งหมายให้ทุกภาคส่วนในสังคมอยู่ร่วมกันอย่างเป็นธรรม ผาสุก และสามัคคีปรองดอง

ข้อ 7 ผู้บริหารท้องถิ่นพึงปฏิบัติหน้าที่โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน โดยอย่างน้อยต้องดำรงตนดังต่อไปนี้

(1) ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มกำลังความสามารถโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน ที่มีคุณภาพ โปร่งใสและตรวจสอบได้

(2) ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบแบบแผนของทางราชการ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนเป็นสำคัญ

(3) อุทิศเวลาแก่ราชการ ไม่เบียดบังเวลาราชการไปประกอบธุรกิจหรือกระทำการอื่นใดเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่น

(4) เอาใจใส่ทุกข์สุขและรับฟังเรื่องราวร้องทุกข์ของประชาชนและรีบหาทางช่วยเหลืออย่างเร่งด่วนและเท่าเทียมกัน

(5) รักษาความลับของราชการ เว้นแต่เป็นการปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจตามกฎหมาย

(6) รักษาทรัพย์สินของราชการและใช้ทรัพย์สินของราชการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์อย่างประหยัดคุ้มค่า ระมัดระวังมิให้เสียหายหรือสิ้นเปลืองโดยไม่จำเป็น และไม่นำไปใช้เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่น

ข้อ 8 ผู้บริหารท้องถิ่นพึงปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ โดยอย่างน้อยต้องดำรงตนดังต่อไปนี้

(1) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม เสมอภาค เท่าเทียม ปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติโดยการใช้ความรู้สึกหรือความสัมพันธ์ส่วนตัว หรือเหตุผลของความแตกต่าง ทางเชื้อชาติ ถิ่นกำเนิด ศาสนา เพศ เพศสภาพ อายุ ความพิการ สภาพทางกาย สุขภาพ หรือสถานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม รวมทั้งเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

(2) ปฏิบัติต่อประชาชน ผู้ร่วมงาน และผู้เกี่ยวข้องอย่างให้เกียรติ

(3) ไม่ใช้สถานะหรือตำแหน่งการเป็นผู้บริหารท้องถิ่นเข้าไปก้าวก่าย หรือแทรกแซงการปฏิบัติราชการ การดำเนินงาน การบรรจุ แต่งตั้ง โยกย้าย โอน เลื่อนตำแหน่ง เลื่อนเงินเดือน และการดำเนินการ

ทางวินัยหรือการให้พ้นจากตำแหน่งของข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือกิจการที่รัฐถือหุ้นใหญ่ ทั้งนี้ เว้นแต่เป็นการปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจตามกฎหมาย

(4) ไม่ยินยอมให้คู่สมรส ญาติสนิท บุคคลในครอบครัว หรือผู้ใกล้ชิดก้าวก่าย หรือแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่ของตนเองหรือผู้อื่น

(5) ปฏิบัติต่อองค์กรธุรกิจที่ติดต่อทำธุรกิจกับหน่วยงานของรัฐตามระเบียบ และขั้นตอนอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่เลือกปฏิบัติ

ข้อ 9 ผู้บริหารท้องถิ่นพึงดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการโดยอย่างน้อยต้องดำรงตน ดังต่อไปนี้

(1) รักษาจรรยาของตนให้ดี น้อมนาพระบรมราโชวาท หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและหลักคำสอนทางศาสนามาใช้ในการดำเนินชีวิต

(2) เป็นแบบอย่างที่ดีในการเป็นพลเมืองดี ด้วยการเคารพและปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด

(3) ปฏิบัติตนอยู่ในกรอบจริยธรรม คุณธรรม และศีลธรรม ทั้งโดยส่วนตัว และโดยหน้าที่ความรับผิดชอบต่อสาธารณชน

(4) เป็นแบบอย่างที่ดีในการรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงาม รวมทั้งรักษาเอกลักษณ์ของความเป็นชาติไทย

(5) เคารพและไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น ไม่แสดงกิริยาหรือใช้วาจา อันไม่สุภาพอาฆาตมาดร้าย หรือใส่ร้ายหรือเสียดสีบุคคลใด

(6) วางตนให้เป็นที่เชื่อถือศรัทธาของประชาชน และระมัดระวังมิให้การประกอบวิชาชีพ อาชีพ หรือการงานของตนเอง คู่สมรส ญาติสนิท หรือบุคคลในครอบครัวของตน มีลักษณะเป็นการกระทบกระเทือนต่อความเชื่อถือศรัทธาของประชาชน

(7) ไม่รับของขวัญ ของกำนัล ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคลอื่น และจะต้องดูแลให้คู่สมรส ญาติสนิท หรือบุคคลในครอบครัวของตนปฏิบัติเช่นเดียวกันด้วย เว้นแต่เป็นการรับจากการให้โดยธรรมจรรยาและการรับที่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายให้รับได้

(8) ไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ จนเป็นเหตุทำให้ผู้ถูกกระทำได้รับความเดือดร้อนเสียหาย หรือกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ โดยผู้ถูกกระทำ อยู่ในภาวะจำยอมต้องยอมรับในการกระทำนั้น และไม่นำความสัมพันธ์ทางเพศที่ตนมีต่อบุคคลใด มาเป็นเหตุหรือมีอิทธิพลครอบงำให้ใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติหน้าที่อันเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลใด

(9) ไม่คบหาหรือให้การสนับสนุนแก่ผู้ประพฤติผิดกฎหมาย ผู้มีอิทธิพล หรือผู้มีความประพฤติหรือมีชื่อในทางเสื่อมเสีย อันอาจกระทบกระเทือนต่อความเชื่อถือศรัทธาของประชาชน

ข้อ 10 ผู้บริหารท้องถิ่นพึงปฏิบัติงานตามหน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น การจัดทำบริการสาธารณะ และการใช้จ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพสูงสุด เหมาะสม สอดคล้องกับบริบท สภาพปัญหาและความเสี่ยงทางจริยธรรมภูมิสังคม ความเป็นอยู่และวิถีของชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณีอันดีงาม เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนในท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

3.2 ประมวลจริยธรรมสมาชิกสภาท้องถิ่น

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยกำหนดให้มีประมวลจริยธรรมสมาชิกสภาท้องถิ่น[5] โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

ข้อ 3 สมาชิกสภาท้องถิ่นต้องยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยต้องดำรงตนดังต่อไปนี้

(1) ปกป้อง ดูแล และยึดถือประโยชน์ของชาติเป็นสำคัญ พิทักษ์รักษาไว้ซึ่งเอกราชและอธิปไตยของชาติ และไม่ประพฤติตนอันอาจก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อเกียรติภูมิของชาติ

(2) ยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม ตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ และเคารพความแตกต่างของแต่ละศาสนา

(3) จงรักภักดีและเทิดทูนไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์

(4) ยึดมั่นและธำรงไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(5) เป็นแบบอย่างที่ดีในการรักษาไว้และปฏิบัติตามซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทุกประการ

ข้อ 4 สมาชิกสภาท้องถิ่นพึงปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่ โดยอย่างน้อยต้องดำรงตน ดังต่อไปนี้

(1) ปฏิบัติหน้าที่เพื่อรับใช้ประเทศชาติและประชาชนอย่างเต็มความสามารถ ด้วยความรับผิดชอบ ยึดมั่นในหลักนิติธรรม ซื่อสัตย์สุจริต เสียสละ เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และปราศจากอคติ

(2) ไม่ใช้หรือยินยอมให้ผู้อื่นใช้สถานะหรือตำแหน่งของตน ไปแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น ไม่ว่าจะเป็นประโยชน์ในทางทรัพย์สินหรือไม่ก็ตาม

(3) ไม่เรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นในประการที่อาจทำให้กระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติหน้าที่

(4) ไม่ร่วมมือหรือสนับสนุนการทุจริตและประพฤติมิชอบทุกรูปแบบ

(5) ไม่ใช้หรือบิดเบือนข้อมูลข่าวสารของราชการเพื่อให้เกิดความเข้าใจผิด หรือเพื่อผลประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่น

(6) ไม่กระทำการใดที่ก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อเกียรติศักดิ์ของการดำรงตำแหน่ง

(7) แสดงความรับผิดชอบตามควรแก่กรณีเมื่อปฏิบัติหน้าที่บกพร่องหรือผิดพลาด

ข้อ 5 สมาชิกสภาท้องถิ่นพึงกล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม โดยต้องดำรงตนดังต่อไปนี้

(1) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความยุติธรรม เป็นกลาง และปราศจากอคติ โดยไม่หวั่นไหวต่ออิทธิพลแรงกดดัน หรือกระแสสังคม อันมิชอบด้วยกฎหมาย

(2) ยึดมั่นในกฎหมายและไม่ใช้ช่องว่างทางกฎหมายเพื่อเอื้อประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่น

(3) คำนึงถึงระบบคุณธรรมในการแต่งตั้งผู้สมควรดำรงตำแหน่งต่าง ๆ

(4) ต้องเปิดเผยข้อมูลการทุจริต การใช้อำนาจในทางที่ผิด การฉ้อฉล หลอกลวง หรือการกระทำอื่นใดที่ทำให้ราชการเสียหายต่อเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ

(5) เปิดเผยหรือให้ข้อมูลข่าวสารอันอยู่ในความรับผิดชอบของตน อย่างถูกต้อง ครบถ้วนและไม่บิดเบือนแก่ประชาชน

[5] ศึกษาเพิ่มเติมได้จากประมวลจริยธรรมสมาชิกสภาท้องถิ่น.(2565, 7 เมษายน).ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 139 ตอนพิเศษ 81 ง หน้าที่ 11 – 16.

ข้อ 6 สมาชิกสภาท้องถิ่นพึงยึดถือประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติและความผาสุกของประชาชนโดยรวม และมีจิตสาธารณะ โดยอย่างน้อยต้องดำรงตน ดังต่อไปนี้

(1) มีอุดมการณ์ในการทำงานเพื่อประเทศชาติและต้องถือเอาผลประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนเป็นสิ่งสูงสุด

(2) ไม่กระทำการอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญและกฎหมาย

(3) ไม่นำข้อมูลข่าวสารอันเป็นความลับของราชการ ซึ่งตนได้มาในระหว่างอยู่ในตำแหน่งไปใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่เอกชน ทั้งในระหว่างการดำรงตำแหน่งและเมื่อพ้นจากตำแหน่ง

(4) มีจิตสาธารณะ จิตอาสา และอุทิศตนปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติและความผาสุกของประชาชนโดยรวม

(5) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบโดยมุ่งหมายให้ทุกภาคส่วนในสังคมอยู่ร่วมกันอย่างเป็นธรรม ผาสุก และสามัคคีปรองดอง

ข้อ 7 สมาชิกสภาท้องถิ่นพึงปฏิบัติหน้าที่โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน โดยอย่างน้อยต้องดำรงตน ดังต่อไปนี้

(1) ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มกำลังความสามารถโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน ที่มีคุณภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้

(2) ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบแบบแผนของทางราชการ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนเป็นสำคัญ

(3) อุทิศเวลาแก่ราชการ ไม่เบียดบังเวลาราชการไปประกอบธุรกิจหรือกระทำการอื่นใด เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่น

(4) เอาใจใส่ทุกข์สุขและรับฟังเรื่องราวร้องทุกข์ของประชาชนและรีบหาทางช่วยเหลืออย่างเร่งด่วนและเท่าเทียมกัน

(5) รักษาความลับของราชการ เว้นแต่เป็นการปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจตามกฎหมาย

(6) รักษาทรัพย์สินของราชการและใช้ทรัพย์สินของราชการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์อย่างประหยัดคุ้มค่า ระมัดระวังมิให้เสียหายหรือสิ้นเปลืองโดยไม่จำเป็น และไม่นำไปใช้เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่น

ข้อ 8 สมาชิกสภาท้องถิ่นพึงปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ โดยอย่างน้อยต้องดำรงตน ดังต่อไปนี้

(1) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม เสมอภาค เท่าเทียม ปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติโดยการใช้ความรู้สึกหรือความสัมพันธ์ส่วนตัว หรือเหตุผลของความแตกต่าง ทางเชื้อชาติ ถิ่นกำเนิด ศาสนา เพศ เพศสภาพ อายุ ความพิการ สภาพทางกาย สุขภาพ หรือสถานะทางเศรษฐกิจ หรือสังคม รวมทั้งเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

(2) ปฏิบัติต่อประชาชน ผู้ร่วมงาน และผู้เกี่ยวข้องอย่างให้เกียรติ

(3) ไม่ใช้สถานะหรือตำแหน่งการเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นเข้าไปก้าวก่าย หรือแทรกแซงการปฏิบัติราชการ การดำเนินงาน การบรรจุ แต่งตั้ง โยกย้าย โอน เลื่อนตำแหน่ง เลื่อนเงินเดือน และการดำเนินการทางวินัยหรือการให้พ้นจากตำแหน่งของข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือกิจการที่รัฐถือหุ้นใหญ่

(4) ไม่ยินยอมให้คู่สมรส ญาติสนิท บุคคลในครอบครัว หรือผู้ใกล้ชิดก้าวก่าย หรือแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่ของตนเองหรือผู้อื่น

(5) ปฏิบัติต่อองค์กรธุรกิจที่ติดต่อทำธุรกิจกับหน่วยงานของรัฐตามระเบียบ และขั้นตอนอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่เลือกปฏิบัติ

ข้อ 9 สมาชิกสภาท้องถิ่นพึงดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ โดยอย่างน้อยต้องดำรงตน ดังต่อไปนี้

(1) รักษาจรรยาของตนให้ดี น้อมนำพระบรมราโชวาท หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และหลักคำสอนทางศาสนามาใช้ในการดำเนินชีวิต

(2) เป็นแบบอย่างที่ดีในการเป็นพลเมืองดี ด้วยการเคารพและปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด

(3) ปฏิบัติตนอยู่ในกรอบจริยธรรม คุณธรรม และศีลธรรม ทั้งโดยส่วนตัว และโดยหน้าที่ความรับผิดชอบต่อสาธารณชน

(4) เป็นแบบอย่างที่ดีในการรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงาม รวมทั้งรักษาเอกลักษณ์ของความเป็นชาติไทย

(5) เคารพและไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น ไม่แสดงกิริยาหรือใช้วาจา อันไม่สุภาพ อาฆาตมาดร้าย หรือใส่ร้ายหรือเสียดสีบุคคลใด

(6) วางตนให้เป็นที่เชื่อถือศรัทธาของประชาชน และระมัดระวังมิให้การประกอบวิชาชีพ อาชีพ หรือการงานของตนเอง คู่สมรส ญาติสนิท หรือบุคคลในครอบครัวของตน มีลักษณะเป็นการกระทบกระเทือนต่อความเชื่อถือศรัทธาของประชาชน

(7) ไม่รับของขวัญ ของกำนัล ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคลอื่น และจะต้องดูแลให้คู่สมรส ญาติสนิท หรือบุคคลในครอบครัวของตนปฏิบัติเช่นเดียวกันด้วย เว้นแต่เป็นการรับจากการให้โดยธรรมจรรยาและการรับที่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายให้รับได้

(8) ไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ จนเป็นเหตุทำให้ถูกกระทำได้รับความเดือดร้อนเสียหาย หรือกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ โดยผู้ถูกกระทำ อยู่ในภาวะจำยอมต้องยอมรับในการกระทำนั้น และไม่นำความสัมพันธ์ทางเพศที่ตนมีต่อบุคคลใด มาเป็นเหตุหรือมีอิทธิพลครอบงำให้ใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติหน้าที่อันเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลใด

(9) ไม่คบหาหรือให้การสนับสนุนแก่ผู้ประพฤติผิดกฎหมาย ผู้มีอิทธิพล หรือผู้มีความประพฤติหรือมีชื่อในทางเสื่อมเสีย อันอาจกระทบกระเทือนต่อความเชื่อถือศรัทธาของประชาชน

ข้อ 10 สมาชิกสภาท้องถิ่นพึงรักษาไว้และปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่นและมติของที่ประชุมโดยเคร่งครัด โดยอย่างน้อยต้องดำรงตน ดังต่อไปนี้

(1) สมาชิกสภาท้องถิ่นต้องรักษาไว้ซึ่งชื่อเสียงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และไม่กระทำการใด ๆ อันอาจก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อเกียรติภูมิของประเทศชาติและสภาท้องถิ่น

(2) สมาชิกสภาท้องถิ่นต้องกล้ายืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้องเป็นธรรม ยึดมั่นหลักการในการปฏิบัติหน้าที่โดยปราศจากอคติใด ๆ

(3) สมาชิกสภาท้องถิ่นต้องเคารพสิทธิ เสรีภาพส่วนบุคคลของผู้อื่น ไม่แสดงกิริยาหรือใช้วาจาอันไม่สุภาพ มีลักษณะเป็นการดูหมิ่น หมิ่นประมาท เสียดสีหรือใส่ร้ายป้ายสีบุคคลใด หรือนำเอาเรื่องที่เป็นเท็จมาอภิปรายแสดงความเห็นในที่ประชุม หรือที่อื่นใด

(4) สมาชิกสภาท้องถิ่นต้องไม่แสดงอาการข่มขู่ อาฆาตมาดร้าย หรือใช้กาลังประทุษร้ายต่อบุคคลอื่นในที่ประชุม บริเวณสภา หรือที่อื่นใด

(5) สมาชิกสภาท้องถิ่นต้องอุทิศเวลาให้แก่การประชุม โดยคำนึงถึงการตรงต่อเวลาและต้องไม่ขาดการประชุมโดยไม่จำเป็น เว้นแต่ในกรณีเจ็บป่วย หรือมีเหตุสุดวิสัย

(6) สมาชิกสภาท้องถิ่นต้องพิจารณาข้อบัญญัติ ญัตติ กระทู้ หรือเรื่องร้องทุกข์ที่เป็นประโยชน์ต่อท้องถิ่น ประเทศชาติและประชาชนส่วนรวมโดยเร็ว

(7) สมาชิกสภาท้องถิ่นต้องพิจารณาและให้ความเห็นชอบให้บุคคลดำรงตำแหน่งใดตามบทบัญญัติของกฎหมาย โดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลดังกล่าวด้วย

(8) สมาชิกสภาท้องถิ่นต้องระมัดระวังการปฏิบัติงาน หรือการปฏิบัติหน้าที่ของบุคคลใกล้ชิดมิให้มีการกระทำใด ๆ อันเป็นที่เสื่อมเสียแก่สภาท้องถิ่น หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(9) สมาชิกสภาท้องถิ่นพึงเสนอข้อมูลต่อที่ประชุมหรือต่อสาธารณะ เมื่อพบเห็นการกระทำที่ทำให้ราชการ ผู้อื่นหรือประชาชนเสียหาย การใช้อำนาจในทางที่ผิด และการทุจริตประพฤติมิชอบของผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(10) สมาชิกสภาท้องถิ่นต้องแต่งกายสุภาพเรียบร้อยตามข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น ให้เกียรติและเคารพต่อสถานที่ และสำรวมกิริยาวาจาในที่ประชุมสภา

(11) สมาชิกสภาท้องถิ่นผู้ใดทราบถึงข้อเท็จจริงที่อาจทำให้ตนขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม ให้สมาชิกสภาท้องถิ่นผู้นั้นแจ้งประธานสภาท้องถิ่นทราบ

ข้อ 11 สมาชิกสภาท้องถิ่นพึงปฏิบัติงานตามหน้าที่และอำนาจสภาท้องถิ่น เพื่อให้การตราข้อบัญญัติท้องถิ่น การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น การจัดทำบริการสาธารณะ และการใช้จ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพสูงสุด เหมาะสม สอดคล้องกับบริบท สภาพปัญหาและความเสี่ยงทางจริยธรรม ภูมิสังคม ความเป็นอยู่และวิถีของชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณีอันดีงาม เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนในท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

3.3 ประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น

ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น เรื่อง ประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น ข้อ 4 กำหนดให้พนักงานส่วนท้องถิ่นพึงปฏิบัติตนเพื่อรักษาจริยธรรม[6] ดังต่อไปนี้

ก. จริยธรรมหลัก

(1) ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยยึดถือผลประโยชน์ของประเทศชาติเป็นสำคัญ ประพฤติ ปฏิบัติตนอยู่ในกรอบศีลธรรมอันดีและเทิดทูนรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์

(2) ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อหน้าที่ ปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมาตามกฎหมายและตามทำนองคลองธรรม โปร่งใส และมีจิตสำนึกที่ดี

(3) กล้าตัดสินใจ และกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม และกล้าแสดงความคิดเห็นคัดค้านหรือเสนอให้มีการลงโทษผู้ที่ทำสิ่งไม่ถูกต้อง

(4) คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ

(5) มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงานและภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(6) ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรม ปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติ โดยการใช้ความรู้สึกหรือความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือเหตุผลของความแตกต่างทางเชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพร่างกาย สถานะของบุคคลหรือฐานะทางเศรษฐกิจสังคม

[6] ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น เรื่อง ประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น.(2565, 20 มกราคม).ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 139 ตอนพิเศษ 15 ง หน้าที่ 29 – 30.

(7) ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ ด้วยการรักษาเกียรติศักดิ์ของความเป็นพนักงานส่วนท้องถิ่น รวมทั้งปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีและดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ข. จริยธรรมทั่วไป

(1) ยึดมั่นธรรมาภิบาลและอุทิศตนเพื่อประโยชน์สุขแก่ประชาชน

(2) ดูแลรักษาและใช้ทรัพย์สินของทางราชการอย่างประหยัด คุ้มค่า และระมัดระวังไม่ให้เกิดความเสียหาย

(3) ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุภาพ เรียบร้อย และมีอัธยาศัยที่ดี

(4) มุ่งบริการประชาชน และแก้ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ด้วยความเป็นธรรม รวดเร็ว เสมอภาค และเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

(5) จัดทำบริการสาธารณะ และกิจกรรมสาธารณะ ต้องคำนึงถึงคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

(6) ให้ข้อมูลข่าวสารตามข้อเท็จจริงแก่ประชาชนอันอยู่ในความรับผิดชอบของตนอย่างถูกต้อง ครบถ้วนและไม่บิดเบือน

(7) เรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มขีดความสามารถให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

(8) ไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม

(9) ต้องปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมอย่างตรงไปตรงมา และไม่กระทำการเลี่ยงประมวลจริยธรรมนี้

4. ข้อกำหนดว่าด้วยกระบวนการรักษาจริยธรรม กลไก การบังคับใช้ประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น

ข้อกำหนดว่าด้วยกระบวนการรักษาจริยธรรม กลไก การบังคับใช้ประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น[7] สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

หมวดที่ 1 กลไกการขับเคลื่อนจริยธรรม

ข้อ 14 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจให้มีคณะกรรมการมาตรฐานจริยธรรมประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็ได้ กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดจัดให้มีคณะกรรมการมาตรฐานจริยธรรมประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยข้อเสนอของนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหัวหน้าส่วนราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่งตั้งคณะกรรมการมาตรฐานจริยธรรมประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้น เพื่อทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำ สอดส่อง ดูแลและส่งเสริมให้มีการปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น และข้อกำหนดจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น (ถ้ามี) ติดตาม และประเมินผลการขับเคลื่อนงานด้านจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดไม่จัดให้มีคณะกรรมการมาตรฐานจริยธรรมประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้การดำเนินการเกี่ยวกับจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่นเป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการมาตรฐานจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่นประจำจังหวัด

ข้อ 15 คณะกรรมการมาตรฐานจริยธรรมประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย (1) ประธานกรรมการ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์และผลงานด้านการส่งเสริมจริยธรรม รวมถึงมีความเข้าใจในบทบาทภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยพิจารณาจากบุคคลที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้ที่มีเกียรติมีความซื่อสัตย์ สุจริต (2) กรรมการผู้แทนฝ่ายบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ได้รับคัดเลือกจากนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น จำนวนหนึ่งคน

[7] ศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมได้จากข้อกำหนดว่าด้วยกระบวนการรักษาจริยธรรม กลไก การบังคับใช้ประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น. (2566, 7 มิถุนายน).ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 140 ตอนพิเศษ 130 ง หน้าที่ 24 – 43.

(3) ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นกรรมการ (4) กรรมการ ซึ่งดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการท้องถิ่นขึ้นไป ที่ได้รับเลือกจากพนักงานส่วนท้องถิ่นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น จำนวนสองคน (5) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมาจากภาคส่วนต่าง ๆ เช่น ภาคเอกชน สื่อมวลชน รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน ข้าราชการทุกประเภทซึ่งไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ที่ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าตำแหน่งประเภทบริหารท้องถิ่นหรือตำแหน่งอำนวยการท้องถิ่น หรืออดีตข้าราชการทุกประเภทที่เคยดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการท้องถิ่นหรือเทียบเท่าขึ้นไป และเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ หรือประสบการณ์ด้านการส่งเสริมจริยธรรม ด้านกฎหมาย ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ หรือด้านอื่นใดอันจะเป็นประโยชน์แก่การปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการมาตรฐานจริยธรรมประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยพิจารณาจากบุคคลที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้ที่มีเกียรติ มีความซื่อสัตย์ สุจริต ตามที่ผู้มีอำนาจกำกับดูแลตามกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นเห็นสมควร จำนวนสองคน (6) ให้หัวหน้าส่วนราชการที่รับผิดชอบงานบริหารงานบุคคล เป็นเลขานุการ คุณสมบัติ การสรรหา และการแต่งตั้งคณะกรรมการมาตรฐานจริยธรรมประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นกำหนด

ข้อ 16 ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(1) ให้นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือผู้บังคับบัญชามีหน้าที่ในการกำกับดูแลให้พนักงานส่วนท้องถิ่นในสังกัดปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม ประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น ข้อกำหนดว่าด้วยกระบวนการรักษาจริยธรรม กลไก การบังคับใช้ประมวลจริยธรรม พนักงานส่วนท้องถิ่น และข้อกำหนดจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น (ถ้ามี)

(2) กรณีพนักงานส่วนท้องถิ่นผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม (1) ให้นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือผู้บังคับบัญชาดำเนินการตามข้อ 29 หรือดำเนินการทางวินัย แล้วแต่กรณี

(3) ให้ส่วนราชการ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลเป็นหน่วยดำเนินงานด้านจริยธรรม โดยมีกรอบอัตรากำลังผู้ปฏิบัติงานที่เหมาะสม รวมถึงการจัดสรรงบประมาณเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านจริยธรรม ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงสถานะการเงินการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และให้เป็นไปตามมาตรา 35 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ด้วย

(4) ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นกำหนด

หมวด 2 กระบวนการรักษาจริยธรรม

ข้อ 17 ให้นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือผู้บังคับบัญชามีหน้าที่ดำเนินการตามกระบวนการรักษาจริยธรรม ดังต่อไปนี้

(1) กำกับ ดูแลการปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม ประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น ข้อกำหนดว่าด้วยกระบวนการรักษาจริยธรรม กลไก การบังคับใช้ประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น และข้อกำหนดจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น (ถ้ามี)

(2) กำหนดให้มีการประเมินพฤติกรรมทางจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่นและกำหนดหลักเกณฑ์การนำพฤติกรรมทางจริยธรรมไปใช้ในกระบวนการบริหารงานบุคคล

(3) กำหนดนโยบายด้านจริยธรรมและแผนปฏิบัติการด้านจริยธรรมที่สอดคล้องกับภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อป้องกันและลดความเสี่ยงด้านจริยธรรม การกระทำผิดวินัยและปัญหาการทุจริต

(4) เป็นแบบอย่างที่ดีด้านจริยธรรม ส่งเสริม สนับสนุน และยกย่องพนักงานส่วนท้องถิ่นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีพฤติกรรมทางจริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดี รวมทั้งสนับสนุนงบประมาณและอัตรากำลังเพื่อการขับเคลื่อนงานด้านจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(5) ส่งเสริม สนับสนุน ให้ความรู้ ฝึกอบรมและพัฒนาพนักงานส่วนท้องถิ่นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(6) จัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อเสริมสร้างให้มีการปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม ประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น ข้อกำหนดว่าด้วยกระบวนการรักษาจริยธรรม กลไกการบังคับใช้ประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น และข้อกำหนดจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น (ถ้ามี) รวมทั้งกำหนดกลไกในการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบพฤติกรรมของพนักงานส่วนท้องถิ่น ตลอดจนติดตามรวบรวมข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับพฤติกรรมพนักงานส่วนท้องถิ่นที่อาจขัดกับวินัยและจริยธรรมด้วย เพื่อใช้สำหรับการส่งเสริมจริยธรรมของพนักงานส่วนท้องถิ่นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(7) สร้างเครือข่ายและประสานความร่วมมือระหว่างส่วนราชการ ภาคเอกชน และประชาชน

(8) รายงานและเปิดเผยข้อมูลการปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม ประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น ข้อกำหนดว่าด้วยกระบวนการรักษาจริยธรรม กลไก การบังคับใช้ประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น และข้อกำหนดจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น

ข้อ 18 ให้ส่วนราชการที่รับผิดชอบงานจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ดำเนินการตามกระบวนการรักษาจริยธรรม ดังต่อไปนี้

(1) พัฒนาระบบ เครื่องมือ และกลไกที่จะสนับสนุนการส่งเสริมจริยธรรมในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(2) ส่งเสริม สนับสนุน ให้ความรู้ ฝึกอบรม และพัฒนาพนักงานส่วนท้องถิ่น ให้มีความรู้ความเข้าใจ และมีความตระหนักในเรื่องจริยธรรม

(3) ให้คำปรึกษา แนะนำ เสนอแนะนโยบายและมาตรการด้านการส่งเสริม จริยธรรม และการยกระดับธรรมาภิบาล การป้องกันและปราบปรามการทุจริตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงแนวทางการนำพฤติกรรมทางจริยธรรมไปใช้ในกระบวนการบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(4) วิเคราะห์ข้อมูลด้านจริยธรรมเพื่อจัดการความเสี่ยงในเรื่องจริยธรรม การทุจริต และประพฤติมิชอบ

(5) จัดทำข้อกำหนดจริยธรรมหรือพฤติกรรมที่ควรกระทำและไม่ควรกระทำของพนักงานส่วนท้องถิ่น ให้สอดคล้องกับบทบาทภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อนำไปใช้ในกระบวนการบริหารงานบุคคล

(6) ดำเนินการตามมาตรการหรือแผนปฏิบัติการส่งเสริม จริยธรรม และต่อต้านการทุจริต เช่น การพัฒนาองค์กรคุณธรรม การส่งเสริมจริยธรรมและการเสริมสร้างวินัย การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ

(7) รณรงค์ ส่งเสริม ประชาสัมพันธ์ ตลอดจนสร้างเครือข่ายและประสานความร่วมมือระหว่างส่วนราชการ ภาคเอกชน และประชาชน

(8) รับและดำเนินการเกี่ยวกับข้อร้องเรียนกรณีมีการฝ่าฝืนจริยธรรม การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของพนักงานส่วนท้องถิ่น และกำหนดกลไกในการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบพฤติกรรมของพนักงานส่วนท้องถิ่นในหน่วยงาน

(9) ติดตาม ประเมินผล และจัดทำรายงานการปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น และข้อกำหนดจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่นเสนอต่อคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น

(10) เป็นฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการมาตรฐานจริยธรรมประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและคณะกรรมการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(11) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นหรือสำนักงานคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น หรือคณะกรรมการมาตรฐานจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่นประจำจังหวัดมอบหมาย

ข้อ 19 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจจัดทำข้อกำหนดจริยธรรมประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็ได้ โดยให้สอดคล้องกับประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น เรื่อง ประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น

ข้อ 20 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดจัดทำข้อกำหนดจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรต้องสอดคล้องกับบริบทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและบทบาทภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การป้องกันการขัดกันของผลประโยชน์ เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการที่ดีมีประสิทธิภาพจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามแนวทางที่คณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นกำหนด

ข้อ 21 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดจัดทำข้อกำหนดจริยธรรมตามข้อ 20 จะต้องจัดทำการประเมินผลการปฏิบัติงานตามประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่นแต่ละข้อที่กำหนดขึ้นการปฏิบัติที่ควรกระทำและการปฏิบัติที่ไม่ควรกระทำ เพื่อนำไปใช้ในการประเมินผลสัมฤทธิ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น การจัดทำข้อกำหนดจริยธรรมตามวรรคหนึ่งให้รายงานคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นทราบ

ข้อ 22 ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดการประเมินผลการปฏิบัติราชการ (ตัวชี้วัด) ของพนักงานส่วนท้องถิ่นรายบุคคล เกี่ยวกับประมวลจริยธรรมจำนวนหนึ่งตัวชี้วัดสำหรับเป็นเกณฑ์ เพื่อใช้ในการประเมินการเลื่อนขั้นเงินเดือน เลื่อนเงินเดือน ค่าจ้าง หรือค่าตอบแทนโดยเป็นไปตามประกาศมาตรฐานทั่วไปที่คณะกรรมการกลางข้าราชการและพนักงานส่วนท้องถิ่นกำหนด

ข้อ 23 ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำแผนงาน/โครงการเกี่ยวกับจริยธรรมอย่างน้อยหนึ่งโครงการในแต่ละปีงบประมาณ โดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำโครงการเพื่อขยายผลการขับเคลื่อนกระบวนการรักษาจริยธรรม และให้รายงานคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นทราบ

การจัดทำแผนงาน/โครงการตามวรรคหนึ่ง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจจัดทำร่วมกับแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมอื่นก็ได้ โดยให้คำนึงถึงสถานะการเงินการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อ 24 ให้นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือผู้บังคับบัญชา ส่งเสริม สนับสนุนให้พนักงานส่วนท้องถิ่นพัฒนาความรู้ต่าง ๆ ด้านจริยธรรม และให้นำไปขยายผลในหน่วยงานหรือชุมชน หรือตำบลเพื่อส่งเสริม สนับสนุน ให้ประชาชนคำนึงถึงความสำคัญของจริยธรรม

หมวด 3 การบังคับใช้ มาตรการ และการคุ้มครองพยาน

ข้อ 27 กรณีที่นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือผู้บังคับบัญชาไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น ให้ถือว่านายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือผู้บังคับบัญชานั้นฝ่าฝืนจริยธรรมหรือกระทำผิดวินัย แล้วแต่กรณี

ข้อ 29 พนักงานส่วนท้องถิ่นผู้ใดฝ่าฝืนมาตรฐานทางจริยธรรม หรือประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น หรือข้อกำหนดจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น ให้ดำเนินการตามมาตรการทางจริยธรรม ดังนี้

(1) ว่ากล่าวตักเตือน

(2) สั่งให้ได้รับการพัฒนา

(3) ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือ

(4) ดำเนินการตามมาตรการทางการบริหาร

5. การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA)

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ หรือ Integrity and Transparency Assessment หรือที่เรียกว่าการประเมิน ITA ถือเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐเครื่องมือหนึ่ง โดยเป็นเครื่องมือในเชิงบวกที่มุ่งพัฒนาระบบราชการไทยในเชิงสร้างสรรค์มากกว่ามุ่งจับผิด เปรียบเสมือนเครื่องมือตรวจสุขภาพองค์กรประจำปี มีวัตถุประสงค์เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศได้รับทราบถึงสถานะและปัญหาการดำเนินงานด้านคุณธรรมและความโปร่งใสขององค์กร ผลการประเมินที่ได้จะช่วยให้หน่วยงานภาครัฐสามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน การให้บริการ สามารถอำนวยความสะดวก และตอบสนองต่อประชาชนได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งถือเป็นการยกระดับมาตรฐานการดำเนินงานภาครัฐ การประเมิน ITA จึงเป็นการประเมินประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและการให้บริการประชาชนด้วย เพื่อให้ทราบถึงช่องว่างของความไม่เป็นธรรมและความด้อยประสิทธิภาพสำหรับนำไปจัดทำแนวทางมาตรการต่าง ๆ ในการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในระบบราชการไทยต่อไป

การประเมิน ITA ในส่วนของแบบวัดการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment : OIT) ซึ่งเป็นแบบวัดที่ให้หน่วยงานแสดงหลักฐานว่ามีการเปิดเผยข้อมูลตามที่กำหนดต่อสาธารณชน ผ่านการระบุ URL ที่เชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ของหน่วยงานลงในระบบ ITAS โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บข้อมูลจากเว็บไซต์ของหน่วยงาน และทำการประเมินระดับการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะของหน่วยงานที่ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้จากเว็บไซต์หลักของหน่วยงานใน 2 ตัวชี้วัด ได้แก่ ตัวชี้วัดการเปิดเผยข้อมูล และตัวชี้วัดการป้องกันการทุจริต โดยแบบวัดการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะที่ส่งเสริมการขับเคลื่อนจริยธรรม ประกอบด้วย ดังนี้

1) แบบวัด OIT ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ประกอบด้วย ข้อ O39 ข้อ O40 และข้อ O41[8] ดังนี้

ข้อ O39 ประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ กำหนดให้หน่วยงานต้องแสดงประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ และข้อกำหนดจริยธรรม (ถ้ามี) เพื่อกำหนดเป็นหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติตนของเจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน ทั้งนี้ ประมวลจริยธรรมจะต้องดำเนินการโดยองค์กรกลางบริหารงานบุคคลที่รับผิดชอบ และข้อกำหนดจริยธรรมจะต้องดำเนินการโดยหน่วยงานเอง

ข้อ O40 การขับเคลื่อนจริยธรรม กำหนดให้หน่วยงานต้องแสดงผลการเสริมสร้างมาตรฐานทางจริยธรรมให้แก่เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานอย่างน้อยประกอบด้วย

(1) การจัดตั้งทีมให้คำปรึกษาตอบคำถามทางจริยธรรมหรือคณะทำงานขับเคลื่อนเรื่องจริยธรรม

(2) การจัดทำแนวปฏิบัติ Dos & Don'ts เพื่อลดความสับสนเกี่ยวกับพฤติกรรมสีเทาและเป็นแนวทางในการประพฤติตนทางจริยธรรม

(3) การฝึกอบรมที่มีการสอดแทรกสาระด้านจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐในหลักสูตรหรือกิจกรรมเสริมสร้าง/ส่งเสริมจริยธรรมของหน่วยงาน

เป็นการดำเนินการในปี พ.ศ. 2566

ข้อ O41 การประเมินจริยธรรมเจ้าหน้าที่ของรัฐ กำหนดให้หน่วยงานต้องแสดงข้อมูล ดังนี้

- แสดงรายงานการนำการประเมินจริยธรรมไปใช้ในกระบวนการบริหารทรัพยากรบุคคล กระบวนการใดกระบวนการหนึ่ง

[8] สำนักงาน ป.ป.ช., คู่มือการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567, หน้าที่ 54

- แสดงการกำหนดให้มีการนำผลการประเมินพฤติกรรมทางจริยธรรมไปใช้ประกอบการพิจารณาในหลักเกณฑ์บริหารทรัพยากรบุคคล กระบวนการใดกระบวนการหนึ่ง

- เป็นการดำเนินการในปี พ.ศ. 2566

2) แบบวัด OIT ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ประกอบด้วย ข้อ O16 และ ข้อ O21[9] ดังนี้

ข้อ O16 ประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ กำหนดให้หน่วยงานต้องแสดงประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ทั้งนี้ กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องแสดงประมวลจริยธรรม 3 ฉบับ ได้แก่ ประมวลจริยธรรมผู้บริหารท้องถิ่น ประมวลจริยธรรมสมาชิกสภาท้องถิ่น และประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น เรื่อง ประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น

ข้อ O21 การขับเคลื่อนจริยธรรม กำหนดให้หน่วยงานต้องแสดงผลการเสริมสร้างมาตรฐานทางจริยธรรมให้แก่เจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน ที่มีรายละเอียดอย่างน้อยอย่างน้อยประกอบด้วยข้อมูล ดังนี้

(1) การจัดตั้งทีมให้คำปรึกษาตอบคำถามทางจริยธรรมหรือคณะทำงานขับเคลื่อนเรื่องจริยธรรม โดยให้แสดงเป็นคำสั่งที่เป็นทางการ

(2) แนวปฏิบัติ Dos & Don'ts เพื่อลดความสับสนเกี่ยวกับพฤติกรรมสีเทา และเป็นแนวทางในการประพฤติตนทางจริยธรรม ที่จัดทำขึ้นโดยหน่วยงาน

(3) การฝึกอบรมที่มีการสอดแทรกสาระด้านจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐในหลักสูตรหรือกิจกรรมเสริมสร้าง/ส่งเสริมจริยธรรมที่ดำเนินการโดยหน่วยงาน ในปี พ.ศ. 2567

3) แบบวัด OIT ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ได้แก่ ข้อ O16[10] ดังนี้

ข้อ O16 ประมวลจริยธรรมและการขับเคลื่อนจริยธรรม กำหนดให้หน่วยงานแสดงข้อมูลดังนี้

(1) ประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยประมวลจริยธรรมจะต้องดำเนินการโดยองค์กรที่มีหน้าที่ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562 และกรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องแสดงประมวลจริยธรรม 3 ฉบับ ได้แก่ ประมวลจริยธรรมผู้บริหารท้องถิ่น ประมวลจริยธรรมสมาชิกสภาท้องถิ่น และประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น เรื่อง ประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น

(2) ผลการเสริมสร้างมาตรฐานทางจริยธรรมให้แก่เจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน ที่มีรายละเอียดอย่างน้อยประกอบด้วย

(2.1) การจัดตั้งทีมให้คำปรึกษาตอบคำถามทางจริยธรรมหรือคณะทำงานขับเคลื่อนเรื่องจริยธรรม โดยให้แสดงเป็นคำสั่งแต่งตั้งที่เป็นทางการ

(2.2) แนวปฏิบัติ Dos & Don'ts เพื่อลดความสับสนเกี่ยวกับพฤติกรรมสีเทา และเป็นแนวทางในการประพฤติตนทางจริยธรรม ที่จัดทำขึ้นโดยหน่วยงาน

(2.3) ผลการฝึกอบรมที่มีการสอดแทรกสาระด้านจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐในหลักสูตร หรือผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมที่ดำเนินการโดยหน่วยงาน ในปี พ.ศ. 2568

---

[9] สำนักงาน ป.ป.ช., คู่มือการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567, หน้าที่ 44 - 45

[10] ประกาศสำนักงาน ป.ป.ช. เรื่อง การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ลงวันที่ 26 กันยายน 2567, หลักเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568, หน้าที่ 26

ส่วนที่ 3
การวิเคราะห์สถานการณ์การขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

1. เกณฑ์การประเมินสถานการณ์การขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สำนักงาน ป.ป.ช. ได้กำหนดเกณฑ์สำหรับใช้ประเมินสถานการณ์การขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น[11] โดยพิจารณาจากผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) แบบวัดการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment : OIT) ด้านการขับเคลื่อนจริยธรรม โดยคะแนนที่นำมาใช้ในการประเมินสถานการณ์การขับเคลื่อนจริยธรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 คือ ข้อ O21 การขับเคลื่อนจริยธรรม

โดยกำหนดระดับสถานการณ์การขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็น 4 ระดับ แบ่งตามคะแนน และกำหนดสีตามระดับ ดังนี้

เกณฑ์การประเมินสถานการณ์การขับเคลื่อนจริยธรรมของหน่วยงานภาครัฐ		
คะแนน	**ระดับ**	**สี**
95.00 - 100	ผ่านดีเยี่ยม	ม่วง
85.00 - 94.99	ผ่าน	เขียว
70.00 – 84.99	ต้องปรับปรุง	ส้ม
0 – 69.99	ต้องปรับปรุงโดยด่วน	แดง

2. สถานการณ์การขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาพรวม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

สถานการณ์การขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ในภาพรวม พบว่า**องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีคะแนนเฉลี่ย 92.70 คะแนนอยู่ในระดับ “ผ่าน”** มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีคะแนน จำนวน 7,277 แห่ง และไม่มีคะแนน จำนวน 573 แห่ง จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 7,850 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 7.30

หากเปรียบเทียบกับปีก่อนหน้า **พบว่ามีจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีคะแนนการขับเคลื่อนจริยธรรมเพิ่มขึ้น จำนวน 1,109 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 14.13** สะท้อนให้เห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการพัฒนาการขับเคลื่อนจริยธรรมในภาพรวมเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า **ส่งผลทำให้สามารถยกระดับผลการประเมิน ITA ปี 2567 ในภาพรวม มีคะแนนเฉลี่ย 93.17 คะแนน สูงขึ้นจากปีที่ผ่านมา 2.97 คะแนน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบรรลุเป้าหมายเพิ่มมากขึ้นถึง จำนวน 935 แห่ง หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.91** เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า

[11] การกำหนดเกณฑ์สำหรับใช้ประเมินสถานการณ์การขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใช้เกณฑ์เดียวกับเกณฑ์การประเมินสถานการณ์การขับเคลื่อนจริยธรรมของหน่วยงานภาครัฐ ตามแนวทางการขับเคลื่อนจริยธรรมของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568, สำนักพัฒนาและส่งเสริมธรรมาภิบาล สำนักงาน ป.ป.ช., หน้าที่ 14

ตารางแสดงคะแนนเฉลี่ยการขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เปรียบเทียบปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 - 2566

ข้อคำถาม	คะแนนเฉลี่ย ปี 2566	คะแนนเฉลี่ย ปี 2567	พัฒนาการ
O21 การขับเคลื่อนจริยธรรม	78.57	92.70	+14.13

ตารางแสดงผลการขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เปรียบเทียบจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 - 2566

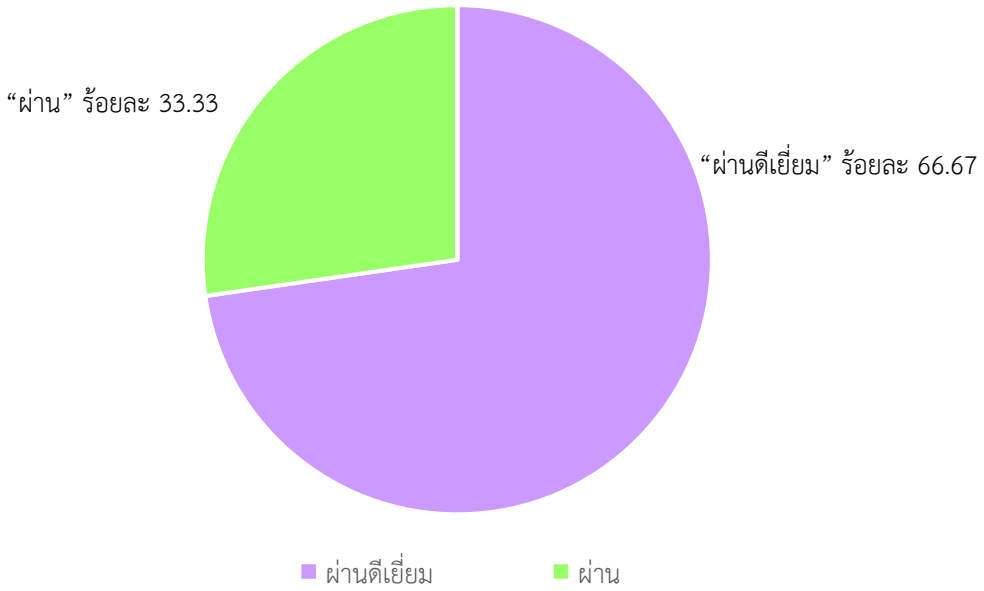
คะแนน ข้อ O21	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พัฒนาการ
มีคะแนน	78.57% (6,168 แห่ง)	92.70% (7,277 แห่ง)	+14.13 (1,109 แห่ง)
ไม่มีคะแนน	21.43% (1,682 แห่ง)	7.30% (573 แห่ง)	-14.13 (1,109 แห่ง)
รวมจำนวน	**7,850 หน่วยงาน**	**7,850 หน่วยงาน**	

3. สถานการณ์การขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รายประเภท ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

สถานการณ์การขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 จำแนกตามรายประเภทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า**มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ในระดับ “ผ่านดีเยี่ยม” จำนวน 4 ประเภท คิดเป็นร้อยละ 66.67 และอยู่ในระดับ “ผ่าน” จำนวน 2 ประเภท คิดเป็นร้อยละ 33.33** ดังนี้

ระดับการขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกรายประเภท ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567			
คะแนน	ระดับ	จำนวนประเภทหน่วยงาน	
		ประเภท	ร้อยละ
95.00 - 100	ผ่านดีเยี่ยม	4	66.67
85.00 - 94.99	ผ่าน	2	33.33
70.00 – 84.99	ต้องปรับปรุง	-	-
0 – 69.99	ต้องปรับปรุงโดยด่วน	-	-
รวมจำนวน		**6**	**100**

กราฟแสดงสัดส่วนร้อยละระดับการขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกรายประเภท ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

โดยพบว่า**องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยงานที่ไม่มีคะแนนในการขับเคลื่อนจริยธรรมมากที่สุด จำนวน 407 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 71.03** ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่มีการขับเคลื่อนจริยธรรม **มีคะแนนเฉลี่ยในการขับเคลื่อนจริยธรรมต่ำสุด คือ 92.32 คะแนน อยู่ในระดับ “ผ่าน”** โดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้คะแนน 100 จำนวน 2 ประเภท ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ รายละเอียดดังตารางแสดงระดับการขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 จำแนกรายประเภท

ตารางแสดงระดับการขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 จำแนกตามรายประเภท

ลำดับที่	ประเภทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ระดับขับเคลื่อนจริยธรรม		จำนวนหน่วยงานที่ไม่มีการขับเคลื่อนจริยธรรม			จำนวนหน่วยงานในแต่ละประเภท	คะแนน ITA ปี 67
		คะแนนเฉลี่ย	ระดับ	แห่ง	สัดส่วน*	สัดส่วน**		
1	องค์การบริหารส่วนตำบล	92.32	ผ่าน	407	71.03	8.32	5,300	93.14
2	เทศบาลตำบล	93.06	ผ่าน	156	27.23	7.46	2,247	93.15
3	เทศบาลเมือง	95.38	ผ่านดีเยี่ยม	9	1.57	4.84	195	93.60
4	เทศบาลนคร	96.67	ผ่านดีเยี่ยม	1	0.17	3.45	30	93.61
5	องค์การบริหารส่วนจังหวัด	100	ผ่านดีเยี่ยม	0	0	0.00	76	94.64
6	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ	100	ผ่านดีเยี่ยม	0	0	0.00	2	90.02
รวมจำนวน		**92.70**	**ผ่าน**	**573**	**100.00**	**7.87**	**7,850**	**93.17**

หมายเหตุ *สัดส่วนจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่มีคะแนนการขับเคลื่อนจริยธรรม คิดเป็นจำนวนร้อยละเปรียบเทียบจากจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่มีคะแนนการขับเคลื่อนจริยธรรมทั้งหมด จำนวน 573 แห่ง

**สัดส่วนจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่มีคะแนนการขับเคลื่อนจริยธรรม คิดเป็นจำนวนร้อยละเปรียบเทียบจากจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละประเภท

4. สถานการณ์การขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับพื้นที่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

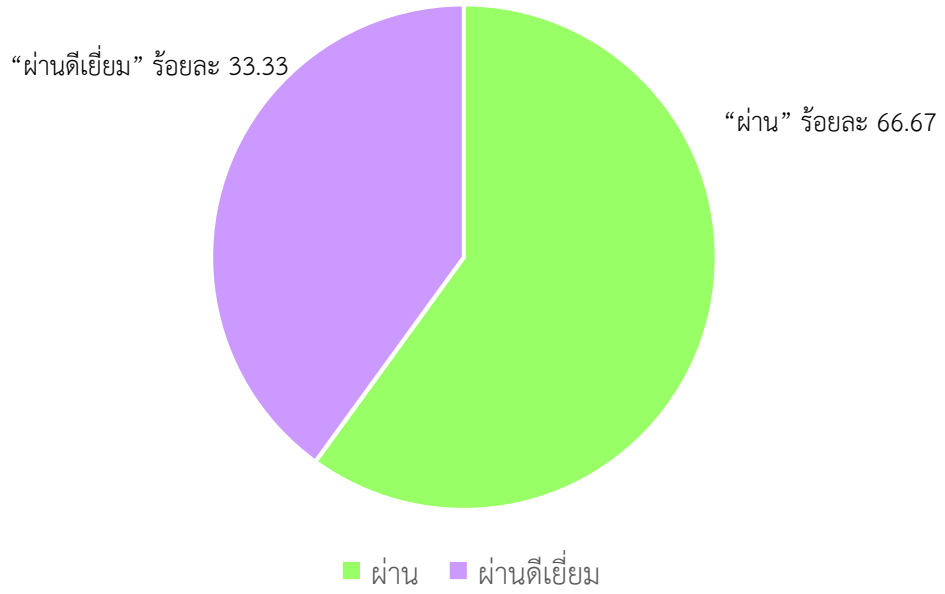
4.1 สถานการณ์การขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับพื้นที่ภาค

สถานการณ์การขับเคลื่อนจริยธรรมระดับพื้นที่จำแนกตามรายภาค ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 พบว่า**มีพื้นที่ภาคส่วนใหญ่อยู่ในระดับผ่าน จำนวน 6 ภาค จาก 9 ภาค คิดเป็นร้อยละ 66.67** รายละเอียดดังนี้

ระดับการขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับพื้นที่ภาค ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

คะแนน	ระดับ	จำนวนพื้นที่ภาค	
		จำนวนภาค	ร้อยละ
95.00 - 100	ผ่านดีเยี่ยม	3	33.33
85.00 - 94.99	ผ่าน	6	66.67
70.00 – 84.99	ต้องปรับปรุง	-	-
0 – 69.99	ต้องปรับปรุงโดยด่วน	-	-
รวมจำนวน		**9**	**100**

กราฟแสดงสัดส่วนร้อยละระดับการขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับพื้นที่ภาค ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

โดยพื้นที่ภาคที่มีการขับเคลื่อนจริยธรรมต่ำที่สุดอยู่ในพื้นที่ภาค 3 มีคะแนนเฉลี่ย 88.75 คะแนน รองลงมาคือพื้นที่ภาค 8 มีคะแนนเฉลี่ย 89.05 คะแนน และพื้นที่ภาค 4 มีคะแนนเฉลี่ย 91.26 คะแนน ตามลำดับ โดยมีระดับการขับเคลื่อนจริยธรรมมากที่สุด คือ พื้นที่ภาค 9 มีคะแนนเฉลี่ย 97.12 คะแนน รายละเอียดดังตารางแสดงระดับการขับเคลื่อนจริยธรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 จำแนกตามพื้นที่รายภาค

ตารางแสดงระดับการขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 จำแนกตามพื้นที่รายภาค

ลำดับที่	พื้นที่รายภาค	ระดับขับเคลื่อนจริยธรรม		จำนวนหน่วยงานที่ไม่มีการขับเคลื่อนจริยธรรม			จำนวนหน่วยงานในพื้นที่ภาค (แห่ง)	คะแนน ITA ปี 67
		คะแนนเฉลี่ย	ระดับ	แห่ง	สัดส่วน*	สัดส่วน**		
1	ภาค 3	88.75	ผ่าน	165	28.80	11.25	1,467	90.89
2	ภาค 8	89.05	ผ่าน	62	10.82	10.95	566	91.21
3	ภาค 4	91.26	ผ่าน	131	22.86	8.74	1,498	92.86
4	ภาค 2	92.47	ผ่าน	44	7.68	7.53	584	94.66
5	ภาค 7	93.70	ผ่าน	44	7.68	6.30	698	93.77
6	ภาค 6	94.37	ผ่าน	49	8.55	5.63	870	93.87
7	ภาค 1	95.83	ผ่านดีเยี่ยม	30	5.24	4.17	720	95.29
8	ภาค 5	96.35	ผ่านดีเยี่ยม	30	5.24	3.65	822	94.39
9	ภาค 9	97.12	ผ่านดีเยี่ยม	18	3.14	2.88	624	93.94
10	กรุงเทพมหานคร	100.00	ผ่านดีเยี่ยม	0	0.00	0.00	1	80.63
รวมจำนวน		**92.70**	**ผ่าน**	**573**	**100.00**	**7.30**	**7,850**	**93.17**

หมายเหตุ *สัดส่วนจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่มีคะแนนการขับเคลื่อนจริยธรรม คิดเป็นจำนวนร้อยละเปรียบเทียบจากจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่มีคะแนนการขับเคลื่อนจริยธรรมทั้งหมด จำนวน 573 แห่ง

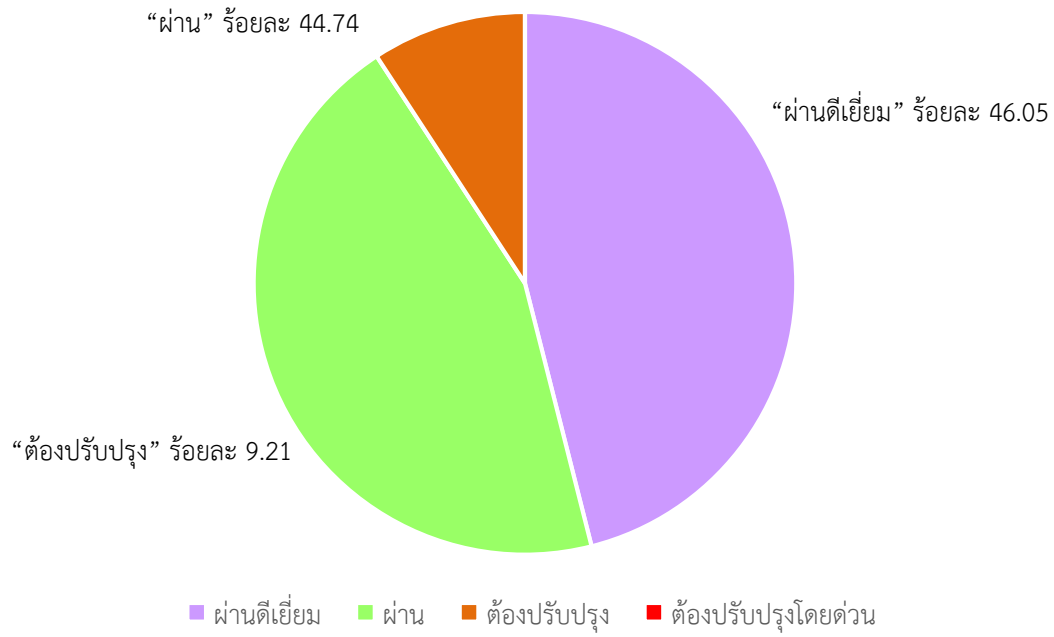
**สัดส่วนจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่มีคะแนนการขับเคลื่อนจริยธรรม คิดเป็นจำนวนร้อยละเปรียบเทียบจากจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละพื้นที่ภาค

4.2 สถานการณ์การขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับพื้นที่จังหวัด

สถานการณ์การขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับพื้นที่จำแนกตามรายจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 พบว่า**มีจังหวัดที่อยู่ในระดับต้องปรับปรุง จำนวน 7 จังหวัด คิดเป็นร้อยละ 9.21 ระดับผ่านและผ่านดีเยี่ยม รวมจำนวน 69 จังหวัด คิดเป็นร้อยละ 90.79** รายละเอียด ดังนี้

ระดับการขับเคลื่อนจริยธรรมของหน่วยงานภาครัฐในระดับพื้นที่จังหวัด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567			
คะแนน	ระดับ	จำนวนพื้นที่จังหวัด	
		จำนวนจังหวัด	ร้อยละ
95.00 - 100	ผ่านดีเยี่ยม	35	46.05
85.00 - 94.99	ผ่าน	34	44.74
70.00 – 84.99	ต้องปรับปรุง	7	9.21
0 – 69.99	ต้องปรับปรุงโดยด่วน	-	-
รวมจำนวน		**76**	**100**

กราฟแสดงสัดส่วนระดับการขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับพื้นที่จังหวัด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

โดยจังหวัดที่มีการขับเคลื่อนจริยธรรมในระดับ “ต้องปรับปรุง” ที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ จังหวัดนครนายก มีคะแนนเฉลี่ย 80.43 คะแนน รองลงมาเป็นจังหวัดหนองบัวลำภู มีคะแนนเฉลี่ย 80.88 คะแนน และจังหวัดอุดรธานี มีคะแนนเฉลี่ย 81.22 คะแนน ตามลำดับ ทั้งนี้ จังหวัดที่มีการขับเคลื่อนจริยธรรมระดับ “ผ่านดีเยี่ยม” คะแนนเฉลี่ย 100 คะแนน รวมจำนวน 10 จังหวัด รายละเอียดดังตารางแสดงระดับการขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 จำแนกตามพื้นที่รายจังหวัด

ตารางแสดงระดับการขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 จำแนกตามพื้นที่รายจังหวัด

ลำดับที่	จังหวัด	ภาค	ระดับขับเคลื่อนจริยธรรม		จำนวนหน่วยงานที่ไม่มีการขับเคลื่อนจริยธรรม			จำนวนหน่วยงานในจังหวัด (แห่ง)	คะแนน ITA ปี 67
			คะแนนเฉลี่ย	ระดับ	แห่ง	สัดส่วน*	สัดส่วน**		
1	นครนายก	2	80.43	ต้องปรับปรุง	9	1.57	19.57	46	85.54
2	หนองบัวลำภู	4	80.88	ต้องปรับปรุง	13	2.27	19.12	68	87.40
3	อุดรธานี	4	81.22	ต้องปรับปรุง	34	5.93	18.78	181	90.72
4	ราชบุรี	7	81.25	ต้องปรับปรุง	21	3.66	18.75	112	91.60
5	มหาสารคาม	4	82.52	ต้องปรับปรุง	25	4.36	17.48	143	88.02
6	นครศรีธรรมราช	8	84.32	ต้องปรับปรุง	29	5.06	15.68	185	88.83
7	บุรีรัมย์	3	84.69	ต้องปรับปรุง	32	5.58	15.31	209	90.17
8	ศรีสะเกษ	3	85.25	ผ่าน	32	5.58	14.75	217	86.79
9	นครพนม	4	85.58	ผ่าน	15	2.62	14.42	104	92.17
10	อุบลราชธานี	3	86.19	ผ่าน	33	5.76	13.81	239	89.39
11	สุราษฎร์ธานี	8	86.96	ผ่าน	18	3.14	13.04	138	91.46
12	กระบี่	8	87.10	ผ่าน	8	1.40	12.90	62	90.93

ลำดับที่	จังหวัด	ภาค	ระดับขับเคลื่อนจริยธรรม		จำนวนหน่วยงานที่ไม่มีการขับเคลื่อนจริยธรรม			จำนวนหน่วยงานในจังหวัด (แห่ง)	คะแนน ITA ปี 67
			คะแนนเฉลี่ย	ระดับ	แห่ง	สัดส่วน*	สัดส่วน**		
13	เลย	4	87.13	ผ่าน	13	2.27	12.87	101	91.60
14	มุกดาหาร	4	87.27	ผ่าน	7	1.22	12.73	55	90.51
15	พะเยา	5	87.50	ผ่าน	9	1.57	12.50	72	91.02
16	อุตรดิตถ์	6	87.50	ผ่าน	10	1.75	12.50	80	93.16
17	สมุทรปราการ	1	87.76	ผ่าน	6	1.05	12.24	49	91.23
18	แม่ฮ่องสอน	5	88.00	ผ่าน	6	1.05	12.00	50	91.51
19	สระแก้ว	2	89.39	ผ่าน	7	1.22	10.61	66	95.02
20	ยโสธร	3	89.77	ผ่าน	9	1.57	10.23	88	90.93
21	นครราชสีมา	3	90.12	ผ่าน	33	5.76	9.88	334	92.32
22	อุทัยธานี	6	90.63	ผ่าน	6	1.05	9.38	64	92.48
23	ชลบุรี	2	90.91	ผ่าน	9	1.57	9.09	99	95.28
24	ระยอง	2	91.18	ผ่าน	6	1.05	8.82	68	91.40
25	จันทบุรี	2	91.46	ผ่าน	7	1.22	8.54	82	95.69
26	พัทลุง	9	91.89	ผ่าน	6	1.05	8.11	74	90.96
27	เพชรบูรณ์	6	92.19	ผ่าน	10	1.75	7.81	128	94.64
28	ชัยภูมิ	3	92.31	ผ่าน	11	1.92	7.69	143	92.72
29	สตูล	9	92.86	ผ่าน	3	0.52	7.14	42	91.49
30	สิงห์บุรี	1	92.86	ผ่าน	3	0.52	7.14	42	97.69
31	เพชรบุรี	7	92.94	ผ่าน	6	1.05	7.06	85	95.35
32	สุรินทร์	3	93.06	ผ่าน	12	2.09	6.94	173	93.36
33	กาญจนบุรี	7	93.44	ผ่าน	8	1.40	6.56	122	93.99
34	นนทบุรี	1	93.48	ผ่าน	3	0.52	6.52	46	89.99
35	ระนอง	8	93.55	ผ่าน	2	0.35	6.45	31	91.13
36	สระบุรี	1	93.58	ผ่าน	7	1.22	6.42	109	95.32
37	สุพรรณบุรี	7	93.70	ผ่าน	8	1.40	6.30	127	91.61
38	พิจิตร	6	94.12	ผ่าน	6	1.05	5.88	102	91.07
39	ลำปาง	5	94.17	ผ่าน	6	1.05	5.83	103	93.47
40	ตาก	6	94.20	ผ่าน	4	0.70	5.80	69	92.11
41	กำแพงเพชร	6	94.44	ผ่าน	5	0.87	5.56	90	95.19
42	ลพบุรี	1	95.24	ผ่านดีเยี่ยม	6	1.05	4.76	126	94.78
43	ยะลา	9	95.31	ผ่านดีเยี่ยม	3	0.52	4.69	64	93.28
44	อำนาจเจริญ	3	95.31	ผ่านดีเยี่ยม	3	0.52	4.69	64	94.56
45	ขอนแก่น	4	95.56	ผ่านดีเยี่ยม	10	1.75	4.44	225	94.79
46	พังงา	8	96.15	ผ่านดีเยี่ยม	2	0.35	3.85	52	95.24
47	ชุมพร	8	96.20	ผ่านดีเยี่ยม	3	0.52	3.80	79	92.93
48	ฉะเชิงเทรา	2	96.33	ผ่านดีเยี่ยม	4	0.70	3.67	109	96.89
49	เชียงราย	5	96.53	ผ่านดีเยี่ยม	5	0.87	3.47	144	91.62
50	กาฬสินธุ์	4	96.69	ผ่านดีเยี่ยม	5	0.87	3.31	151	91.49
51	สุโขทัย	6	96.70	ผ่านดีเยี่ยม	3	0.52	3.30	91	92.59

ลำดับที่	จังหวัด	ภาค	ระดับขับเคลื่อนจริยธรรม		จำนวนหน่วยงานที่ไม่มีการขับเคลื่อนจริยธรรม			จำนวนหน่วยงานในจังหวัด (แห่ง)	คะแนน ITA ปี 67
			คะแนนเฉลี่ย	ระดับ	แห่ง	สัดส่วน*	สัดส่วน**		
52	ปทุมธานี	1	96.92	ผ่านดีเยี่ยม	2	0.35	3.08	65	97.15
53	ตรัง	9	97.00	ผ่านดีเยี่ยม	3	0.52	3.00	100	92.63
54	พิษณุโลก	6	97.09	ผ่านดีเยี่ยม	3	0.52	2.91	103	94.12
55	สกลนคร	4	97.16	ผ่านดีเยี่ยม	4	0.70	2.84	141	97.31
56	ร้อยเอ็ด	4	97.54	ผ่านดีเยี่ยม	5	0.87	2.46	203	95.74
57	ตราด	2	97.73	ผ่านดีเยี่ยม	1	0.17	2.27	44	94.55
58	ลำพูน	5	98.28	ผ่านดีเยี่ยม	1	0.17	1.72	58	95.50
59	ชัยนาท	1	98.33	ผ่านดีเยี่ยม	1	0.17	1.67	60	94.39
60	ประจวบคีรีขันธ์	7	98.36	ผ่านดีเยี่ยม	1	0.17	1.64	61	92.95
61	ปราจีนบุรี	2	98.57	ผ่านดีเยี่ยม	1	0.17	1.43	70	97.95
62	เชียงใหม่	5	98.58	ผ่านดีเยี่ยม	3	0.52	1.42	211	95.93
63	สงขลา	9	98.58	ผ่านดีเยี่ยม	2	0.35	1.42	141	94.05
64	นครสวรรค์	6	98.60	ผ่านดีเยี่ยม	2	0.35	1.40	143	96.87
65	พระนครศรีอยุธยา	1	98.73	ผ่านดีเยี่ยม	2	0.35	1.27	158	96.84
66	นราธิวาส	9	98.88	ผ่านดีเยี่ยม	1	0.17	1.12	89	98.80
67	หนองคาย	4	100	ผ่านดีเยี่ยม	0	0.00	0.00	68	94.44
68	น่าน	5	100	ผ่านดีเยี่ยม	0	0.00	0.00	100	96.59
69	สมุทรสงคราม	7	100	ผ่านดีเยี่ยม	0	0.00	0.00	36	93.90
70	อ่างทอง	1	100	ผ่านดีเยี่ยม	0	0.00	0.00	65	96.65
71	สมุทรสาคร	7	100	ผ่านดีเยี่ยม	0	0.00	0.00	38	97.07
72	นครปฐม	7	100	ผ่านดีเยี่ยม	0	0.00	0.00	117	96.16
73	ปัตตานี	9	100	ผ่านดีเยี่ยม	0	0.00	0.00	114	94.36
74	บึงกาฬ	4	100	ผ่านดีเยี่ยม	0	0.00	0.00	58	96.85
75	แพร่	5	100	ผ่านดีเยี่ยม	0	0.00	0.00	84	97.60
76	ภูเก็ต	8	100	ผ่านดีเยี่ยม	0	0.00	0.00	19	95.45
รวมจำนวน					**573**	**100.00**	**7.30**	**7,849**	

หมายเหตุ *สัดส่วนจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่มีคะแนนการขับเคลื่อนจริยธรรม คิดเป็นจำนวนร้อยละเปรียบเทียบจากจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่มีการขับเคลื่อนจริยธรรมทั้งหมด จำนวน 573 แห่ง

**สัดส่วนจำนวนหน่วยงานที่ไม่มีคะแนนการขับเคลื่อนจริยธรรม คิดเป็นจำนวนร้อยละเปรียบเทียบจากจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดของแต่ละจังหวัด

ส่วนที่ 4
แนวทางการขับเคลื่อนจริยธรรมสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

จากสถิติเรื่องกล่าวหาร้องเรียนการทุจริตของหน่วยงานภาครัฐ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ที่พบว่าหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีเรื่องกล่าวหาร้องเรียน จำนวน 2,557 เรื่อง ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีจำนวนเรื่องกล่าวหามากที่สุด และสถานการณ์การขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ที่ยังมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่ได้คะแนนการเปิดเผยข้อมูลการขับเคลื่อนจริยธรรม ในการประเมิน ITA จำนวน 573 แห่ง สะท้อนให้เห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังต้องพัฒนาการขับเคลื่อนจริยธรรม เพื่อยกระดับการขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีการขับเคลื่อนจริยธรรมครบทุกแห่ง และรักษามาตรฐานการขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีการขับเคลื่อนจริยธรรมที่มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง อันนำไปสู่การยกระดับธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป

สำนักงาน ป.ป.ช. จึงได้พิจารณาจัดทำข้อแนะนำแนวทางการขับเคลื่อนจริยธรรมสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการส่งเสริม กำกับ ติดตาม การขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นำไปใช้เป็นแนวทางในการยกระดับการขับเคลื่อนจริยธรรม โดยพิจารณาจากการวิเคราะห์สถานการณ์ระดับการขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรายประเภทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระดับพื้นที่ภาค และระดับพื้นที่จังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 โดยจำแนกระดับความเข้มข้นในการดำเนินการส่งเสริม ผลักดัน และยกระดับให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการขับเคลื่อนจริยธรรมครบทุกแห่ง หรือร้อยละ 100 ตามระดับสถานการณ์ อันจะนำไปสู่การยกระดับผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งผลต่อการบรรลุเป้าประสงค์ตามตัวชี้วัดระดับยุทธศาสตร์ที่กำหนด ดังนี้

1. การกำหนดเกณฑ์การประเมินสถานการณ์การขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สำนักงาน ป.ป.ช. ได้กำหนดเกณฑ์ระดับสถานการณ์การขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยพิจารณาจากผลการประเมิน ITA แบบวัดการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ โดยคะแนนที่นำมาใช้ในการประเมินสถานการณ์การขับเคลื่อนจริยธรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 คือ ข้อ O21 การขับเคลื่อนจริยธรรม และปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 คือ ข้อ O16 ประมวลจริยธรรมและการขับเคลื่อนจริยธรรม

โดยกำหนดระดับสถานการณ์การขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็น 4 ระดับตามคะแนน และกำหนดพื้นที่สีตามระดับ ดังนี้

เกณฑ์การประเมินสถานการณ์การขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น		
คะแนน	**ระดับ**	**พื้นที่สี**
95.00 - 100	ผ่านดีเยี่ยม	ม่วง
85.00 - 94.99	ผ่าน	เขียว
70.00 – 84.99	ต้องปรับปรุง	ส้ม
0 – 69.99	ต้องปรับปรุงโดยด่วน	แดง

2. การกำหนดแนวทางการขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

สำนักงาน ป.ป.ช. พิจารณาจัดทำข้อแนะนำแนวทางการขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการส่งเสริม กำกับ ติดตาม การขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นำไปใช้เป็นแนวทางในการยกระดับการขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยจำแนกระดับความเข้มข้นในการดำเนินการส่งเสริม ผลักดัน และยกระดับผลการขับเคลื่อนจริยธรรมตามพื้นที่สี โดยแบ่งพื้นที่ออกเป็น 4 พื้นที่สี ตามเกณฑ์การประเมินสถานการณ์การขับเคลื่อนจริยธรรม ดังนี้

พื้นที่สี	สถานการณ์	มาตรการ
ม่วง	การขับเคลื่อนจริยธรรม อยู่ในระดับ “ผ่านดีเยี่ยม” มีคะแนนเฉลี่ย 95.00 - 100	รักษาระดับมาตรฐาน และติดตามประเมินผลให้ได้รับการพัฒนาการขับเคลื่อนจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง และดำเนินการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะครบถ้วนอย่างมีคุณภาพทุกแห่ง
เขียว	การขับเคลื่อนจริยธรรม อยู่ในระดับ “ผ่าน” มีคะแนนเฉลี่ย 85.00 - 94.99	ส่งเสริมให้มีความรู้ความเข้าใจในการขับเคลื่อนจริยธรรมอย่างถูกต้องชัดเจนตามสภาพปัญหา และชี้ข้อบกพร่องในการขับเคลื่อนจริยธรรมอย่างใกล้ชิด ให้ได้รับการปรับปรุงผลักดันและยกระดับขับเคลื่อนจริยธรรม และดำเนินการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะครบถ้วนอย่างมีคุณภาพทุกแห่ง
ส้ม	การขับเคลื่อนจริยธรรม อยู่ในระดับ “ต้องปรับปรุง” มีคะแนนเฉลี่ย 70.00 – 84.99	เร่งส่งเสริมให้มีความรู้ความเข้าใจในการขับเคลื่อนจริยธรรมอย่างครบถ้วนโดยเร็ว วิเคราะห์ปัญหาการขับเคลื่อนจริยธรรมอย่างละเอียดและเร่งด่วนในทุกประเด็นอย่างใกล้ชิด เพื่อให้ได้รับการปรับปรุงพัฒนาให้มีการขับเคลื่อนจริยธรรม และดำเนินการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะครบถ้วนอย่างมีคุณภาพทุกแห่ง
แดง	การขับเคลื่อนจริยธรรม อยู่ในระดับ “ต้องปรับปรุงโดยด่วน” มีคะแนนเฉลี่ย 0 – 69.99	ติดตามให้คำแนะนำเชิงลึกอย่างใกล้ชิด เข้มข้น โดยเร่งส่งเสริมให้เกิดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการขับเคลื่อนจริยธรรมตั้งแต่หลักการพื้นฐานทุกมิติ เพื่อพัฒนายกระดับให้มีการขับเคลื่อนจริยธรรม และดำเนินการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะครบถ้วนอย่างมีคุณภาพทุกแห่ง

3. แนวทางการขับเคลื่อนจริยธรรมสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

การจัดทำข้อแนะนำแนวทางการขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ประกอบด้วยแนวทางการขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รายประเภทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระดับพื้นที่ ดังนี้

3.1 แนวทางการขับเคลื่อนจริยธรรมสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รายประเภท

ผลการวิเคราะห์สถานการณ์การขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกตามรายประเภทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 พบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการขับเคลื่อนจริยธรรมอยู่ใน 2 ระดับ จึงกำหนดแนวทางการขับเคลื่อนจริยธรรมสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รายประเภทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามสถานการณ์การขับเคลื่อนจริยธรรม เป็น 2 ระดับ ดังนี้

พื้นที่สี	สถานการณ์	ประเภท	มาตรการ
ม่วง	การขับเคลื่อนจริยธรรม อยู่ในระดับ “ผ่านดีเยี่ยม” มีคะแนนเฉลี่ย 95.00 - 100	องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ เทศบาลนคร เทศบาลเมือง (4 ประเภท)	รักษาระดับมาตรฐาน และติดตามประเมินผลให้ได้รับการพัฒนาการขับเคลื่อนจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง และดำเนินการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะครบถ้วนอย่างมีคุณภาพทุกแห่ง
เขียว	การขับเคลื่อนจริยธรรม อยู่ในระดับ “ผ่าน” มีคะแนนเฉลี่ย 85.00 - 94.99	เทศบาลตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล (2 ประเภท)	ส่งเสริมให้มีความรู้ความเข้าใจในการขับเคลื่อนจริยธรรมอย่างถูกต้องชัดเจนตามสภาพปัญหา และชี้ข้อบกพร่องในการขับเคลื่อนจริยธรรมอย่างใกล้ชิด ให้ได้รับการปรับปรุงผลักดันและยกระดับขับเคลื่อนจริยธรรม และดำเนินการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะครบถ้วนอย่างมีคุณภาพทุกแห่ง

➢ ควรดำเนินการส่งเสริมให้องค์กรกลางบริหารงานบุคคลของแต่ละประเภทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รักษาระดับหรือยกระดับการขับเคลื่อนจริยธรรม ตามมาตรการพื้นที่สีในภาพรวมของประเภทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งรักษาระดับและยกระดับการขับเคลื่อนจริยธรรมของหน่วยงานตามมาตรการพื้นที่สีในแต่ละประเภทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สอดคล้องกับมาตรการพื้นที่สีในแต่ละประเภท โดยกำหนดเป้าหมายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการขับเคลื่อนจริยธรรมครบทุกแห่ง ดังนี้

ลำดับที่	ประเภทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ระดับการขับเคลื่อนจริยธรรม ปี 2567			เป้าหมายมาตรการขับเคลื่อนจริยธรรม ปี 2568			จำนวนหน่วยงาน
		คะแนนเฉลี่ย	ระดับ	แห่ง	คะแนนเฉลี่ย	ระดับ	แห่ง	แต่ละประเภท
1	องค์การบริหารส่วนจังหวัด	100	ผ่านดีเยี่ยม	76	100	ผ่านดีเยี่ยม	76	76
2	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ	100	ผ่านดีเยี่ยม	2	100	ผ่านดีเยี่ยม	2	2

ลำดับที่	ประเภทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ระดับการขับเคลื่อนจริยธรรม ปี 2567			เป้าหมายมาตรการขับเคลื่อนจริยธรรม ปี 2568			จำนวนหน่วยงาน
		คะแนนเฉลี่ย	ระดับ	แห่ง	คะแนนเฉลี่ย	ระดับ	แห่ง	แต่ละประเภท
3	เทศบาลนคร	96.67	ผ่านดีเยี่ยม	30	100	ผ่านดีเยี่ยม	31	31*
4	เทศบาลเมือง	95.38	ผ่านดีเยี่ยม	185	100	ผ่านดีเยี่ยม	194	194*
5	เทศบาลตำบล	93.06	ผ่าน	2,090	100	ผ่านดีเยี่ยม	2,246	2,246*
6	องค์การบริหารส่วนตำบล	92.32	ผ่าน	4,893	100	ผ่านดีเยี่ยม	5,300	5,300
รวมจำนวน				**7,276**			**7,849**	**7,849***

หมายเหตุ *ประกาศสำนักงาน ป.ป.ช. เรื่อง การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ลงวันที่ 26 กันยายน 2567 แจ้งว่ากลุ่มเป้าหมายของการประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ประเภทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการยุบเลิกเทศบาลตำบลอิสาณ จังหวัดบุรีรัมย์ และยกฐานะเทศบาลเมืองบุรีรัมย์เป็นเทศบาลนครบุรีรัมย์

3.2 แนวทางการขับเคลื่อนจริยธรรมสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระดับพื้นที่

3.2.1 แนวทางการขับเคลื่อนจริยธรรมสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระดับพื้นที่ภาค

ผลการวิเคราะห์สถานการณ์การขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระดับพื้นที่ภาค ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 พบว่ามีการขับเคลื่อนจริยธรรมอยู่ใน 2 ระดับ จึงกำหนดแนวทางการขับเคลื่อนจริยธรรมสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระดับพื้นที่ภาค ตามสถานการณ์การขับเคลื่อนจริยธรรม เป็น 2 ระดับ ดังนี้

พื้นที่สี	สถานการณ์	พื้นที่ภาค	มาตรการ
ม่วง	การขับเคลื่อนจริยธรรมอยู่ในระดับ “ผ่านดีเยี่ยม” มีคะแนนเฉลี่ย 95.00 - 100	กรุงเทพมหานคร[12] ภาค 9 ภาค 5 ภาค 1 (4 ภาค)	รักษาระดับมาตรฐาน และติดตามประเมินผลให้ได้รับการพัฒนาการขับเคลื่อนจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง และดำเนินการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะครบถ้วนอย่างมีคุณภาพทุกแห่ง
เขียว	การขับเคลื่อนจริยธรรมอยู่ในระดับ “ผ่าน” มีคะแนนเฉลี่ย 85.00 - 94.99	ภาค 6 ภาค 7 ภาค 2 ภาค 4 ภาค 8 ภาค 3 (6 ภาค)	ส่งเสริมให้มีความรู้ความเข้าใจในการขับเคลื่อนจริยธรรมอย่างถูกต้องชัดเจนตามสภาพปัญหา และชี้ข้อบกพร่องในการขับเคลื่อนจริยธรรมอย่างใกล้ชิด ให้ได้รับการปรับปรุงผลักดันและยกระดับขับเคลื่อนจริยธรรม และดำเนินการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะครบถ้วนอย่างมีคุณภาพทุกแห่ง

[12] หน่วยงานกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมการประเมิน ITA จำแนกตามพื้นที่ภาค กรุงเทพมหานครอยู่ในพื้นที่ภาค 10 หรือพื้นที่ส่วนกลาง

➢ ควรดำเนินการส่งเสริมให้พื้นที่ภาคขับเคลื่อนจริยธรรมตามมาตรการพื้นที่สีในภาพรวมของภาค เพื่อส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งรักษาระดับและยกระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ยังไม่มีการขับเคลื่อนจริยธรรมให้มีการขับเคลื่อนจริยธรรมตามมาตรการพื้นที่สีในแต่ละ ภาค โดยกำหนดเป้าหมายให้ทุกภาคมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการขับเคลื่อนจริยธรรมครบทุกหน่วยงาน ดังนี้

ลำดับที่	พื้นที่ภาค	ระดับการขับเคลื่อนจริยธรรม ปี 2567			เป้าหมายมาตรการขับเคลื่อนจริยธรรม ปี 2568			จำนวนหน่วยงานในพื้นที่ภาค
		คะแนนเฉลี่ย	ระดับ	แห่ง	คะแนนเฉลี่ย	ระดับ	แห่ง	
1	กรุงเทพมหานคร	100	ผ่านดีเยี่ยม	1	100	ผ่านดีเยี่ยม	1	1
2	ภาค 9	97.12	ผ่านดีเยี่ยม	606	100	ผ่านดีเยี่ยม	624	624
3	ภาค 5	96.35	ผ่านดีเยี่ยม	792	100	ผ่านดีเยี่ยม	822	822
4	ภาค 1	95.83	ผ่านดีเยี่ยม	690	100	ผ่านดีเยี่ยม	720	720
5	ภาค 6	94.37	ผ่าน	821	100	ผ่านดีเยี่ยม	870	870
6	ภาค 7	93.70	ผ่าน	654	100	ผ่านดีเยี่ยม	698	698
7	ภาค 2	92.47	ผ่าน	540	100	ผ่านดีเยี่ยม	584	584
8	ภาค 4	91.26	ผ่าน	1,367	100	ผ่านดีเยี่ยม	1,498	1,498
9	ภาค 8	89.05	ผ่าน	504	100	ผ่านดีเยี่ยม	566	566
10	ภาค 3	88.75	ผ่าน	1,301	100	ผ่านดีเยี่ยม	1,466	1,466[13]
				7,276				7,849

3.2.2 แนวทางการขับเคลื่อนจริยธรรมสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระดับพื้นที่จังหวัด

ผลการวิเคราะห์สถานการณ์การขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระดับพื้นที่จังหวัด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 พบว่ามีการขับเคลื่อนจริยธรรมอยู่ใน 3 ระดับ จึงกำหนดแนวทางการขับเคลื่อนจริยธรรมสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระดับพื้นที่จังหวัด ตามสถานการณ์การขับเคลื่อนจริยธรรม เป็น 3 ระดับ ดังนี้

พื้นที่สี	สถานการณ์	จังหวัด	มาตรการ
ม่วง	การขับเคลื่อนจริยธรรมอยู่ในระดับ “ผ่านดีเยี่ยม” มีคะแนนเฉลี่ย 95.00 - 100	หนองคาย น่าน สมุทรสงคราม อ่างทอง สมุทรสาคร นครปฐม ปัตตานี บึงกาฬ แพร่ ภูเก็ต นราธิวาส พระนครศรีอยุธยา นครสวรรค์ สงขลา ปราจีนบุรี เชียงใหม่	รักษาระดับมาตรฐาน และติดตามประเมินผลให้ได้รับการพัฒนาการขับเคลื่อนจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง และดำเนินการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะครบถ้วนอย่างมีคุณภาพทุกแห่ง

[13] องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ภาค 3 เข้าร่วมประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 จำนวน 1,466 แห่ง ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 จำนวน 1 แห่ง เนื่องจากมีการยุบเลิกเทศบาลตำบลอิสาณ จังหวัดบุรีรัมย์ และยกฐานะเทศบาลเมืองบุรีรัมย์เป็นเทศบาลนครบุรีรัมย์ ; ประกาศสำนักงาน ป.ป.ช. เรื่อง การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ลงวันที่ 26 กันยายน 2567

พื้นที่สี	สถานการณ์	จังหวัด	มาตรการ
		ประจวบคีรีขันธ์ ชัยนาท ลำพูน ตราด ร้อยเอ็ด สกลนคร พิษณุโลก ตรัง ปทุมธานี สุโขทัย กาฬสินธุ์ เชียงราย ฉะเชิงเทรา ชุมพร พังงา ขอนแก่น ยะลา อำนาจเจริญ ลพบุรี (35 จังหวัด)	
เขียว	การขับเคลื่อนจริยธรรมอยู่ในระดับ “ผ่าน” มีคะแนนเฉลี่ย 85.00 - 94.99	กำแพงเพชร ตาก ลำปาง พิจิตร ระนอง สุพรรณบุรี สระบุรี นนทบุรี กาญจนบุรี สุรินทร์ เพชรบุรี สตูล สิงห์บุรี ชัยภูมิ เพชรบูรณ์ พัทลุง จันทบุรี ระยอง ชลบุรี อุทัยธานี นครราชสีมา ยโสธร สระแก้ว แม่ฮ่องสอน สมุทรปราการ พะเยา อุตรดิตถ์ มุกดาหาร กระบี่ เลย สุราษฎร์ธานี อุบลราชธานี นครพนม ศรีสะเกษ (34 จังหวัด)	ส่งเสริมให้มีความรู้ความเข้าใจในการขับเคลื่อนจริยธรรมอย่างถูกต้องชัดเจนตามสภาพปัญหา และชี้ข้อบกพร่องในการขับเคลื่อนจริยธรรมอย่างใกล้ชิด ให้ได้รับการปรับปรุงผลักดันและยกระดับขับเคลื่อนจริยธรรม และดำเนินการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะครบถ้วนอย่างมีคุณภาพทุกแห่ง
ส้ม	การขับเคลื่อนจริยธรรมอยู่ในระดับ “ต้องปรับปรุง” มีคะแนนเฉลี่ย 70.00 – 84.99	บุรีรัมย์ นครศรีธรรมราช มหาสารคาม ราชบุรี อุดรธานี หนองบัวลำภู นครนายก (7 จังหวัด)	เร่งส่งเสริมให้มีความรู้ความเข้าใจในการขับเคลื่อนจริยธรรมอย่างครบถ้วนโดยเร็ว วิเคราะห์ปัญหาการขับเคลื่อนจริยธรรมอย่างละเอียดและเร่งด่วนในทุกประเด็นอย่างใกล้ชิด เพื่อให้ได้รับการปรับปรุงพัฒนาให้มีการขับเคลื่อนจริยธรรม และดำเนินการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะครบถ้วนอย่างมีคุณภาพทุกแห่ง

➢ ดำเนินการส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการขับเคลื่อนจริยธรรมของหน่วยงาน โดยใช้กลไกระดับจังหวัดขับเคลื่อนจริยธรรมตามมาตรการพื้นที่สีในภาพรวมของจังหวัด เพื่อส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งรักษาระดับและยกระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ยังไม่มีการขับเคลื่อนจริยธรรมให้มีการขับเคลื่อนจริยธรรมตามมาตรการพื้นที่สีในแต่ละจังหวัด โดยกำหนดเป้าหมายให้ทุกพื้นที่จังหวัดมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการขับเคลื่อนจริยธรรมครบทุกแห่ง ดังนี้

ลำดับที่	จังหวัด	ภาค	ระดับการขับเคลื่อนจริยธรรม ปี 2567			เป้าหมายมาตรการขับเคลื่อนจริยธรรม ปี 2568			จำนวนหน่วยงานในจังหวัด (แห่ง)
			คะแนนเฉลี่ย	ระดับ	แห่ง	คะแนนเฉลี่ย	ระดับ	แห่ง	
1	หนองคาย	4	100	ผ่านดีเยี่ยม	68	100	ผ่านดีเยี่ยม	68	68
2	น่าน	5	100	ผ่านดีเยี่ยม	100	100	ผ่านดีเยี่ยม	100	100
3	สมุทรสงคราม	7	100	ผ่านดีเยี่ยม	36	100	ผ่านดีเยี่ยม	36	36
4	อ่างทอง	1	100	ผ่านดีเยี่ยม	65	100	ผ่านดีเยี่ยม	65	65
5	สมุทรสาคร	7	100	ผ่านดีเยี่ยม	38	100	ผ่านดีเยี่ยม	38	38
6	นครปฐม	7	100	ผ่านดีเยี่ยม	117	100	ผ่านดีเยี่ยม	117	117
7	ปัตตานี	9	100	ผ่านดีเยี่ยม	114	100	ผ่านดีเยี่ยม	114	114
8	บึงกาฬ	4	100	ผ่านดีเยี่ยม	58	100	ผ่านดีเยี่ยม	58	58
9	แพร่	5	100	ผ่านดีเยี่ยม	84	100	ผ่านดีเยี่ยม	84	84
10	ภูเก็ต	8	100	ผ่านดีเยี่ยม	19	100	ผ่านดีเยี่ยม	19	19
11	นราธิวาส	9	98.88	ผ่านดีเยี่ยม	88	100	ผ่านดีเยี่ยม	89	89
12	พระนครศรีอยุธยา	1	98.73	ผ่านดีเยี่ยม	156	100	ผ่านดีเยี่ยม	158	158
13	นครสวรรค์	6	98.60	ผ่านดีเยี่ยม	141	100	ผ่านดีเยี่ยม	143	143
14	สงขลา	9	98.58	ผ่านดีเยี่ยม	139	100	ผ่านดีเยี่ยม	141	141
15	เชียงใหม่	5	98.58	ผ่านดีเยี่ยม	208	100	ผ่านดีเยี่ยม	211	211
16	ปราจีนบุรี	2	98.57	ผ่านดีเยี่ยม	69	100	ผ่านดีเยี่ยม	70	70
17	ประจวบคีรีขันธ์	7	98.36	ผ่านดีเยี่ยม	60	100	ผ่านดีเยี่ยม	61	61
18	ชัยนาท	1	98.33	ผ่านดีเยี่ยม	59	100	ผ่านดีเยี่ยม	60	60
19	ลำพูน	5	98.28	ผ่านดีเยี่ยม	57	100	ผ่านดีเยี่ยม	58	58
20	ตราด	2	97.73	ผ่านดีเยี่ยม	43	100	ผ่านดีเยี่ยม	44	44
21	ร้อยเอ็ด	4	97.54	ผ่านดีเยี่ยม	198	100	ผ่านดีเยี่ยม	203	203
22	สกลนคร	4	97.16	ผ่านดีเยี่ยม	137	100	ผ่านดีเยี่ยม	141	141
23	พิษณุโลก	6	97.09	ผ่านดีเยี่ยม	100	100	ผ่านดีเยี่ยม	103	103
24	ตรัง	9	97.00	ผ่านดีเยี่ยม	97	100	ผ่านดีเยี่ยม	100	100
25	ปทุมธานี	1	96.92	ผ่านดีเยี่ยม	63	100	ผ่านดีเยี่ยม	65	65
26	สุโขทัย	6	96.70	ผ่านดีเยี่ยม	88	100	ผ่านดีเยี่ยม	91	91
27	กาฬสินธุ์	4	96.69	ผ่านดีเยี่ยม	146	100	ผ่านดีเยี่ยม	151	151
28	เชียงราย	5	96.53	ผ่านดีเยี่ยม	139	100	ผ่านดีเยี่ยม	144	144
29	ฉะเชิงเทรา	2	96.33	ผ่านดีเยี่ยม	105	100	ผ่านดีเยี่ยม	109	109
30	ชุมพร	8	96.20	ผ่านดีเยี่ยม	76	100	ผ่านดีเยี่ยม	79	79
31	พังงา	8	96.15	ผ่านดีเยี่ยม	50	100	ผ่านดีเยี่ยม	52	52
32	ขอนแก่น	4	95.56	ผ่านดีเยี่ยม	215	100	ผ่านดีเยี่ยม	225	225

ลำดับที่	จังหวัด	ภาค	ระดับการขับเคลื่อนจริยธรรม ปี 2567			เป้าหมายมาตรการขับเคลื่อนจริยธรรม ปี 2568			จำนวนหน่วยงานในจังหวัด (แห่ง)
			คะแนนเฉลี่ย	ระดับ	แห่ง	คะแนนเฉลี่ย	ระดับ	แห่ง	
33	ยะลา	9	95.31	ผ่านดีเยี่ยม	61	100	ผ่านดีเยี่ยม	64	64
34	อำนาจเจริญ	3	95.31	ผ่านดีเยี่ยม	61	100	ผ่านดีเยี่ยม	64	64
35	ลพบุรี	1	95.24	ผ่านดีเยี่ยม	120	100	ผ่านดีเยี่ยม	126	126
36	กำแพงเพชร	6	94.44	ผ่าน	85	100	ผ่านดีเยี่ยม	90	90
37	ตาก	6	94.20	ผ่าน	65	100	ผ่านดีเยี่ยม	69	69
38	ลำปาง	5	94.17	ผ่าน	97	100	ผ่านดีเยี่ยม	103	103
39	พิจิตร	6	94.12	ผ่าน	96	100	ผ่านดีเยี่ยม	102	102
40	สุพรรณบุรี	7	93.70	ผ่าน	119	100	ผ่านดีเยี่ยม	127	127
41	สระบุรี	1	93.58	ผ่าน	102	100	ผ่านดีเยี่ยม	109	109
42	ระนอง	8	93.55	ผ่าน	29	100	ผ่านดีเยี่ยม	31	31
43	นนทบุรี	1	93.48	ผ่าน	43	100	ผ่านดีเยี่ยม	46	46
44	กาญจนบุรี	7	93.44	ผ่าน	114	100	ผ่านดีเยี่ยม	122	122
45	สุรินทร์	3	93.06	ผ่าน	161	100	ผ่านดีเยี่ยม	173	173
46	เพชรบุรี	7	92.94	ผ่าน	79	100	ผ่านดีเยี่ยม	85	85
47	สตูล	9	92.86	ผ่าน	39	100	ผ่านดีเยี่ยม	42	42
48	สิงห์บุรี	1	92.86	ผ่าน	39	100	ผ่านดีเยี่ยม	42	42
49	ชัยภูมิ	3	92.31	ผ่าน	132	100	ผ่านดีเยี่ยม	143	143
50	เพชรบูรณ์	6	92.19	ผ่าน	118	100	ผ่านดีเยี่ยม	128	128
51	พัทลุง	9	91.89	ผ่าน	68	100	ผ่านดีเยี่ยม	74	74
52	จันทบุรี	2	91.46	ผ่าน	75	100	ผ่านดีเยี่ยม	82	82
53	ระยอง	2	91.18	ผ่าน	62	100	ผ่านดีเยี่ยม	68	68
54	ชลบุรี	2	90.91	ผ่าน	90	100	ผ่านดีเยี่ยม	99	99
55	อุทัยธานี	6	90.63	ผ่าน	58	100	ผ่านดีเยี่ยม	64	64
56	นครราชสีมา	3	90.12	ผ่าน	301	100	ผ่านดีเยี่ยม	334	334
57	ยโสธร	3	89.77	ผ่าน	79	100	ผ่านดีเยี่ยม	88	88
58	สระแก้ว	2	89.39	ผ่าน	59	100	ผ่านดีเยี่ยม	66	66
59	แม่ฮ่องสอน	5	88.00	ผ่าน	44	100	ผ่านดีเยี่ยม	50	50
60	สมุทรปราการ	1	87.76	ผ่าน	43	100	ผ่านดีเยี่ยม	49	49
61	พะเยา	5	87.50	ผ่าน	63	100	ผ่านดีเยี่ยม	72	72
62	อุตรดิตถ์	6	87.50	ผ่าน	70	100	ผ่านดีเยี่ยม	80	80
63	มุกดาหาร	4	87.27	ผ่าน	48	100	ผ่านดีเยี่ยม	55	55
64	เลย	4	87.13	ผ่าน	88	100	ผ่านดีเยี่ยม	101	101
65	กระบี่	8	87.10	ผ่าน	54	100	ผ่านดีเยี่ยม	62	62
66	สุราษฎร์ธานี	8	86.96	ผ่าน	120	100	ผ่านดีเยี่ยม	138	138
67	อุบลราชธานี	3	86.19	ผ่าน	206	100	ผ่านดีเยี่ยม	239	239
68	นครพนม	4	85.58	ผ่าน	89	100	ผ่านดีเยี่ยม	104	104
69	ศรีสะเกษ	3	85.25	ผ่าน	185	100	ผ่านดีเยี่ยม	217	217

ลำดับที่	จังหวัด	ภาค	ระดับการขับเคลื่อนจริยธรรม ปี 2567			เป้าหมายมาตรการขับเคลื่อนจริยธรรม ปี 2568			จำนวนหน่วยงานในจังหวัด (แห่ง)
			คะแนนเฉลี่ย	ระดับ	แห่ง	คะแนนเฉลี่ย	ระดับ	แห่ง	
70	บุรีรัมย์	3	84.69	ต้องปรับปรุง	176	100	ผ่านดีเยี่ยม	208	208[14]
71	นครศรีธรรมราช	8	84.32	ต้องปรับปรุง	156	100	ผ่านดีเยี่ยม	185	185
72	มหาสารคาม	4	82.52	ต้องปรับปรุง	118	100	ผ่านดีเยี่ยม	143	143
73	ราชบุรี	7	81.25	ต้องปรับปรุง	91	100	ผ่านดีเยี่ยม	112	112
74	อุดรธานี	4	81.22	ต้องปรับปรุง	147	100	ผ่านดีเยี่ยม	181	181
75	หนองบัวลำภู	4	80.88	ต้องปรับปรุง	55	100	ผ่านดีเยี่ยม	68	68
76	นครนายก	2	80.43	ต้องปรับปรุง	37	100	ผ่านดีเยี่ยม	46	46
รวมจำนวน					**7,238**			**7,848**	**7,848**

[14] องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ เข้าร่วมประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 จำนวน 208 แห่ง ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 จำนวน 1 แห่ง เนื่องจากมีการยุบเลิกเทศบาลตำบลอิสาณ จังหวัดบุรีรัมย์ และยกฐานะเทศบาลเมืองบุรีรัมย์เป็นเทศบาลนครบุรีรัมย์ ; ประกาศสำนักงาน ป.ป.ช. เรื่อง การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ลงวันที่ 26 กันยายน 2567

ส่วนที่ 5
ตัวอย่างการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ
การขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1. การเปิดเผยข้อมูลสาธารณะตามหลักเกณฑ์การประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

การประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ในส่วนของแบบวัดการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment : OIT) ซึ่งเป็นแบบวัดที่ให้หน่วยงานแสดงหลักฐานว่ามีการเปิดเผยข้อมูลตามที่กำหนดต่อสาธารณชน ผ่านการระบุ URL ที่เชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ของหน่วยงานลงในระบบ ITAS โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บข้อมูลจากเว็บไซต์ของหน่วยงาน และทำการประเมินระดับการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะของหน่วยงานที่ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้จากเว็บไซต์หลักของหน่วยงาน โดยแบบวัดการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะที่ส่งเสริมการขับเคลื่อนจริยธรรม คือ ข้อ O16 ประมวลจริยธรรมและการขับเคลื่อนจริยธรรม กำหนดให้หน่วยงานแสดงข้อมูล ดังนี้

ข้อ	ข้อมูล	องค์ประกอบด้านข้อมูล	ระดับคะแนน
O16	**ประมวลจริยธรรมและการขับเคลื่อนจริยธรรม**	○ แสดงประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ* ○ แสดงผลการเสริมสร้างมาตรฐานทางจริยธรรมให้แก่เจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน ที่มีรายละเอียดอย่างน้อยประกอบด้วย (1) การจัดตั้งทีมให้คำปรึกษาตอบคำถามทางจริยธรรมหรือคณะทำงานขับเคลื่อนเรื่องจริยธรรม โดยให้แสดงเป็นคำสั่งแต่งตั้งที่เป็นทางการ (2) แนวปฏิบัติ Dos & Don'ts เพื่อลดความสับสนเกี่ยวกับพฤติกรรมสีเทา และเป็นแนวทางในการประพฤติตนทางจริยธรรม ที่จัดทำขึ้นโดยหน่วยงาน (3) ผลการฝึกอบรมที่มีการสอดแทรกสาระด้านจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐในหลักสูตร หรือผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมที่ดำเนินการโดยหน่วยงาน ในปี พ.ศ. 2568 *การแสดงประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีรายละเอียดดังนี้ 1) กรณีประมวลจริยธรรมจะต้องดำเนินการโดยองค์กรที่มีหน้าที่ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562 2) กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องแสดงประมวลจริยธรรมจำนวน 3 ฉบับ ได้แก่ ประมวลจริยธรรมผู้บริหารท้องถิ่น ประมวลจริยธรรมสมาชิกสภาท้องถิ่น และประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น เรื่อง ประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น	**100 คะแนน** : เปิดเผยข้อมูลครบถ้วนตามองค์ประกอบที่กำหนดและเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด **0 คะแนน :** เปิดเผยข้อมูลไม่ครบถ้วนตามองค์ประกอบที่กำหนดหรือไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

2. ตัวอย่างการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ

2.1 การแสดงประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องเปิดเผยข้อมูลประมวลจริยธรรม จำนวน 3 ฉบับ ได้แก่ ประมวลจริยธรรมผู้บริหารท้องถิ่น ประมวลจริยธรรมสมาชิกสภาท้องถิ่น และประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น เรื่อง ประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น

➢ ประมวลจริยธรรมผู้บริหารท้องถิ่น

ประมวลจริยธรรมผู้บริหารท้องถิ่น

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๖ วรรคสาม บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้น ๆ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว และพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๕ ได้กำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อใช้เป็นหลักสำคัญในการจัดทำประมวลจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ระเบียบคณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำประมวลจริยธรรม ข้อกำหนดจริยธรรม และกระบวนการรักษาจริยธรรมของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓ ประกอบกับมติคณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรม ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๓ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจึงกำหนดให้มีประมวลจริยธรรมผู้บริหารท้องถิ่นไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประมวลจริยธรรมนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ในประมวลจริยธรรมนี้

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง แต่ไม่รวมถึงกรุงเทพมหานคร

“ผู้บริหารท้องถิ่น” หมายความว่า

(๑) นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี นายกองค์การบริหารส่วนตำบล นายกเมืองพัทยา

(๒) รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด รองนายกเทศมนตรี รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกเมืองพัทยา

(๓) เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เลขานุการนายกเทศมนตรี เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล เลขานุการนายกเมืองพัทยา ผู้ช่วยเลขานุการนายกเมืองพัทยา

(๔) ที่ปรึกษานายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี ประธานที่ปรึกษา และที่ปรึกษานายกเมืองพัทยา

(๕) ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น เลขานุการผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยเลขานุการผู้บริหารท้องถิ่น ประธานที่ปรึกษาและที่ปรึกษาท้องถิ่นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง

ข้อ ๓ ผู้บริหารท้องถิ่นต้องยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยต้องดำรงตน ดังต่อไปนี้

(๑) ปกป้อง ดูแล และยึดถือประโยชน์ของชาติเป็นสำคัญ พิทักษ์รักษาไว้ซึ่งเอกราชและอธิปไตยของชาติ และไม่ประพฤติตนอันอาจก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อเกียรติภูมิของชาติ

(๒) ยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม ตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ และเคารพความแตกต่างของแต่ละศาสนา

(๓) จงรักภักดีและเทิดทูนไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์

(๔) ยึดมั่นและธำรงไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(๕) เป็นแบบอย่างที่ดีในการรักษาไว้และปฏิบัติตามซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทุกประการ

ข้อ ๔ ผู้บริหารท้องถิ่นพึงปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่ โดยอย่างน้อยต้องดำรงตน ดังต่อไปนี้

(๑) ปฏิบัติหน้าที่เพื่อรับใช้ประเทศชาติและประชาชนอย่างเต็มความสามารถ ด้วยความรับผิดชอบ ยึดมั่นในหลักนิติธรรม ซื่อสัตย์สุจริต เสียสละ เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และปราศจากอคติ

(๒) ไม่ใช้หรือยินยอมให้ผู้อื่นใช้สถานะหรือตำแหน่งของตน ไปแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น ไม่ว่าจะเป็นประโยชน์ในทางทรัพย์สินหรือไม่ก็ตาม

(๓) ไม่เรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นในประการที่อาจทำให้กระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติหน้าที่

(๔) ไม่ร่วมมือหรือสนับสนุนการทุจริตและประพฤติมิชอบทุกรูปแบบ

(๕) ไม่ใช้หรือบิดเบือนข้อมูลข่าวสารของราชการเพื่อให้เกิดความเข้าใจผิด หรือเพื่อผลประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่น

(๖) ไม่กระทำการใดที่ก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อเกียรติศักดิ์ของการดำรงตำแหน่ง

(๗) แสดงความรับผิดชอบตามควรแก่กรณีเมื่อปฏิบัติหน้าที่บกพร่องหรือผิดพลาด

ข้อ ๕ ผู้บริหารท้องถิ่นพึงกล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม โดยต้องดำรงตนดังต่อไปนี้

(๑) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความยุติธรรม เป็นกลาง และปราศจากอคติ โดยไม่หวั่นไหวต่ออิทธิพลแรงกดดัน หรือกระแสสังคม อันมิชอบด้วยกฎหมาย

(๒) ยึดมั่นในกฎหมายและไม่ใช้ช่องว่างทางกฎหมายเพื่อเอื้อประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่น

(๓) คำนึงถึงระบบคุณธรรมในการแต่งตั้งผู้สมควรดำรงตำแหน่งต่าง ๆ

(๔) ต้องเปิดเผยข้อมูลการทุจริต การใช้อำนาจในทางที่ผิด การฉ้อฉล หลอกลวง หรือการกระทำอื่นใดที่ทำให้ราชการเสียหายต่อเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ

(๕) เปิดเผยหรือให้ข้อมูลข่าวสารอันอยู่ในความรับผิดชอบของตน อย่างถูกต้อง ครบถ้วน และไม่บิดเบือน แก่ประชาชน

ข้อ ๖ ผู้บริหารท้องถิ่นพึงยึดถือประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติและความผาสุกของประชาชนโดยรวม และมีจิตสาธารณะ โดยอย่างน้อยต้องดำรงตน ดังต่อไปนี้

(๑) มีอุดมการณ์ในการทำงานเพื่อประเทศชาติและต้องถือเอาผลประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนเป็นสิ่งสูงสุด

(๒) ไม่กระทำการอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญและกฎหมาย

(๓) ไม่นำข้อมูลข่าวสารอันเป็นความลับของราชการ ซึ่งตนได้มาในระหว่างอยู่ในตำแหน่งไปใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่เอกชน ทั้งในระหว่างการดำรงตำแหน่งและเมื่อพ้นจากตำแหน่ง

(๔) มีจิตสาธารณะ จิตอาสา และอุทิศตนปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติและความผาสุกของประชาชนโดยรวม

(๕) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบโดยมุ่งหมายให้ทุกภาคส่วนในสังคมอยู่ร่วมกันอย่างเป็นธรรม ผาสุก และสามัคคีปรองดอง

ข้อ ๗ ผู้บริหารท้องถิ่นพึงปฏิบัติหน้าที่โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน โดยอย่างน้อยต้องดำรงตน ดังต่อไปนี้

(๑) ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มกำลังความสามารถโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน ที่มีคุณภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้

(๒) ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบแบบแผนของทางราชการ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนเป็นสำคัญ

(๓) อุทิศเวลาแก่ราชการ ไม่เบียดบังเวลาราชการไปประกอบธุรกิจหรือกระทำการอื่นใดเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่น

(๔) เอาใจใส่ทุกข์สุขและรับฟังเรื่องราวร้องทุกข์ของประชาชนและรีบหาทางช่วยเหลืออย่างเร่งด่วนและเท่าเทียมกัน

(๕) รักษาความลับของราชการ เว้นแต่เป็นการปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจตามกฎหมาย

(๖) รักษาทรัพย์สินของราชการและใช้ทรัพย์สินของราชการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์อย่างประหยัด คุ้มค่า ระมัดระวังมิให้เสียหายหรือสิ้นเปลืองโดยไม่จำเป็น และไม่นำไปใช้เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่น

ข้อ ๘ ผู้บริหารท้องถิ่นพึงปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ โดยอย่างน้อยต้องดำรงตน ดังต่อไปนี้

(๑) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม เสมอภาค เท่าเทียม ปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติโดยการใช้ความรู้สึกหรือความสัมพันธ์ส่วนตัว หรือเหตุผลของความแตกต่าง ทางเชื้อชาติ ถิ่นกำเนิด

ศาสนา เพศ เพศสภาพ อายุ ความพิการ สภาพทางกาย สุขภาพ หรือสถานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม รวมทั้งเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

(๒) ปฏิบัติต่อประชาชน ผู้ร่วมงาน และผู้เกี่ยวข้องอย่างให้เกียรติ

(๓) ไม่ใช้สถานะหรือตำแหน่งการเป็นผู้บริหารท้องถิ่นเข้าไปก้าวก่าย หรือแทรกแซงการปฏิบัติราชการ การดำเนินงาน การบรรจุ แต่งตั้ง โยกย้าย โอน เลื่อนตำแหน่ง เลื่อนเงินเดือน และการดำเนินการทางวินัยหรือการให้พ้นจากตำแหน่งของข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือกิจการที่รัฐถือหุ้นใหญ่ ทั้งนี้ เว้นแต่เป็นการปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจตามกฎหมาย

(๔) ไม่ยินยอมให้คู่สมรส ญาติสนิท บุคคลในครอบครัว หรือผู้ใกล้ชิดก้าวก่าย หรือแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่ของตนเองหรือผู้อื่น

(๕) ปฏิบัติต่อองค์กรธุรกิจที่ติดต่อทำธุรกิจกับหน่วยงานของรัฐตามระเบียบ และขั้นตอนอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่เลือกปฏิบัติ

ข้อ ๙ ผู้บริหารท้องถิ่นพึงดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการโดยอย่างน้อยต้องดำรงตน ดังต่อไปนี้

(๑) รักษาจรรยาของตนให้ดี น้อมนำพระบรมราโชวาท หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และหลักคำสอนทางศาสนามาใช้ในการดำเนินชีวิต

(๒) เป็นแบบอย่างที่ดีในการเป็นพลเมืองดี ด้วยการเคารพและปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด

(๓) ปฏิบัติตนอยู่ในกรอบจริยธรรม คุณธรรม และศีลธรรม ทั้งโดยส่วนตัว และโดยหน้าที่ความรับผิดชอบต่อสาธารณชน

(๔) เป็นแบบอย่างที่ดีในการรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงาม รวมทั้งรักษาเอกลักษณ์ของความเป็นชาติไทย

(๕) เคารพและไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น ไม่แสดงกิริยาหรือใช้วาจา อันไม่สุภาพอาฆาตมาดร้าย หรือใส่ร้ายหรือเสียดสีบุคคลใด

(๖) วางตนให้เป็นที่เชื่อถือศรัทธาของประชาชน และระมัดระวังมิให้การประกอบวิชาชีพ อาชีพ หรือการงานของตนเอง คู่สมรส ญาติสนิท หรือบุคคลในครอบครัวของตน มีลักษณะเป็นการกระทบกระเทือนต่อความเชื่อถือศรัทธาของประชาชน

(๗) ไม่รับของขวัญ ของกำนัล ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคลอื่น และจะต้องดูแลให้คู่สมรส ญาติสนิท หรือบุคคลในครอบครัวของตนปฏิบัติเช่นเดียวกันด้วย เว้นแต่เป็นการรับจากการให้โดยธรรมจรรยาและการรับที่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายให้รับได้

(๘) ไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ จนเป็นเหตุทำให้ผู้ถูกกระทำได้รับความเดือดร้อนเสียหาย หรือกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ โดยผู้ถูกกระทำ อยู่ในภาวะ

จำยอมต้องยอมรับในการกระทำนั้น และไม่นำความสัมพันธ์ทางเพศที่ตนมีต่อบุคคลใด มาเป็นเหตุหรือมีอิทธิพลครอบงำให้ใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติหน้าที่อันเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลใด

(๙) ไม่คบหาหรือให้การสนับสนุนแก่ผู้ประพฤติผิดกฎหมาย ผู้มีอิทธิพล หรือผู้มีความประพฤติหรือมีชื่อในทางเสื่อมเสีย อันอาจกระทบกระเทือนต่อความเชื่อถือศรัทธาของประชาชน

ข้อ ๑๐ ผู้บริหารท้องถิ่นพึงปฏิบัติงานตามหน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น การจัดทำบริการสาธารณะ และการใช้จ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพสูงสุด เหมาะสม สอดคล้องกับบริบท สภาพปัญหาและความเสี่ยงทางจริยธรรม ภูมิสังคม ความเป็นอยู่และวิถีของชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณีอันดีงาม เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนในท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

ข้อ ๑๑ ให้บุคคล ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้างและผู้ปฏิบัติงานอื่นที่ผู้บริหารท้องถิ่นแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานยึดถือปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ด้วย

ข้อ ๑๒ ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามประมวลจริยธรรมนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕
พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

➢ ประมวลจริยธรรมสมาชิกสภาท้องถิ่น

ประมวลจริยธรรมสมาชิกสภาท้องถิ่น

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๖ วรรคสาม บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้น ๆ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว และพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๕ ได้กำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อใช้เป็นหลักสำคัญในการจัดทำประมวลจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ระเบียบคณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำประมวลจริยธรรม ข้อกำหนดจริยธรรม และกระบวนการรักษาจริยธรรมของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓ ประกอบกับมติคณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรม ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๓ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจึงกำหนดให้มีประมวลจริยธรรมสมาชิกสภาท้องถิ่นไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประมวลจริยธรรมนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ในประมวลจริยธรรมนี้

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง แต่ไม่รวมถึงกรุงเทพมหานคร

“สภาท้องถิ่น” หมายความว่า สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด สภาเทศบาล สภาองค์การบริหารส่วนตำบล สภาเมืองพัทยา และสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง แต่ไม่รวมถึงสภากรุงเทพมหานคร

“สมาชิกสภาท้องถิ่น” ได้แก่ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด สมาชิกสภาเทศบาล สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาเมืองพัทยา และสมาชิกสภาท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง แต่ไม่รวมถึงสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร

ข้อ ๓ สมาชิกสภาท้องถิ่นต้องยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยต้องดำรงตน ดังต่อไปนี้

(๑) ปกป้อง ดูแล และยึดถือประโยชน์ของชาติเป็นสำคัญ พิทักษ์รักษาไว้ซึ่งเอกราชและอธิปไตยของชาติ และไม่ประพฤติตนอันอาจก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อเกียรติภูมิของชาติ

(๒) ยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม ตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ และเคารพความแตกต่างของแต่ละศาสนา

(๓) จงรักภักดีและเทิดทูนไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์

(๔) ยึดมั่นและธำรงไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(๕) เป็นแบบอย่างที่ดีในการรักษาไว้และปฏิบัติตามซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทุกประการ

ข้อ ๔ สมาชิกสภาท้องถิ่นพึงปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดีและรับผิดชอบต่อหน้าที่ โดยอย่างน้อยต้องดำรงตน ดังต่อไปนี้

(๑) ปฏิบัติหน้าที่เพื่อรับใช้ประเทศชาติและประชาชนอย่างเต็มความสามารถ ด้วยความรับผิดชอบ ยึดมั่นในหลักนิติธรรม ซื่อสัตย์สุจริต เสียสละ เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และปราศจากอคติ

(๒) ไม่ใช้หรือยินยอมให้ผู้อื่นใช้สถานะหรือตำแหน่งของตน ไปแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น ไม่ว่าจะเป็นประโยชน์ในทางทรัพย์สินหรือไม่ก็ตาม

(๓) ไม่เรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นในประการที่อาจทำให้กระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติหน้าที่

(๔) ไม่ร่วมมือหรือสนับสนุนการทุจริตและประพฤติมิชอบทุกรูปแบบ

(๕) ไม่ใช้หรือบิดเบือนข้อมูลข่าวสารของราชการเพื่อให้เกิดความเข้าใจผิด หรือเพื่อผลประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่น

(๖) ไม่กระทำการใดที่ก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อเกียรติศักดิ์ของการดำรงตำแหน่ง

(๗) แสดงความรับผิดชอบตามควรแก่กรณีเมื่อปฏิบัติหน้าที่บกพร่องหรือผิดพลาด

ข้อ ๕ สมาชิกสภาท้องถิ่นพึงกล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม โดยต้องดำรงตนดังต่อไปนี้

(๑) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความยุติธรรม เป็นกลาง และปราศจากอคติ โดยไม่หวั่นไหวต่ออิทธิพลแรงกดดัน หรือกระแสสังคม อันมิชอบด้วยกฎหมาย

(๒) ยึดมั่นในกฎหมายและไม่ใช้ช่องว่างทางกฎหมายเพื่อเอื้อประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่น

(๓) คำนึงถึงระบบคุณธรรมในการแต่งตั้งผู้สมควรดำรงตำแหน่งต่าง ๆ

(๔) ต้องเปิดเผยข้อมูลการทุจริต การใช้อำนาจในทางที่ผิด การฉ้อฉล หลอกลวง หรือการกระทำอื่นใดที่ทำให้ราชการเสียหายต่อเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ

(๕) เปิดเผยหรือให้ข้อมูลข่าวสารอันอยู่ในความรับผิดชอบของตน อย่างถูกต้อง ครบถ้วน และไม่บิดเบือนแก่ประชาชน

ข้อ ๖ สมาชิกสภาท้องถิ่นพึงยึดถือประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติและความผาสุกของประชาชนโดยรวม และมีจิตสาธารณะ โดยอย่างน้อยต้องดำรงตน ดังต่อไปนี้

(๑) มีอุดมการณ์ในการทำงานเพื่อประเทศชาติและต้องถือเอาผลประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนเป็นสิ่งสูงสุด

(๒) ไม่กระทำการอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญและกฎหมาย

(๓) ไม่นำข้อมูลข่าวสารอันเป็นความลับของราชการ ซึ่งตนได้มาในระหว่างอยู่ในตำแหน่งไปใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่เอกชน ทั้งในระหว่างการดำรงตำแหน่งและเมื่อพ้นจากตำแหน่ง

(๔) มีจิตสาธารณะ จิตอาสา และอุทิศตนปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติและความผาสุกของประชาชนโดยรวม

(๕) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบโดยมุ่งหมายให้ทุกภาคส่วนในสังคมอยู่ร่วมกันอย่างเป็นธรรม ผาสุก และสามัคคีปรองดอง

ข้อ ๗ สมาชิกสภาท้องถิ่นพึงปฏิบัติหน้าที่โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน โดยอย่างน้อยต้องดำรงตนดังต่อไปนี้

(๑) ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มกำลังความสามารถโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน ที่มีคุณภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้

(๒) ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบแบบแผนของทางราชการ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนเป็นสำคัญ

(๓) อุทิศเวลาแก่ราชการ ไม่เบียดบังเวลาราชการไปประกอบธุรกิจหรือกระทำการอื่นใดเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่น

(๔) เอาใจใส่ทุกข์สุขและรับฟังเรื่องราวร้องทุกข์ของประชาชนและรีบหาทางช่วยเหลืออย่างเร่งด่วนและเท่าเทียมกัน

(๕) รักษาความลับของราชการ เว้นแต่เป็นการปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจตามกฎหมาย

(๖) รักษาทรัพย์สินของราชการและใช้ทรัพย์สินของราชการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์อย่างประหยัด คุ้มค่า ระมัดระวังมิให้เสียหายหรือสิ้นเปลืองโดยไม่จำเป็น และไม่นำไปใช้เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่น

ข้อ ๘ สมาชิกสภาท้องถิ่นพึงปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ โดยอย่างน้อยต้องดำรงตน ดังต่อไปนี้

(๑) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม เสมอภาค เท่าเทียม ปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติโดยการใช้ความรู้สึกหรือความสัมพันธ์ส่วนตัว หรือเหตุผลของความแตกต่าง ทางเชื้อชาติ ถิ่นกำเนิด ศาสนา เพศ เพศสภาพ อายุ ความพิการ สภาพทางกาย สุขภาพ หรือสถานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม รวมทั้งเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

(๒) ปฏิบัติต่อประชาชน ผู้ร่วมงาน และผู้เกี่ยวข้องอย่างให้เกียรติ

(๓) ไม่ใช้สถานะหรือตำแหน่งการเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นเข้าไปก้าวก่าย หรือแทรกแซงการปฏิบัติราชการ การดำเนินงาน การบรรจุ แต่งตั้ง โยกย้าย โอน เลื่อนตำแหน่ง เลื่อนเงินเดือน

และการดำเนินการทางวินัยหรือการให้พ้นจากตำแหน่งของข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือกิจการที่รัฐถือหุ้นใหญ่

(๔) ไม่ยินยอมให้คู่สมรส ญาติสนิท บุคคลในครอบครัว หรือผู้ใกล้ชิดก้าวก่าย หรือแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่ของตนเองหรือผู้อื่น

(๕) ปฏิบัติต่อองค์กรธุรกิจที่ติดต่อทำธุรกิจกับหน่วยงานของรัฐตามระเบียบ และขั้นตอนอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่เลือกปฏิบัติ

ข้อ ๙ สมาชิกสภาท้องถิ่นพึงดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ โดยอย่างน้อยต้องดำรงตน ดังต่อไปนี้

(๑) รักษาจรรยาของตนให้ดี น้อมนำพระบรมราโชวาท หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และหลักคำสอนทางศาสนามาใช้ในการดำเนินชีวิต

(๒) เป็นแบบอย่างที่ดีในการเป็นพลเมืองดี ด้วยการเคารพและปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด

(๓) ปฏิบัติตนอยู่ในกรอบจริยธรรม คุณธรรม และศีลธรรม ทั้งโดยส่วนตัว และโดยหน้าที่ความรับผิดชอบต่อสาธารณชน

(๔) เป็นแบบอย่างที่ดีในการรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงาม รวมทั้งรักษาเอกลักษณ์ของความเป็นชาติไทย

(๕) เคารพและไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น ไม่แสดงกิริยาหรือใช้วาจา อันไม่สุภาพอาฆาตมาดร้าย หรือใส่ร้ายหรือเสียดสีบุคคลใด

(๖) วางตนให้เป็นที่เชื่อถือศรัทธาของประชาชน และระมัดระวังมิให้การประกอบวิชาชีพอาชีพ หรือการงานของตนเอง คู่สมรส ญาติสนิท หรือบุคคลในครอบครัวของตน มีลักษณะเป็นการกระทบกระเทือนต่อความเชื่อถือศรัทธาของประชาชน

(๗) ไม่รับของขวัญ ของกำนัล ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคลอื่น และจะต้องดูแลให้คู่สมรส ญาติสนิท หรือบุคคลในครอบครัวของตนปฏิบัติเช่นเดียวกันด้วย เว้นแต่เป็นการรับจากการให้โดยธรรมจรรยาและการรับที่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายให้รับได้

(๘) ไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ จนเป็นเหตุทำให้ผู้ถูกกระทำได้รับความเดือดร้อนเสียหาย หรือกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ โดยผู้ถูกกระทำ อยู่ในภาวะจำยอมต้องยอมรับในการกระทำนั้น และไม่นำความสัมพันธ์ทางเพศที่ตนมีต่อบุคคลใด มาเป็นเหตุหรือมีอิทธิพลครอบงำให้ใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติหน้าที่อันเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลใด

(๙) ไม่คบหาหรือให้การสนับสนุนแก่ผู้ประพฤติผิดกฎหมาย ผู้มีอิทธิพล หรือผู้มีความประพฤติหรือมีชื่อในทางเสื่อมเสีย อันอาจกระทบกระเทือนต่อความเชื่อถือศรัทธาของประชาชน

ข้อ ๑๐ สมาชิกสภาท้องถิ่นพึงรักษาไว้และปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่นและมติของที่ประชุมโดยเคร่งครัด โดยอย่างน้อยต้องดำรงตน ดังต่อไปนี้

(๑) สมาชิกสภาท้องถิ่นต้องรักษาไว้ซึ่งชื่อเสียงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และไม่กระทำการใด ๆ อันอาจก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อเกียรติภูมิของประเทศชาติและสภาท้องถิ่น

(๒) สมาชิกสภาท้องถิ่นต้องกล้ายืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้องเป็นธรรม ยึดมั่นหลักการในการปฏิบัติหน้าที่โดยปราศจากอคติใด ๆ

(๓) สมาชิกสภาท้องถิ่นต้องเคารพสิทธิ เสรีภาพส่วนบุคคลของผู้อื่น ไม่แสดงกิริยาหรือใช้วาจาอันไม่สุภาพ มีลักษณะเป็นการดูหมิ่น หมิ่นประมาท เสียดสีหรือใส่ร้ายป้ายสีบุคคลใด หรือนำเอาเรื่องที่เป็นเท็จมาอภิปรายแสดงความเห็นในที่ประชุม หรือที่อื่นใด

(๔) สมาชิกสภาท้องถิ่นต้องไม่แสดงอาการข่มขู่ อาฆาตมาดร้าย หรือใช้กำลังประทุษร้ายต่อบุคคลอื่นในที่ประชุม บริเวณสภา หรือที่อื่นใด

(๕) สมาชิกสภาท้องถิ่นต้องอุทิศเวลาให้แก่การประชุม โดยคำนึงถึงการตรงต่อเวลาและต้องไม่ขาดการประชุมโดยไม่จำเป็น เว้นแต่ในกรณีเจ็บป่วย หรือมีเหตุสุดวิสัย

(๖) สมาชิกสภาท้องถิ่นต้องพิจารณาข้อบัญญัติ ญัตติ กระทู้ หรือเรื่องร้องทุกข์ที่เป็นประโยชน์ต่อท้องถิ่น ประเทศชาติและประชาชนส่วนรวมโดยเร็ว

(๗) สมาชิกสภาท้องถิ่นต้องพิจารณาและให้ความเห็นชอบให้บุคคลดำรงตำแหน่งใดตามบทบัญญัติของกฎหมาย โดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลดังกล่าวด้วย

(๘) สมาชิกสภาท้องถิ่นต้องระมัดระวังการปฏิบัติงาน หรือการปฏิบัติหน้าที่ของบุคคลใกล้ชิดมิให้มีการกระทำใด ๆ อันเป็นที่เสื่อมเสียแก่สภาท้องถิ่น หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๙) สมาชิกสภาท้องถิ่นพึงเสนอข้อมูลต่อที่ประชุมหรือต่อสาธารณะ เมื่อพบเห็นการกระทำที่ทำให้ราชการ ผู้อื่นหรือประชาชนเสียหาย การใช้อำนาจในทางที่ผิด และการทุจริตประพฤติมิชอบของผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๑๐) สมาชิกสภาท้องถิ่นต้องแต่งกายสุภาพเรียบร้อยตามข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่นให้เกียรติและเคารพต่อสถานที่ และสำรวมกิริยาวาจาในที่ประชุมสภา

(๑๑) สมาชิกสภาท้องถิ่นผู้ใดทราบถึงข้อเท็จจริงที่อาจทำให้ตนขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม ให้สมาชิกสภาท้องถิ่นผู้นั้นแจ้งประธานสภาท้องถิ่นทราบ

ข้อ ๑๑ สมาชิกสภาท้องถิ่นพึงปฏิบัติงานตามหน้าที่และอำนาจสภาท้องถิ่น เพื่อให้การตราข้อบัญญัติท้องถิ่น การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น การจัดทำบริการสาธารณะ และการใช้จ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพสูงสุด เหมาะสม สอดคล้องกับบริบท สภาพปัญหาและความเสี่ยงทางจริยธรรม ภูมิสังคม ความเป็นอยู่และวิถีของชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณีอันดีงาม เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนในท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

ข้อ ๑๒ ให้บุคคล ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้างและผู้ปฏิบัติงานอื่นที่สภาท้องถิ่นแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานยึดถือปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ด้วย

ข้อ ๑๓ ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามประมวลจริยธรรมนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕
พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

➢ **ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น เรื่อง ประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น**

ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น
เรื่อง ประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๖ วรรคสาม บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้น ๆ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว และพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๕ ได้กำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมซึ่งเป็นหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อใช้เป็นหลักสำคัญในการจัดทำประมวลจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๓ (๑) (๗) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกอบกับระเบียบคณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำประมวลจริยธรรม ข้อกำหนดจริยธรรม และกระบวนการรักษาจริยธรรมของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓ คณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๔ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรม ในการประชุมครั้งที่ ๗/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๔ จึงกำหนดให้มีประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น เพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการประพฤติปฏิบัติตน ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น เรื่อง ประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ประกาศนี้

“พนักงานส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด พนักงานเทศบาล พนักงานส่วนตำบล พนักงานเมืองพัทยา และข้าราชการหรือพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง ให้หมายความรวมถึงพนักงานจ้าง ลูกจ้าง หรือผู้ปฏิบัติงานอื่นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่ไม่รวมถึงข้าราชการกรุงเทพมหานคร บุคลากรกรุงเทพมหานครและผู้ปฏิบัติงานอื่นในกรุงเทพมหานครตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานครและกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร

"องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น" หมายความว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง แต่ไม่รวมถึงกรุงเทพมหานคร

"กรรมการ" หมายความว่า กรรมการในคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น คณะกรรมการกลางข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด คณะกรรมการกลางพนักงานเทศบาล คณะกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบล คณะกรรมการข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด คณะกรรมการพนักงานเทศบาล คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล คณะกรรมการพนักงานเมืองพัทยา และคณะกรรมการข้าราชการหรือพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง ให้หมายความรวมถึงอนุกรรมการที่แต่งตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น แต่ไม่รวมถึงคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร และกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร

ข้อ ๔ พนักงานส่วนท้องถิ่นพึงปฏิบัติตนเพื่อรักษาจริยธรรม ดังต่อไปนี้

ก. จริยธรรมหลัก

(๑) ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยยึดถือผลประโยชน์ของประเทศชาติเป็นสำคัญ ประพฤติ ปฏิบัติตนอยู่ในกรอบศีลธรรมอันดีและเทิดทูนรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์

(๒) ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อหน้าที่ ปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมาตามกฎหมายและตามทำนองคลองธรรม โปร่งใส และมีจิตสำนึกที่ดี

(๓) กล้าตัดสินใจ และกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม และกล้าแสดงความคิดเห็นคัดค้าน หรือเสนอให้มีการลงโทษผู้ที่ทำสิ่งไม่ถูกต้อง

(๔) คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ

(๕) มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงานและภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๖) ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรม ปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติ โดยการใช้ความรู้สึกหรือความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือเหตุผลของความแตกต่างทางเชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพร่างกาย สถานะของบุคคลหรือฐานะทางเศรษฐกิจสังคม

(๗) ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ ด้วยการรักษาเกียรติศักดิ์ของความเป็นพนักงานส่วนท้องถิ่น รวมทั้งปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีและดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ข. จริยธรรมทั่วไป

(๑) ยึดมั่นธรรมาภิบาลและอุทิศตนเพื่อประโยชน์สุขแก่ประชาชน

(๒) ดูแลรักษาและใช้ทรัพย์สินของทางราชการอย่างประหยัด คุ้มค่า และระมัดระวังไม่ให้เกิดความเสียหาย

(๓) ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุภาพ เรียบร้อย และมีอัธยาศัยที่ดี

(๔) มุ่งบริการประชาชน และแก้ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ด้วยความเป็นธรรม รวดเร็ว เสมอภาค และเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

(๕) จัดทำบริการสาธารณะ และกิจกรรมสาธารณะ ต้องคำนึงถึงคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

(๖) ให้ข้อมูลข่าวสารตามข้อเท็จจริงแก่ประชาชนอันอยู่ในความรับผิดชอบของตนอย่างถูกต้องครบถ้วนและไม่บิดเบือน

(๗) เรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มขีดความสามารถให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

(๘) ไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม

(๙) ต้องปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมอย่างตรงไปตรงมา และไม่กระทำการเลี่ยงประมวลจริยธรรมนี้

ข้อ ๕ หากพนักงานส่วนท้องถิ่นผู้ใดจะต้องยึดถือหรือปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพตามกฎหมายหรือข้อบังคับอื่นใดที่กำหนดไว้โดยเฉพาะ นอกจากจะต้องรักษาจริยธรรมตามประกาศนี้แล้ว จะต้องยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพนั้นด้วย

ข้อ ๖ การจัดทำกระบวนการรักษาจริยธรรม แนวทางการจัดทำข้อกำหนดจริยธรรม เพิ่มเติมจากประมวลจริยธรรมให้สอดคล้องเหมาะสมแก่บทบาทภารกิจที่มีลักษณะเฉพาะของแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแนวทางการประพฤติปฏิบัติตนตามประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น รวมทั้งหลักเกณฑ์การนำพฤติกรรมทางจริยธรรมไปใช้ในกระบวนการบริหารงานบุคคล ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นกำหนด

ข้อ ๗ ให้กรรมการยึดถือปฏิบัติตามประกาศนี้ด้วย

ข้อ ๘ ให้คณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น รักษาการตามประกาศนี้ และมีอำนาจตีความและวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๔
พงศ์โพยม วาศภูติ
ประธานกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น

2.2 การแสดงผลการเสริมสร้างมาตรฐานทางจริยธรรมให้แก่เจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน

2.2.1 การจัดตั้งทีมให้คำปรึกษาตอบคำถามทางจริยธรรมหรือคณะทำงานขับเคลื่อนเรื่องจริยธรรม โดยให้แสดงเป็นคำสั่งแต่งตั้งที่เป็นทางการ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรแสดงคำสั่งการจัดตั้งทีมให้คำปรึกษาตอบคำถามทางจริยธรรม/คณะทำงานขับเคลื่อนเรื่องจริยธรรม/คณะกรรมการมาตรฐานจริยธรรมประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น[15]

ตัวอย่างคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนจริยธรรม

คำสั่ง(ชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)
ที่ ..... /.....
เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนจริยธรรมของ(ชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)[16]

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 76 วรรคสาม บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้น ๆ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าวและพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562 มาตรา 5 ได้กำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมซึ่งเป็นหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ประกอบกับประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น ลงวันที่ 5 พฤศจิกายน 2564 เรื่อง ประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น ได้กำหนดให้มีประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น เพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการประพฤติปฏิบัติตน นั้น

ดังนั้น เพื่อให้การขับเคลื่อนจริยธรรมของ(ชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ตามเจตนารมณ์ของประมวลจริยธรรม และมีประสิทธิภาพ จึงแต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนจริยธรรมของ(ชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) โดยมีองค์ประกอบคณะทำงาน และอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

---

[15] คณะกรรมการมาตรฐานจริยธรรมประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายความว่า คณะกรรมการที่มีหน้าที่และอำนาจขับเคลื่อนมาตรฐานทางจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่นระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยสามารถศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะกรรมการมาตรฐานจริยธรรมประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้จากคู่มือการปฏิบัติงานตามประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น และข้อกำหนดว่าด้วยกระบวนการรักษาจริยธรรม กลไก การบังคับใช้ประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น ของสำนักงานคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

[16] องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถปรับเปลี่ยนโดยจะใช้คำว่า “คณะทำงาน” หรือคณะบุคคลที่เรียกชื่ออย่างอื่นก็ได้ตามความเหมาะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น คณะกรรมการ เป็นต้น

องค์ประกอบ[17]

1. นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ประธานคณะทำงาน
2. รองนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามที่นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมอบหมาย	รองประธานคณะทำงาน
3. ประธานสภาท้องถิ่น/รองประธานสภาท้องถิ่น/ สมาชิกสภาท้องถิ่น	รองประธานคณะทำงาน
4. ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/ รองปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	คณะทำงาน
5. ผู้อำนวยการกองคลัง	คณะทำงาน
6. ผู้อำนวยการกองช่าง	คณะทำงาน
7. ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม	คณะทำงาน
8. ผู้อำนวยการกองการศึกษาฯ	คณะทำงาน
9. ผู้อำนวยการกองสวัสดิการสังคม	คณะทำงาน
10. เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน	คณะทำงาน
11. หัวหน้าสำนักปลัด	คณะทำงานและเลขานุการ
12. นักทรัพยากรบุคคล	ผู้ช่วยเลขานุการ
13. ผู้ที่ได้รับมอบหมายอื่น ๆ	ผู้ช่วยเลขานุการ

โดยมีหน้าที่และอำนาจ[18] ดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์สถานการณ์การทุจริต ข้อมูลความเสี่ยงด้านจริยธรรม และข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

2. ศึกษาทำความเข้าใจประมวลจริยธรรม ข้อกำหนดว่าด้วยกระบวนการรักษาจริยธรรม กลไกการบังคับใช้ประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น

3. ประเมินความเสี่ยงด้านจริยธรรมและบริหารจัดการความเสี่ยงด้านจริยธรรม

4. วางแผน จัดทำหรือทบทวนพัฒนาปรับปรุงแผนขับเคลื่อนจริยธรรม/แผนปฏิบัติการส่งเสริมจริยธรรมของหน่วยงาน

5. ให้คำปรึกษาแนะนำ สอดส่อง ดูแลและส่งเสริมให้มีการปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม ประมวลจริยธรรม และข้อกำหนดจริยธรรม (ถ้ามี)

6. ดำเนินการกำกับดูแล ติดตาม และประเมินผลการดำเนินการตามแผนขับเคลื่อนจริยธรรม/แผนปฏิบัติการส่งเสริมจริยธรรมของหน่วยงาน ดังนี้

(1) ก่อนการดำเนินการตามแผนขับเคลื่อนจริยธรรม/แผนปฏิบัติการส่งเสริมจริยธรรม เพื่อเตรียมความพร้อมในการดำเนินการขับเคลื่อนแผนฯ/กำหนดแนวทางการขับเคลื่อนแผนฯ

(2) ระหว่างการดำเนินการตามแผนขับเคลื่อนจริยธรรม/แผนปฏิบัติการส่งเสริมจริยธรรม เพื่อติดตาม/แก้ไขปัญหาในการปฏิบัติตามแผนฯ

(3) หลังดำเนินการตามแผนขับเคลื่อนจริยธรรม/แผนปฏิบัติการส่งเสริมจริยธรรม เพื่อประเมินผลการขับเคลื่อนจริยธรรม สรุปผลการดำเนินงานขับเคลื่อนจริยธรรม พร้อมทั้งปัญหาและอุปสรรค

---

[17] จำนวนองค์ประกอบของคณะทำงานสามารถปรับปรุงได้ตามความเหมาะสมขึ้นอยู่กับบริบท ขนาด อัตรากำลัง และศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง

[18]อำนาจและหน้าที่สามารถปรับปรุงเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม ให้เกิดความชัดเจน มีประสิทธิภาพในการขับเคลื่อน จริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

7. จัดทำรายงานติดตามและประเมินผลการดำเนินการตามแผนขับเคลื่อนจริยธรรม/แผนปฏิบัติการส่งเสริมจริยธรรม

8. ดำเนินการอื่นใดตามที่คณะทำงานมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ..... เดือน..... พ.ศ. ..... เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่.....เดือน..... พ.ศ. .....

(.....)
นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตัวอย่างคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานให้คำปรึกษาตอบคำถามทางจริยธรรม

คำสั่ง(ชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)
ที่ ..... /.....
เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานให้คำปรึกษาตอบคำถามทางจริยธรรมของ(ชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)[19]

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 76 วรรคสาม บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้น ๆ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าวและพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562 มาตรา 5 ได้กำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมซึ่งเป็นหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ประกอบกับประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น ลงวันที่ 5 พฤศจิกายน 2564 เรื่อง ประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น ได้กำหนดให้มีประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น เพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการประพฤติปฏิบัติตน นั้น

ดังนั้น เพื่อให้การขับเคลื่อนจริยธรรมของ(ชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และเป็นการให้คำปรึกษาตอบคำถามทางจริยธรรมแก่ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง (ชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) จึงแต่งตั้งคณะทำงานให้คำปรึกษาตอบคำถามทางจริยธรรมของ(ชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) โดยมีองค์ประกอบคณะทำงาน และอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

[19] องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถปรับเปลี่ยนโดยจะใช้คำว่า “คณะทำงาน” หรือคณะบุคคลที่เรียกชื่ออย่างอื่นก็ได้ตามความเหมาะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น คณะกรรมการ เป็นต้น

องค์ประกอบ[20]

1. ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/ รองปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ประธานคณะทำงาน
2. ผู้อำนวยการกองคลัง	คณะทำงาน
3. ผู้อำนวยการกองช่าง	คณะทำงาน
4. ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม	คณะทำงาน
5. ผู้อำนวยการกองการศึกษาฯ	คณะทำงาน
6. ผู้อำนวยการกองสวัสดิการสังคม	คณะทำงาน
7. เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน/นิติกร	คณะทำงาน
8. หัวหน้าสำนักปลัด	คณะทำงานและเลขานุการ
9. นักทรัพยากรบุคคล	ผู้ช่วยเลขานุการ
10. ผู้ที่ได้รับมอบหมายอื่น ๆ	ผู้ช่วยเลขานุการ

โดยมีหน้าที่และอำนาจ[21] ดังต่อไปนี้

1. ศึกษากรอบแนวทางการให้คำปรึกษาตอบคำถามทางจริยธรรม ให้คำแนะนำ หรือข้อเสนอแนะการปฏิบัติที่ควรกระทำหรือไม่ควรกระทำสำหรับข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง(ชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)

2. ให้คำปรึกษาตอบคำถามทางจริยธรรม ให้คำแนะนำ หรือข้อเสนอแนะการปฏิบัติที่ควรกระทำหรือไม่ควรกระทำสำหรับข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง(ชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)

3. ดำเนินการอื่นใดตามที่คณะทำงานมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ..... เดือน..... พ.ศ. ..... เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่.....เดือน..... พ.ศ. .....

(.....)

นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

[20] จำนวนองค์ประกอบของคณะทำงานสามารถปรับปรุงได้ตามความเหมาะสมขึ้นอยู่กับบริบท ขนาด อัตรากำลัง และศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง

[21]อำนาจและหน้าที่สามารถปรับปรุงเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม ให้เกิดความชัดเจน มีประสิทธิภาพในการขับเคลื่อนจริยธรรม และการให้คำปรึกษาตอบคำถามทางจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตัวอย่างคำสั่งคณะกรรมการมาตรฐานจริยธรรมประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น[22]

แบบ จธ. (ถ) ๑๑

ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่นประจำจังหวัด
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการมาตรฐานจริยธรรมประจำ (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น .....)

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๒ (๔) ข้อ ๑๔ และข้อ ๑๕ ของข้อกำหนดว่าด้วยกระบวนการรักษาจริยธรรม กลไก การบังคับใช้ประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น ประกอบมติคณะกรรมการมาตรฐานจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่นประจำจังหวัด ในการประชุม ครั้งที่ ../.... เมื่อวันที่ ..เดือน ..... พ.ศ. .... โดยข้อเสนอของนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล เมืองพัทยา) ให้แต่งตั้งคณะกรรมการมาตรฐานจริยธรรมประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ..... ขึ้น โดยให้มีหน้าที่และอำนาจตามข้อ ๑๔ ของข้อกำหนดว่าด้วยกระบวนการรักษาจริยธรรม กลไก การบังคับใช้ประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น ดังมีรายชื่อต่อไปนี้

๑. ชื่อ – สกุล — ประธานกรรมการ
ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒. ชื่อ – สกุล — กรรมการ
ผู้แทนฝ่ายบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับเลือกจากนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๓. ชื่อ – สกุล — กรรมการ
ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๔. ชื่อ - สกุล — กรรมการ
ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการท้องถิ่นขึ้นไป ที่ได้รับเลือกจากข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

๕. ชื่อ - สกุล — กรรมการ
ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการท้องถิ่นขึ้นไป ที่ได้รับเลือกจากข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

๖. ชื่อ - สกุล — กรรมการ
ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามที่ผู้มีอำนาจกำกับดูแลตามกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เห็นสมควร

๗. ชื่อ - สกุล — กรรมการ
ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามที่ผู้มีอำนาจกำกับดูแลตามกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เห็นสมควร

๘. หัวหน้าส่วนราชการที่รับผิดชอบงานบริหารงานบุคคล — เลขานุการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ .. เดือน ..... พ.ศ. .... เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ .. เดือน ..... พ.ศ. ....

(..... ชื่อ - สกุล .....)
ประธานกรรมการมาตรฐานจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่นประจำจังหวัด

[22] แบบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการมาตรฐานจริยธรรมประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0209.6/ว 12171 ลงวันที่ 12 ธันวาคม 2566 เรื่อง คุณสมบัติ การสรรหา และการแต่งตั้งคณะกรรมการมาตรฐานจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่นประจำจังหวัด และคุณสมบัติ การสรรหา และการแต่งตั้งคณะกรรมการมาตรฐานจริยธรรมประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.2.2 แนวปฏิบัติ Dos & Don'ts เพื่อลดความสับสนเกี่ยวกับพฤติกรรมสีเทา และเป็นแนวทางในการประพฤติตนทางจริยธรรม ที่จัดทำขึ้นโดยหน่วยงาน

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องแสดงแนวทางการประพฤติปฏิบัติตนทางจริยธรรม (Dos & Don'ts)[23] ในรูปแบบต่าง ๆ ตัวอย่างเช่น การจัดทำเป็นประกาศแนวทางการประพฤติปฏิบัติตนทางจริยธรรมของหน่วยงาน

ตัวอย่างการแสดงแนวทางการประพฤติปฏิบัติตนทางจริยธรรม (Dos & Don'ts)

ประกาศชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เรื่อง แนวทางการประพฤติปฏิบัติตนทางจริยธรรมของชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 76 วรรคสาม บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้น ๆ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าวและพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562 มาตรา 5 ได้กำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมซึ่งเป็นหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ประกอบกับประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น ลงวันที่ 5 พฤศจิกายน 2564 เรื่อง ประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น ได้กำหนดให้มีประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น เพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการประพฤติปฏิบัติตน นั้น

ดังนั้น เพื่อลดความสับสนเกี่ยวกับพฤติกรรมสีเทา ป้องกันมิให้เกิดปัญหาการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม อันเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน และเป็นแนวทางในการประพฤติตนทางจริยธรรมของพนักงานและเจ้าหน้าที่ของชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้ง เป็นการป้องปรามมิให้พนักงานและเจ้าหน้าที่ของชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกระทำการซึ่งอาจเป็นความผิดทางอาญา ทางวินัย หรือกฎหมายอื่น และสร้างความศรัทธา ประชาชน เชื่อมั่นไว้วางใจต่อการดำเนินงานของชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงกำหนดให้การปฏิบัติตนตามประมวลจริยธรรมเป็นนโยบายสำคัญของชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีแนวทางการปฏิบัติตนของพนักงานและเจ้าหน้าที่ชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

1. แนวทางการประพฤติปฏิบัติตนของพนักงานและเจ้าหน้าที่ชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่นในลักษณะการปฏิบัติที่ควรกระทำและไม่ควรกระทำ (Do's & Don'ts)

---

[23] องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถศึกษารายละเอียดแนวทางการกำหนดแนวทางการประพฤติตนข้อควรกระทำและข้อไม่ควรกระทำ (Do's & Don'ts) จากคู่มือการปฏิบัติงานตามประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น และข้อกำหนดว่าด้วยกระบวนการรักษาจริยธรรม กลไก การบังคับใช้ประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น ของสำนักงานคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

เพื่อเป็นกรอบแนวทางการปฏิบัติให้พนักงานและเจ้าหน้าที่ชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประพฤติปฏิบัติตนอย่างมีคุณธรรมและจริยธรรม พร้อมดำรงตนด้วยการกระทำความดีละเว้นความชั่ว ประพฤติปฏิบัติตนเพื่อประโยชน์แก่ตนเอง ผู้อื่น และส่วนรวม และดำรงรักษาไว้ซึ่งคุณธรรมจริยธรรมอย่างเคร่งครัดอยู่เสมอ ดังนี้

หลักการทางจริยธรรม	ข้อควรกระทำ (Do's)	ข้อไม่ควรกระทำ (Don'ts)
1. ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยยึดถือผลประโยชน์ของประเทศชาติเป็นสำคัญ ประพฤติ ปฏิบัติตนอยู่ในกรอบศีลธรรมอันดีเทิดทูนรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์	(1) ตระหนักและยึดมั่นในหลักการของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (2) ยึดมั่นในสถาบันพระมหากษัตริย์ ปฏิบัติตนตามแนวพระราชดำริ พระบรมราโชวาท (3) จงรักภักดีต่อประเทศชาติ มีความภูมิใจในความเป็นไทย รักษาผลประโยชน์ของชาติ และรักษาความลับเกี่ยวกับความมั่นคงของชาติ (4) นำหลักธรรมตามศาสนาที่ตนเคารพนับถือมาประกอบการปฏิบัติหน้าที่ และปฏิบัติตามหลักศาสนาที่ตนนับถือและเคารพในความแตกต่างของการนับถือศาสนา (5) ยึดมั่นและพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งเอกราชและอธิปไตยของชาติให้คงอยู่อย่างมีเกียรติภูมิ (6) แสดงออกถึงความภูมิใจในชาติ (7) ไม่แสดงออกในลักษณะดูหมิ่นเหยียดหยาม หรือไม่กระทำการอันเป็นการทำลายความมั่นคงของชาติ รวมทั้งไม่กระทำการอันเป็นการให้ร้ายหรือก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อภาพลักษณ์ของประเทศ (8) ยึดถือผลประโยชน์ของประเทศชาติเป็นสำคัญ	(1) แสดงพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดความเคลือบแคลงสงสัยว่าเป็นการต่อต้านการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (2) ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็นว่ามีการกระทำที่ไม่จงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ (2) วิจารณ์ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขในทางเสื่อมเสีย ไม่ว่ากรณีใด ๆ (3) นำสถาบันไปแอบอ้างเพื่อหาประโยชน์ให้แก่ตนเอง (4) นำข้อมูลชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ไปขยายผลแบบไม่รู้จริงโดยไม่มีการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล
2. ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อหน้าที่ ปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมาตามกฎหมาย และตามทำนองคลองธรรม โปร่งใส และมีจิตสำนึกที่ดี	(1) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรอบคอบ รวดเร็ว เต็มกำลังความสามารถ โดยยึดถือประโยชน์ของราชการ ประชาชน หรือประเทศชาติเป็นหลัก รับผิดชอบในความผิดพลาดและดำเนินการแก้ไขข้อผิดพลาด (2) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความจริงใจ ตรงไปตรงมา ไม่กระทำการแสวงหา	(1) ประพฤติปฏิบัติตนและปฏิบัติหน้าที่โดยไม่คำนึงถึงความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นต่องาน องค์กรปครองส่วนท้องถิ่น รัฐบาล ประชาชน หรือประเทศชาติ (2) ใช้หรือแนะนำผู้อื่นให้อาศัยช่องว่างของกฎหมายเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่นหรือทำให้บุคคลอื่นได้รับความเดือดร้อนเสียหาย

หลักการทางจริยธรรม	ข้อควรกระทำ (Do's)	ข้อไม่ควรกระทำ (Don'ts)
	ประโยชน์โดยมิชอบในหน้าที่ราชการโดยยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรม (3) ใช้ทรัพยากรต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อประโยชน์แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชน (4) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อตรง กล้าแสดงความคิดเห็นที่ถูกต้องไม่ถูกใจยืนหยัดในความถูกต้องไม่หวั่นไหวต่อผลประโยชน์หรืออำนาจข่มขู่ที่มิชอบ (5) ไม่หวังสิ่งตอบแทนและไม่รับสิ่งของหรือประโยชน์ใด ๆ (6) มีมาตรฐานการปฏิบัติงานที่ชัดเจนเปิดเผยสามารถตรวจสอบได้ (7) ขอคำแนะนำจากผู้บังคับบัญชาหรือหน่วยงานกำกับการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์หากเกิดความไม่ชัดเจนหรือข้อสงสัยที่อาจเป็นความขัดแย้งทางผลประโยชน์นี้	(3) ใช้เวลาหรือทรัพยากรทางราชการเพื่อประโยชน์ตนเอง ครอบครัว หรือผู้อื่น (4) ปฏิบัติหน้าที่โดยไม่คำนึงถึงความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นต่องานต่อองค์กร ต่อรัฐบาล ต่อประชาชน หรือต่อประเทศชาติ (5) ปฏิบัติหน้าที่โดยไม่คำนึงถึงหลักกฎหมาย หลักวิชาการ และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง ปฏิบัติไม่เป็นไปตามขั้นตอนที่ถูกต้อง (6) ใช้ช่องว่างของกฎหมาย/ระเบียบกระทำการอันเป็นการก่อให้เกิดความเคลือบแคลงสงสัยว่าเป็นการไม่ซื่อสัตย์สุจริต (7) หลบหลีกการตรวจสอบ ยักย้ายถ่ายเท ลักลอบทำลายเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ตนถูกตรวจสอบ (8) ใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาประโยชน์แก่ตนเองหรือพวกพ้อง (9) รับสินบน (10) ทุจริตต่อการปฏิบัติหน้าที่ (11) ปกปิดและบิดเบือนข้อมูลข้อเท็จจริง
3. กล้าตัดสินใจ และกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม และกล้าแสดงความคิดเห็นคัดค้าน หรือเสนอให้มีการลงโทษผู้ที่ทำสิ่งไม่ถูกต้อง	(1) ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่ชอบด้วยกฎหมายและกล้าคัดค้านหรือโต้แย้งคำสั่งที่ไม่ถูกต้อง หรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย (2) กล้าแจ้งเหตุหรือร้องเรียนในกรณีที่พบเห็นการกระทำผิดหรือการกระทำที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ (3) ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความถูกต้องชอบธรรมตามกฎหมาย และตามทำนองคลองธรรม (4) ยืนหยัดในการปฏิบัติงานในหน้าที่ตามหลักวิชาและจรรยาวิชาชีพด้วยความกล้าหาญ	(1) อาศัยช่องว่างทางกฎหมายหรือแสวงหาช่องทางเพื่อทำผิดกฎหมายหรือระเบียบแบบแผนของทางราชการ (2) ยอมโอนอ่อนผ่อนตามคำสั่ง คำขอร้อง คำขู่ หรืออิทธิพลใด ๆ ในการชักจูงให้กระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม (3) ยอมให้บุคคลอื่นอาศัยชื่อตนเอง ถือครองทรัพย์สิน สิทธิ หรือประโยชน์อื่นใด แทนบุคคลอื่นอันเป็นการเลี่ยงกฎหมาย หรือใช้ชื่อบุคคลอื่นถือครองสิ่งดังกล่าวแทนตนเพื่อปกปิดทรัพย์สินของตน (4) เกรงกลัวต่อการที่จะแนะนำ ให้ข้อคิดเห็น หรือยืนยันต่อฝ่ายการเมือง

หลักการทางจริยธรรม	ข้อควรกระทำ (Do's)	ข้อไม่ควรกระทำ (Don'ts)
	(5) เปิดเผยการทุจริตที่พบเห็น หรือรายงานการทุจริตประพฤติมิชอบต่อผู้บังคับบัญชา หรือผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยไม่ปล่อยปละละเลย (6) กล้าแสดงความคิดเห็นคัดค้านในที่ประชุมหรือบันทึกความเห็นคัดค้านในเรื่องที่เสนอผ่านตน ซึ่งมีลักษณะไม่ถูกต้องชอบธรรมหรือทุจริตประพฤติมิชอบ (7) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรอบคอบ รวดเร็ว เต็มกำลังความสามารถ และกล้ารับผิดชอบในความผิดพลาดที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งพร้อมรับการตรวจสอบจากบุคคลหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการตรวจสอบ	ในกรณีที่ฝ่ายการเมืองประสงค์หรือสั่งการในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง (5) ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็นว่ามีการกระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง หรือไม่เป็นธรรม
4. คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ	(1) ยึดมั่นต่อเป้าหมายส่วนร่วมและผลประโยชน์ของประชาชน และท้องถิ่น (2) มีจิตสาธารณะ จิตอาสา อุทิศตนปฏิบัติหน้าที่โดยคิดถึงความผาสุกและประโยชน์ส่วนรวมของประชาชนและท้องถิ่น (3) สามารถแยกเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การงาน ไม่แสวงหาประโยชน์มิชอบจากตำแหน่งหน้าที่ ไม่เอาประโยชน์ส่วนตนมาทำให้ประโยชน์ส่วนรวมต้องเสียไป (4) ยินดีช่วยเหลือและร่วมกิจกรรมขององค์กร แม้เป็นวันหยุด หรือนอกเวลาราชการ (5) ให้ความร่วมมือกับกิจกรรมของสำนักงาน (6) เคารพความเห็นของคนส่วนใหญ่	(1) กระทำโดยถือเอาประโยชน์และตามใจตนเองเป็นที่ตั้ง (2) ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้อง คำขู่หรืออิทธิพลใด ๆ ในการชักจูงให้กระทำความผิดหรือกระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม (3) ใช้เวลาราชการหรือทรัพย์สินของทางราชการเพื่อธุรกิจหรือประโยชน์ส่วนตน (4) ประกอบอาชีพเสริมซึ่งมีลักษณะเป็นผลประโยชน์ทับซ้อนหรือเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม (5) ใช้ตำแหน่งหน้าที่เรียกรับ ยอมรับหรือดำเนินการอื่นใด เพื่อแสวงหาประโยชน์ส่วนตน (6) กระทำการอันเป็นการก่อให้เกิดความเคลือบแคลงสงสัยว่าเป็นการเอื้อประโยชน์โดยมิชอบให้ตนเอง หรือบุคคลอื่น (7) ใช้อำนาจหน้าที่กลั่นแกล้งผู้ใต้บังคับบัญชาหรือบุคคลอื่นให้ได้รับความเสียหาย

หลักการทางจริยธรรม	ข้อควรกระทำ (Do's)	ข้อไม่ควรกระทำ (Don'ts)
		(8) ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็นว่ามีการกระทำที่นำตำแหน่งไปใช้แสวงหาประโยชน์ส่วนตน
5. มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงานและภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	(1) ปฏิบัติโดยคำนึงถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงาน เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายอย่างดีที่สุดเพื่อประชาชนและท้องถิ่น (2) แสวงหาวิธีการปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพและประหยัดทรัพยากรให้มากขึ้น (3) ปรับปรุงวิธีการกระบวนการทำงาน เชื่อมั่นในการทำงานเป็นทีม ประสานงานกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้งานบรรลุผลประโยชน์ต่อประชาชนและท้องถิ่น (4) รักษาและพัฒนามาตรฐานการทำงานที่ดีเพื่อเพิ่มศักยภาพการทำงานให้ดียิ่งขึ้น (5) ทบทวนแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานขององค์กรอย่างสม่ำเสมอ (6) มีจิตสำนึก ตั้งใจปฏิบัติงานให้สำเร็จหรือปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จภายในกรอบระยะเวลาที่กำหนดหรือได้รับปากไว้ (7) เอาใจเขามาใส่ใจเรา ตื่นตัวกระฉับกระเฉง รักษามาตรฐานการบริการให้รวดเร็ว (8) อุทิศสติปัญญาความสามารถให้กับราชการยืนหยัดกล้าทำในสิ่งที่ถูกต้อง (9) เสียสละเวลา ความสุขส่วนตัว เช่น วันหยุด เพื่อมุ่งเน้นตั้งใจ	(1) ปฏิบัติหน้าที่โดยให้ความสำคัญกับกระบวนงานที่กฎหมายหรือระเบียบไม่ได้กำหนดไว้และไม่คำนึงถึงผลสำเร็จของงาน (2) ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็นว่ามีการปฏิบัติหน้าที่ไม่เต็มความสามารถที่มีอยู่หรือมาตรฐานเดิมที่เคยปฏิบัติ (3) ยึดติดกับแนวปฏิบัติเดิม ๆ ต่อต้านระบบการดำเนินงานรูปแบบใหม่ที่มุ่งให้เกิดผลสัมฤทธิ์ของงานมากขึ้น (4) ปัดความรับผิดชอบกรณีที่มีปัญหาร้องเรียนกรณีข้าราชการได้รับความไม่เป็นธรรม หรือการร้องเรียนจากประชาชน (5) ปฏิบัติหน้าที่โดยนำความเชื่อส่วนตัวทางการเมืองมาใช้ในการเลือกปฏิบัติราชการในเรื่องต่าง ๆ (6) มาปฏิบัติงานสายหรือขาดงานบ่อย หรือมาประชุมสายหรือเข้าร่วมกิจกรรมช้า หรือไม่อยู่ปฏิบัติงานในเวลางาน โดยกระทำจนเป็นกิจวัตร หรือหลบเลี่ยงงานหรือให้คนอื่นทำงานแทน (7) ประชุมโดยไม่มีความพร้อมในเรื่องที่จะประชุม เล่นโทรศัพท์ในห้องประชุม ถือความเห็นของตนเองเป็นใหญ่ ไม่ให้โอกาสผู้เกี่ยวข้องแสดงความเห็นตามสมควร (8) อ้างว่าไม่ใช่หน้าที่ ไม่ได้รับมอบหมาย (9) บิดเบือนข้อเท็จจริงปกความรับผิดชอบ เพื่อให้ตนเองพ้นผิด
6. ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรม ปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติ โดยการใช้ความรู้สึกหรือความสัมพันธ์	(1) ให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว เต็มใจ ปราศจากอคติไม่เลือกปฏิบัติ และเคารพศักดิ์ศรีของทุกบทบาท	(1) รับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใดที่มีมูลค่าเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด ไม่ว่าจะเกี่ยวข้องหรือไม่เกี่ยวข้องกับการ

หลักการทางจริยธรรม	ข้อควรกระทำ (Do's)	ข้อไม่ควรกระทำ (Don'ts)
ส่วนตัวหรือเหตุผลของความแตกต่างทางเชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาร่างกาย สถานะของบุคคลหรือฐานะทางเศรษฐกิจสังคม	(2) ปฏิบัติหน้าที่โดยละเว้นจากการใช้อคติ ได้แก่ ความรัก ความโกรธ ความกลัว ความหลง มาประกอบการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ (3) วางตัวเป็นกลางทางการเมือง (4) ให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ถูกละเมิดหรือได้รับการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมโดยไม่ชักช้า (5) ให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว เต็มใจ ปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติ (6) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสมอภาคเป็นธรรม และเที่ยงธรรม (7) ไม่เลือกปฏิบัติโดยอาศัยเหตุของความแตกต่างในเรื่องเชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพร่างกาย หรือสถานะของบุคคลหรือฐานะทางเศรษฐกิจ สังคม และความเชื่อทางการเมือง (8) ส่งเสริมให้เคารพความแตกต่างทางเชื้อชาติ ศาสนา เพศ ของบุคลากรในหน่วยงาน	ปฏิบัติหน้าที่ราชการ เว้นแต่เป็นการให้โดยธรรมาจรรยา (1) เลือกปฏิบัติโดยอาศัยเหตุของความแตกต่างในเรื่องเชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพร่างกาย สถานะของบุคคลหรือฐานะทางเศรษฐกิจ สังคม และความเชื่อทางการเมือง (3) อาศัยตำแหน่งหน้าที่เอื้อประโยชน์หรือให้คุณให้โทษแก่บุคคลใด หรือปฏิบัติต่อบุคคลนั้นแตกต่างจากบุคคลอื่น (4) แสดงพฤติกรรมอันเป็นการคุกคามทางเพศ (5) ใช้อำนาจหน้าที่ในการดำเนินการบริหารงานบุคคลใด ๆ ที่เอื้อประโยชน์ให้กับตนเองหรือพวกพ้องเครือญาติ (6) ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็นว่ามีการกระทำที่ขาดความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความล่าช้า หรือไม่โปร่งใส (7) ใช้ความรู้สึกส่วนตัวในการปฏิบัติหน้าที่ หรือมีอคติต่องานที่ปฏิบัติต่อผู้ร่วมปฏิบัติงาน ต่อองค์กร ต่อรัฐบาล หรือต่อประชาชน (8) มีอคติในการปฏิบัติหน้าที่โดยเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉย เมื่อพบเห็นว่ามีการเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม (9) นำปัญหาส่วนตัวมาเป็นอุปสรรคในการทำงาน ไม่มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน
7. ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ ด้วยการรักษาเกียรติศักดิ์ของความเป็นพนักงานส่วนท้องถิ่น รวมทั้งปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี	(1) ดำรงตนเป็นพนักงานส่วนท้องถิ่นที่ดี โดยน้อมนำพระบรมราโชวาท หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หลักคำสอนทางศาสนา และจรรยาวิชาชีพมาใช้ในการดำเนินชีวิต (2) สำนึกอยู่เสมอในการเป็นพนักงานส่วนท้องถิ่นที่จะประพฤติตนให้เป็นที่ยอมรับและเชื่อถือ ศรัทธาของ	(1) ประพฤติปฏิบัติตนและปฏิบัติหน้าที่ไม่เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับ (2) ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉย เมื่อพบเห็นว่ามีการปฏิบัติหน้าที่ไม่เต็มความสามารถที่มีอยู่ หรือตามมาตรฐานเดิมที่เคยปฏิบัติ หรือตามความพึงพอใจส่วนตัว

หลักการทางจริยธรรม	ข้อควรกระทำ (Do's)	ข้อไม่ควรกระทำ (Don'ts)
	ประชาชน และต้องดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี รักษาชื่อเสียง และภาพลักษณ์พนักงานส่วนท้องถิ่น และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของตน (3) ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของปวงชนชาวไทย เคารพต่อกฎหมายและมีวินัย (4) ประพฤติปฏิบัติตนและปฏิบัติหน้าที่ ตามระเบียบข้อบังคับอย่างเคร่งครัด (5) ไม่กระทำการใด ๆ อันอาจนความเสื่อมเสียและไม่ไว้วางใจให้เกิดแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (6) ตระหนักอยู่เสมอว่าตนเองอยู่ในฐานะพนักงานส่วนท้องถิ่นต้องดำรงตนให้เป็นแบบอย่างที่ดี รักษาชื่อเสียงและภาพลักษณ์ของพนักงานส่วนท้องถิ่นและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของตน (7) ตักเตือนพนักงานส่วนท้องถิ่นหากพบเห็นว่ามีพฤติกรรมที่เป็นการทำลายชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ของราชการ (8) ตระหนักและยึดมั่นในคุณความดีและประพฤติปฏิบัติตนให้สอดคล้องกับคำสอนหรือหลักปฏิบัติของศาสนา และให้เหมาะสมในฐานะที่เป็นข้าราชการ (9) ยื่นมือเข้าช่วยเหลือเพื่อร่วมงานแม้ไม่ใช่หน้าที่ความรับผิดชอบของตน (10) มีจิตอาสา ช่วยเหลือ เกื้อกูล	(3) ปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ไม่ดี และนำความเสื่อมเสียต่อตัวเองและราชการโดยรวม (4) ประพฤติปฏิบัติตนตามความพึงพอใจส่วนตัวโดยไม่คำนึงถึงหลักและคำสอนของศาสนา หรือความเหมาะสมในการเป็นข้าราชการที่ดี (5) ประพฤติปฏิบัติตนและปฏิบัติหน้าที่ โดยไม่คำนึงถึงความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นต่องาน ต่อองค์กร ต่อรัฐบาล ต่อประชาชน หรือต่อประเทศชาติ (6) ใช้เวลาราชการเพื่อประโยชน์ตนมากกว่าให้เกิดผลต่อการปฏิบัติราชการ หรือนำกิจกรรม/ธุรกิจส่วนตัว มาปฏิบัติในเวลาราชการเป็นนิสัย ไม่ใส่ใจในการทำงาน (7) เอาเปรียบเพื่อนร่วมงานและองค์กร (8) สร้างความเสียหายให้แก่บุคคลอื่นหรือองค์กร (9) การกระทำอื่น ๆ ที่ทำให้บุคคลอื่นหรือองค์กรเสื่อมเสียชื่อเสียง

2. พนักงานและเจ้าหน้าที่ชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พึงยึดถือประพฤติตนตามแนวทางการประพฤติปฏิบัติตนทางจริยธรรมของชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หากพนักงานและเจ้าหน้าที่ผู้ใดจะต้องยึดถือหรือปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพตามกฎหมายหรือข้อบังคับอื่นใดที่กำหนดไว้โดยเฉพาะให้พนักงานและเจ้าหน้าที่ยึดมั่นในจรรยาวิชาชีพนั้นด้วย

3. ให้ผู้บังคับบัญชาสนับสนุนส่งเสริมให้พนักงานและเจ้าหน้าที่ในสังกัดปฏิบัติตามแนวทางการประพฤติปฏิบัติตนทางจริยธรรมของชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประมวลจริยธรรม มาตรฐานทางจริยธรรม พร้อมทั้งสอดส่องดูแลอบรมชี้แนะแนวทางปฏิบัติ ประกอบการขับเคลื่อนด้วยการเป็น

แบบอย่างภายใต้หลักการและเหตุผลที่ถูกต้องตามทำนองคลองธรรม เพื่อพัฒนาให้พนักงานและเจ้าหน้าที่ของชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความประพฤติและการปฏิบัติที่ดีงาม สร้างความเชื่อมั่น ศรัทธาและได้รับการยอมรับจากประชาชน

จึงประกาศให้ทราบและถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด

ประกาศ ณ วันที่

(.....)
นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.2.3 ผลการฝึกอบรมที่มีการสอดแทรกสาระด้านจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐในหลักสูตร หรือผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมที่ดำเนินการโดยหน่วยงาน ในปี พ.ศ. 2568

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแสดงผลการฝึกอบรมที่มีการสอดแทรกสาระด้านจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐในหลักสูตร หรือผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมที่ดำเนินการโดยหน่วยงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 โดยควรแสดงรายละเอียดของการดำเนินกิจกรรม และภาพการจัดกิจกรรมดังกล่าว

ตัวอย่างการเปิดเผยข้อมูลการจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม[24]

- **กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์[25]**

[24] กิจกรรมที่นำมาแสดงเป็นตัวอย่างเป็นกิจกรรมที่ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ทั้งนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องนำกิจกรรมที่ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 มาเปิดเผยข้อมูลตามหลักเกณฑ์การประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

[25] องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์, การขับเคลื่อนจริยธรรม, สืบค้นเมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน 2567, https://www.napholocal.go.th/activity/user_select_photo.php?news_id=106

➢ **กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลเมืองไผ่ อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์**[26]

เมื่อวันที่ 25 เดือนเมษายน พ.ศ. 2567 องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองไผ่ อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ ได้ดำเนินการจัดประชุมการขับเคลื่อนจริยธรรมองค์กร และเสริมสร้างจริยธรรม ตามประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 โดยมีบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองไผ่ ประกอบด้วยคณะผู้บริหาร พนักงาน อบต. จำนวน 45 คน เข้าร่วมกิจกรรม โดยมีนายหิรัญวุฒิ บุญล้อม นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองไผ่ เป็นประธานเปิดงานซึ่งกิจกรรมในครั้งนี้ มีนางสาวน้ำฝน สืบเสน รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองไผ่ เป็นผู้บรรยายการเสริมให้บุคลากรได้ทราบถึงรายละเอียดเนื้อหาของประกาศคณะกรรมการมาตรฐานงานบุคคลส่วนท้องถิ่น เรื่อง ประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2565 ประมวลจริยธรรมผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2565 และประมวลจริยธรรมสมาชิกสภาท้องถิ่น พ.ศ. 2565 และเพื่อให้บุคลากรทุกคนในองค์กรนำหลักเกณฑ์ตามประมวลจริยธรรมไปใช้ในการปฏิบัติงาน และรักษาคุณงามความดีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องยึดถือปฏิบัติ รวมถึงแนวทางการปฏิบัติตนทางจริยธรรม (Dos & Don'ts)

[26] องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองไผ่, การขับเคลื่อนจริยธรรม, สืบค้นเมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน 2567, https://www.muangphai.go.th/fileupload/9749908340.pdf

เป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการตามหลักธรรมาภิบาลภาครัฐและให้ความรู้ความเข้าใจแก่สมาชิกสภาฯ เรื่องการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 และขับเคลื่อนกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมตามประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ประมวลจริยธรรมผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2565 และประมวลจริยธรรมสมาชิกสภาท้องถิ่น พ.ศ. 2565 โดยนักวิชาการตรวจสอบภายในผู้รับผิดชอบงานการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) ณ ห้องประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองไผ่

ส่วนที่ 6
สื่อการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนจริยธรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1. สื่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการขับเคลื่อนจริยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คู่มือการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต เพื่อยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใส สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (พ.ศ. 2566 – 2570)

แนวทางการขับเคลื่อนจริยธรรมสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คู่มือการป้องกันการกระทำความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม มาตรา 126 และมาตรา 127

คู่มือการป้องกันการกระทำความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม ตามมาตรา 128

2. ช่องทางการเรียนรู้และให้คำปรึกษาธรรมาภิบาล

สำนักพัฒนาและส่งเสริมธรรมาภิบาล
สำนักงาน ป.ป.ช.

361 ถนนนนทบุรี ตำบลท่าทราย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี 11000

สายด่วน 1205

เว็บไซต์ www.nacc.go.th

สำนักพัฒนาและส่งเสริมธรรมาภิบาล